1 KORIN

Mɨ ɨiya Pol siya om Efesas hɨr nwowa mɨ siya ta yokwowa ha wɨnkika iikamɨm naɨngwo tɨbmiiyɨm om Korin hɨranɨm sɨmiiramɨn. Bɨiya ɨiya Pol siya om Korin hɨr nikɨ owɨn siya Adi Komii siir yai aiirɨn bɨewiiyɨm whɨrkakɨn whɨr mɨ haɨmii ha ikɨ boɨnmɨmauu. Mɨ tɨ omɨn Korin nɨkɨuwiyɨn yɨo Grik iikamɨm sɨmiir om komii ɨeya mɨ Juda iikamɨm mɨ Juda iikam tani ɨkɨm yɨm hɨr nwokɨm. Mɨ iikam whɨekakɨm yɨpɨkɨ dimɨn biyɨe tɨriyɨm yɨm hɨr warar mɨ okɨm. Mɨ mhoɨiya iikamɨm naɨngwo tɨbmiiyɨm yokwowa ɨna wɨnkiyɨm Pol siiram, sɨma tɨ hɨnɨɨna wɨn boɨinki, sɨma mɨiyɨknan nwo rani ɨni yapɨyapɨ nwowɨm. Mɨ ɨiya Pol siya hɨriinan wakaewɨnɨn mɨ siya ta yokwowa ha wɨnkikɨn sɨmiir whɨnkɨnsiis haigɨnɨugɨn dimɨn taemɨnɨm sɨma tɨrɨm wadɨe sɨma nwowɨm. Ɬriig.

1 Kara Polkɨn, kara Krais Jisɨs siir aposel inkamkɨn. Kariirɨn Adi Komii siir kwoɨnkar naɨngwo okmwɨn okwo haigɨnɨugɨn, aposel inkam nwowam. Kara mɨ kariir nomiiyauwɨn, Sostanis, krɨra kɨmiir boɨn wadɨeki.

2 Ta yokwowa krɨra wɨnkika om komii korin warauran iikamɨm Adi Komii krɨmiir Wanɨn siiram naɨngwo tɨbmiiyɨm kɨmiiram. Mɨ Kɨmiirɨn Jisɨs Krais siyar dirɨraerarkikɨn mɨ kɨmiirɨn dimɨn whɨrkɨn panɨɨnsi kɨmbusi. Mɨ wɨm kɨma ɨni Adi Komii siir inkam kɨɨngɨ kɨɨnar ywowɨm. Kɨma, tɨ iikam whɨekakɨm omom omomɨm hɨnda tɨnda nwowɨm sɨmiir hɨranɨm Jisɨs Krais Bɨiyan Inkam Komiiyɨn siir inɨg ɨiir hainaniyɨm mɨ siya

ɨni krɨmiir hoɨmgakni Bɨiyan Inkam Komiiyar ywowɨrkakɨn.

3 Adi Komii krɨmiir Wanɨn siya mɨ Jisɨs Krais, sowiir mhɨi kwoɨnɨm ɨrɨpa nongwomamaɨr aeyamɨn wadɨe saeya nwowaigɨnɨuwi. Ɨriig.

Pol siya Adi Komii krɨmiir Wanɨn siir boɨn wadɨekikɨn

4 Kara ɨinokɨinokɨn kɨmiiramɨn Adi Komii siir boɨn wadɨekii, ta naɨngwobumbuwa siya hauuwa kɨmiir saiirsi boɨn wadɨekii. Dimusi rani, kɨma ɨni Krais Jisɨs siir iikamkɨm.

5 Kɨma Krais Jisɨs saɨka bɨdi yamasu kikɨnɨm mɨ kɨma dimɨn taemɨn whɨekakɨm sɨmiir kɨrɨe komigak asi nwokɨm. Mɨ kɨma kwoɨn mɨiyɨk mɨ adi siir yaimwokɨyaimwowa saiir nɨnomokɨnkɨn boɨni kwoɨn mɨiyɨkak asi nwokɨm.

6 Mɨ ta Krais siir yai wɨn kɨbiya saeya inan kɨmiir bɨdi kwɨrii ɨdwokaiya.

7 Mɨ kɨma Adi Komii siir naeyɨuɨn siir dimɨn mɨiyɨk mɨiyɨkɨm sɨmiiram panɨɨnsi whaowaesi. Nɨɨngaka. Inkam Komiiyɨn Jisɨs Krais siya nɨtana wɨ saiirar nadɨgɨuwi.

8 Mɨ kɨmiirɨn wɨ siyar whɨnkɨnsiis haigɨnɨuwi mɨ kɨma wɨ kɨrɨe hɨriiyar nwoyokiyokɨyami mɨ wɨ ta ɨo aeya dɨgii mɨ krɨmiirɨn wɨ dimɨn whɨrkɨ kɨmbu rani. Ɨiya krɨmiir Bɨiyan lnkam Komiiyɨn Jisɨs Krais siya nɨtana. Nɨɨngakɨ, nɨɨngakɨɨnga.

9 Adi Komii siya yaimwo boɨnan inkamkɨn mɨ kɨmiirɨn siyar nɨmbingɨn siir yɨnisɨmɨn Jisɨs Krais, krɨmiir Bɨiyan Inkam Komiiyɨn, ini hanɨɨn kwɨrii ɨdwokaiyɨm mɨ saɨka nɨdwo boɨnaiiyɨm. Ɨriig.

Iikamɨm ɨrɨpa mhɨi kwoɨn nwowiyɨm sɨmiir yaiga

10 Mi ti kariir nomiiyauwim kara kimiirin,
krimiir Biiyan Inkam Komiiyin Jisis Krais siir
inig iiir boinin kwokwokii. Kimakima kipi
ninkinwaomwarkii boin mi ti kimiir isidin yapa
yapa kipi nwo kimiir kwoinim whirua dwo mi
yaiya diriyar kiritmai boinki.
11 Ti kariir nomiiyauwim kara, kariir
nomiiyauwin Krowi, siir isid ieya boinmauugikin,
kimakimarin ini ninkinwaomwarkii boinkaka
nwowim.
12 Kara kimiirin pi hiniina boinmauuwakaekii,
kima yapa yapa nwonira kimiir nhirim pi hiniina
boini, nim nhirim Polnikim mi nim nhirim Apos-
nikim mi nim krima Krais nikim.
13 Mi ini paniina tirin, krais siya ini tari haimii
haimiiya ywowin, ha? Mi tari ti paeyin hiiiniya
nirioninkinin siirin Pol kariir ninkin irimdinu
aokikin kimiir whinkinsiis haiginiuwamin, ha?
Kima tari Pol kariir inig iiir baptaiskim, ha?

14 Kara Adi Komii siir boin wadiekii, kara kimiir
waraurin Krispas, Gaias sowiirarar baptaisgikin
kara inkam nwir wara bi baptaisgikin. Niingaka.
15 Inkam nwirki kimiirin wi hiniina boin tani,
kima kariir inig iiir baptaiskim. Niingaka.
16 Ae, kara tisi haniingi swoki
kwanaingwowoknakiyin, kara Stefanas
simiirniiyin warar ninkin baptais haiginiugikin.
Kara ninokninkin tani, kara tari inkam nwir
warar bidi yamisi baptaisgikin iyie?
17 Krais siya kariirin baptaisim bi nikropkikin.
Niingaka. Siya kariirin yai win kibiya saiir
boinmimauuwam nikropkikin. Mi ti hiriinan
saiirsika kara kimiirin aowa aowan yaiyim, kima

ninokninkin karamae nwowim pi simiir wara kinawhiyimiyiena boin tani, kamim ninokninkin komiigakim simiir hiriinan. Niingaka. Mi kara hiriina boinkiswo mi ti paeyin Krais siir nirioninkinin hiiiniya yio wi inigak di ywowi. Ɨriig.

Adi Komii siir kirieya ini Krais siir hir nwowa

18 Kaimwoka, iikamim ha naingwowi, ti paeyin hiiiniya nirioninkinin siir yaiya saeya hindara priiboin whaowaei. Mi krima iikamim Adi Komii siya nanmaiwarkainam, nim krimiir kwoinim ha naingwowi, ti paeyin hiiiniya nirioninkinin, siir yaiya ya Adi Komii siir kirie aeyairga.

19 Adi Komii siir Yokwo Komiiya saeya ha boinka,

iikamim ninoknинkinkakim simiir ninoknинkina wi kara tirbugii. Mi iikamim kwoinpai kwoinpai miiyikakim simiir kwoinim wi kara nirimdiyiugii.

20 Mi ti iikamim ninoknинkikakim mi iikamim kwoinpai kwoinpaigakim iikamim yai kripii naiiikiigi ikim mi sima wi inigakar nwowi. Niingaka. Mi Adi Komii siya nu tiran iikamim ninoknинkinkakim, simiir ninoknинkin imiir bidi tirbugiyim.

21 Adi Komii siir ninoknинkina ti nuan iikamim simiir kwoinairga naingwo haiyim wi dig nwo rani. Niingaka. Adi Komii siya ta boinbu yaiya sima boinmimauuwa saiiram naingwo tibmiiyim, iikamim simiirin wi siya nanmaiwarkainaei.

22 Juda sima yaewan minam kindiyiu wankim, sima yaeya dimin kirie komii win kigi mi sima wa naingwo tibmii. Mi yim Grikim, ninoknинkin komii haiyaramar mi ankaii.

23 Mɨ nɨm krɨma paeyɨn hɨiiniya nɨrɨonɨnkɨnɨn Krais siir nɨnkɨn ɨrɨmdɨnu aokiyɨn, siir yai aiirar mɨ boɨnmɨmauuwikɨm. Mɨ Juda iikamɨm sɨma ta yai aiir wakae wɨnɨm mɨ sɨmiir kwoɨnɨm mɨiyɨknan bɨ nwokikɨm, ɨni hindara hɨugɨmkɨkɨugiyɨm. Mɨ iikamɨm Juda iikam tani, yɨm sɨmiir kwoɨnɨm ha naɨngwowi, ta yaiya saeya hindara prɨiboɨn whaowaei.

24 Nɨm krɨma nhɨrɨm Juda iikamkɨm mɨ nhɨrɨm krɨma Juda iikam tani. Krɨma Adi komii siir nɨkɨu aiir wakaeyɨm krɨma ɨna nɨnokɨnɨnkɨnɨm, Krais siya Adi Komii siir kɨrɨeya mɨ siir nɨnokɨnɨnkɨna, saiir nɨisiisiimauugɨn.

25 Iikam nhɨrɨm sɨm kwoɨnɨm yɨm ha naɨngwowi, Adi Komii siir nɨnokɨnɨnkɨna saeya bwam kara-maekɨ nɨuwi mɨ yɨm inkam nhɨrɨm sɨm kwoɨnɨm ha aɨngwowi, Adi Komii siir kɨrɨeya saeya opaɨrgɨ mɨ ɨuwi. Mɨ Adi Komii siir nɨnokɨnɨnkɨna ɨni tɨ nuan inkamɨm nɨnokɨnɨnkɨn komii komiigakɨm bɨi nwowɨm, ɨni sɨmiir nɨnokɨnɨnkɨn ɨmiir haibura mɨ Adi Komii siir kɨrɨe ɨni tɨ nuan iikamɨm kɨrɨe komii komiigakɨm bɨi nwowɨm sɨmiir kɨrɨe aiir haibura.

26 Tɨ nomiiyauɨm kɨma bɨiya Adi Komii siya nɨmbina ɨiya kɨma naɨngwo tɨbmiiya mɨ saiiram tɨ swokɨ aɨngwowoknaki bɨiya kɨma panɨɨn panɨɨn inkam nwokɨm, ɨiya Adi Komii siya kɨmiir nɨmbina. Mɨ nu tɨran iikamɨm nɨnokɨnɨnkɨn komii Komiigakɨm mɨ kɨrɨe komii komiigak nwokɨm, yɨm ɨuarɨg bɨ nwokɨm. Nɨingakɨ, nɨingakɨinga.

27 Adi Komii siya bɨdi hɨdgiyɨn iikamɨm nu tɨranɨm ha naɨngwowɨm nɨg karamae nwowɨm sɨmiir nɨmbinam, iikamɨm nɨnokɨnɨnkɨnkakɨm sɨmiir kiyɨpsɨbgi haigɨnɨuwam. Mɨ siya iikam

opairim nuan inkam ima naingwowim simiir bidi yimbingiyim, inkam kiriekakim simiir kiyipsibgi haiginiuwam.
28 Adi Komii siya bidi yimbingiyin inkamim yaeyipyaeyipa ti nuan inkamim sima yasurur-gaiyim. Mi iripa nomboin ii ae karamae sima nwowim simiirin. Dimusi rani, ti iikamim nuanim ha naingwowiyim, sima inig komiigakim simiirin Adi Komii siya bidi ikwowaisiigiyim.
29 Inkam nwirki hainan karamaeka siir inig iirarin, Adi Komii siir whwonkam ida. Niingaka.
30 Whisarii rani, krima ini Jisis Krais siirgisiirkiina ywowim. Mi Adi Komii siya Jisis siirin minam nimbingin Krais siirin siya krimiir ninokninkin haiginiuwim. Mi Adi Komii siya krimiirin wi hiniina nwoki boinim, dimin whirki bi kimbugim mi krimiirin siyar sakii prapras okwokiyim mi krima ini rirmiiya ywokiyim.
31 Yokwo Komii saeya hiniina boinka, yio siyiu miiyik rani, inkamin siir inig iiirar hainanaeiyin, siya Adi Komii siir inig iiirar hainan iski. Ɨriig.

2

Pol siya paeyin hiiiniya nirioninkinin saiir boinmimauugin

1 Pol siya boin, ti nomiiyauim, iiya kara kimiirim nita kara Adi Komii siir yai miiyika saiir boinmimauuwim mi kara kimiirin yai kirie kirieyim mi yai aowa aowan ikim, kara simiir bi boinmimauugim. Niingaka.
2 Ɨiya kara kimaka nwowa kariir kwoinin hiniingin, kara wi dimin whirim naingwo rani. Niingaka. Kara Jisis Krais siiraramar yaingwo

iski. Mi dimin komii whirin paeyin hiiiniya nirioninkinin siya naowin siirama daingwo iski.
3 Ħiya kara kimiir waraur nita kara kirekak sim bi nitkin kara nidid kakar nitkin mi kariir piua nopnopa mi kinka.
4 Mi yaiya kara boina mi yai win kibiya kara mi boinmimauua, kara inkamim ninokninkinkakim kimiir kwoinim simiir hiriinan bi hiir boinikin. Niingaka. Kara Adi Komii siir naeyiuin siir kirieya saiirar nitkin kimiir niisiisiimauuwamin.
5 Mi kimiir naingwo tibmiiya inkam ninokninkinkakim simiir hiranki bi haigin. Niingaka. Adi Komii siir kirieya saiir hiranka nitka. Ħriig.

Ninokninkina krimiirin Adi Komii siir naeyiu ieyar hauugin

6 Kaimwoka, sima iikamim naingwo tibmii kirie kirekakim yaowae adnan nwowim, simiirin wi yai kirie kirie kapi boinmimauuwi. Mi ta ninokninkina ti nuin siir tiran tani mi ti inkam komii komiiyim nu kigriraowiyim simiir tani. Niingaka. Ta simiir kirieya ini kingiina nwowa wa digiuguski.
7 Krima Adi Komii siir yaiya saiir boinmimauugim. Mi taka nimprio yaiya inkamim nuanim simiirsi nimprioka. Ta yaiya saeya bidi bidiniyar nwoka, iiya siya nu iiir nonkwokwo karamae nwowa saiirar. Ta ninokninkina kara boinmimauua saeya Adi Komii siya ninokninkina nimprio yaiya mi ta nimprio yaiya iikamim nuanim simiirsi nimprioka. Mi ta yaiya saeya biiya nwokwokinka. Siya minam naingwokin, siir siyiu miiyik miiyikim krimiir

whwonkam ida diriraeraram mi krima saikar nwoki ongwomamair aeyim. Mi ti sima kara boinkiyim.

8 Nuan inkam komii nwirki bi ninokninkinkin ta yaiya saiir bwam iiirin. Niingaka. Mi sima ninokninkiswo mi sima ninomor kouan Inkam Komiiyin siirin wi paeyin hiiiniya nirioninkin saika dinkin irinugi. Niingaka.

9 Mi ti digworaekwo whiekakim simairgim Adi Komii siya kiyau haigin kwokini iikamim siiram naingwokiinim simiiram. Mi Yokwo Komii saeya hiniina boinkika,

tiki dimin taeminim yim iikami nhwoki kig karamae nwowim mi simiir wiingi wakae karamae nwowim mi iikamkim sim naingwowim yim wi nwo rani.

10 Adi Komii siir naeyiuin siyar niisiisimauugim ti siir nimprio yaiyim krimiirin. Adi Komii siir naeyiuin siya siyar ninokninkini diminpai diminpaiyim mi Adi Komii siir kwoinin, iriipi hiriinan, sasar mi inokninkini.

11 Yipiki inkamkin, inkam nwirni kwoinin siir ninokninkinin. Ti inkamin siir kwoinin naeyiuin sasar ninokninkin iskii. Mi iriipi hiriinan Adi Komii siir kwoinin inkam nwirki ninoknikin karamaeka. Siir naeyiuin sasar ninokninkini.

12 Mi krima ti kwoin hiriinanin nuan inkamki bi hauugin. Niingaka. Krimiirin kwoin miiyikin Adi Komii siir naeyiuin siyar hauugin. Mi krima wa ninoknikini, digworaekwo whiekakim Adi Komii siya krimiirin hindara priihauugim.

13 Ti diminin krima siirin kimiir boinmauu wakaekin. Ta yaiya krima inkamin ninoknikinkakin siir hiranki bi haiga. Niingaka.

Ta yaiya krɨma boɨnmɨmauua Adi Komii siir naeyɨuɨn siyar nɨisiimauugɨn. Mɨ krɨma kamɨm Adi Komii siir naeyɨugakɨm sɨmiir hɨriinan asi boɨmɨmauuwi mɨ sɨma asi sɨbgu wakaeyoknaei.

14 Inkamɨn Adi Komii siir naeyɨu karamae nwowɨn mɨ siya wɨ Adi Komii siir dimɨn mɨiyɨk swokɨ ɨnoknɨnkɨn tani. Nɨingaka. Dimusi rani, siya hɨnɨina naɨngwokɨn siya hindara prɨinaɨngwo whaowaei boɨni. Mɨ siya wɨ tɨ dimɨnɨn siir dimɨn mwo ɨiir nɨnoknɨnkɨn tani. Dimusi rani, Adi Komii siir naeyɨuɨn siirar dimɨnkɨn.

15 Inkamɨn Adi Komii siir naeyɨugakɨn, siyaɨrgɨn digworaekwo whɨekakɨm sɨmiir hɨdiyɨn mɨ siirɨn, inkam nwɨrkɨ hɨdɨm wɨ dɨg nwo rani. Nɨingakɨ, nɨingakɨinga.

16 Bɨiya Adi Komii siir inkam nwɨrɨn siya Yokwo Komii aiirɨn hɨnɨina wɨn boɨnkikɨn,

ɨhɨ, yɨpɨkɨn Bɨiyan Inkam Komiiyɨn siir kwoɨn whɨekak ɨmiir nɨnoknɨnkɨnɨn. Mɨ wɨ nhɨnga nɨnokɨnɨnkɨni Bɨiyan Inkam Komii siir kwoɨn ɨiirɨn mɨ wɨ nhɨnga nɨisiisimauuwi siirɨn, ha? Nɨingakɨ, nɨingakɨinga. Siya hɨnɨina wɨn boɨnkikɨn. Dimusi rani, Adi Komii siir naeyɨuɨn siyar nowomwarkaiyɨuwi krɨmiirɨn mɨ krɨma Krais siir kwoɨnɨn siir hɨriinan asi nwowi. Ɨriig.

3

Adi Komii siir mɨiyan inkamkɨn

1 Tɨ nomiiyauɨm, bɨiya kara boɨnmauuwɨm yaiyɨm mɨ kara kɨmiirɨn kamɨm Adi Komii siir naeyɨugakɨm sɨmiir boɨnmauuwa saiir

hiriinan bi boinmimauugin. Niingaka. Yaiyim kara boinmimauuwiyim kara iikamim Adi Komii siir naeyiu karamae nwowim, simiir hir boinmimauugin. Dimusi rani, kimiir naingwo tibmiiya ini yinisim praigaknan ywowim Krais siir siyiu iiirin.

2 Ta yaiya kara kimiir boinmimauuwa ini mwiinan ywowim, kara kimiirin mwiinan hauu aekin. Kariir yaiya saeya ini nae kirie kirieyim inkam adiyaowaeki naeiyim, simiir hiriinan bi hauu aekin. Niingaka. Kima wi Adi Komii siir yai kirieya saiir wakae rani. Dimusi rani, kimiir kwoinim ini yinisim praigaknan ywowim mi tariinanin iriipi hiriinan, kima dig bi mi okim.

3 Dimusi rani, kimiir siyiuim kima napdiriraerariyim ini iikamim nu tiranim simiir hiriinan ywowim. Ihi, kima kimiir nomiiyauim simaka whwokwoka bi nwowikim mi ninkinwamwarkii boini siyiuin ini kimiir waraurar mi inkin owin. Ti siyiuin kima tirin ini kamim Adi Komii siir ninokninkin karam nwowim, ini simiir hiriinan ywowim mi kima simiir siyiuin siir asi napkim.

4 Nhirim pi hiniina mi boini, krima Pol siirgim. Mi nhirim pi hiniina mi boini, nim Apolosnikim. Ti hiriinan siyiuim kima tiriiyim yim ini iikamim nuanim sima tiriiyim ini simiir hiriinan ywowim.

5 Kima sibgu daingwo, Apolosin yio yipikin? Mi Pol kara yipikin? Krira miiyan inkam kinairgwo Biiyan Inkam Komiiyin siya kririirin yapiyapa mii hauugin. Mi ta kririir miiya kima Krais siiramin ini saiirar yaingwo tibmiikiyim.

6 Kara bii minam nitkin, Adi Komii krimiir

Wanin siir yai kibiya saiir boinmauuwam, inkamin sasaeya ninkiniyin siir hiriinan. Mi Apolosin mhoiiya ha swoki itin yio ini hiriinan yai kibi aiirar swokini owomwarkaiyiuniyin, inkamin ko nakiyin numir, siir hiriinan. Kimiirin kwoin miiyikin Adi Komii siyar hauugin numiran sasaeyam sibgu mwrii namiyim simiir hiriinan.

7 Mi inkamin sasaeya ninkiniyin, yio inig karamaekin mi ko numir nakiyin, yio iriipi hiriinan, inig karamaekin. Sasae imiirin Adi Komii krimiir Wanin siyar diriraerarki mi sima pa nimbiyami mi inigakin pi Adi Komii siyar nwowi.

8 Mi inkamin sasaeya ninkiniyin mi inkamin numira saiir ko nakiyin sowa hiriinan mii kwiruwa saiirarar miriigo mi sowiirin digworaekwo mhoiiya wi Adi Komii siyar hauuwi miiya sowa miriiya saiir digar.

9 Krira iripa Adi Komii siir mii kwiruwa saiirar miriigo. Mi kima ini Adi Komii siir numira siya niiyokninkinan ywowim.

10 Adi Komii siir naingwobumbuwa saeyar tirkikin kara biiyan inkamin omaka miriiyin siir hiriinan asi nwokin. Kara iiyin paeyin bidi inansiin okwokiyin mi kara kimiiram asi nitkin, Adi Komii siir yai aiir boinmimauuwam. Mi kariirin Adi Komi siyar hauugin ninoknинkin miiyika mi mhoiiya iikam nhirim ha nitim sima ini mirii ninkininokougik ta omaka. Mi kima yapayapa nwonira omaka sibgu haigi siyin miriirarao.

11 Kima ina ninoknинkinim, yinpaeki yinpaeyin bidi yokwokiyin, siya Krais Jisis siyairgin. Mi wi inkam nwirki yinpae wir swoki inansiin okwo rani.

12 Inkamin Adi Komii siir mii aiir miriiyin siya ini inkamin omaka miriiyin siir hiriinan ywowin. Mi nhirim yim mii wadie wadieyim simiirar mi miriiyim mi simiir miiyim ini gol, silva siiyam yipiki hiriiyar nwoyokiyokigiyamiyim ini simiir hiriinan ywowim. Mi ta omaka wi hiriiyar nwoki okwoyokiyokwiiyim mi nhirim yim mii miiyik bi miriigim, simiir miiyim ini kii auwim ii priei nwo karamae nwowiyim, ini simiir hiriinan ywowim. Mi taka omaka saeya wi nokwo bripri rani. Niingaka.

13 Mi mhoiiya iikam whiekakim simiir miiyim wi idowiiya nimbiyami ya ta iiya Adi Komii siya hidana yaimin diminim simiir ya saeya. Mi taka ii aiirin Adi Komii siya hidana paeya wa nimbiyami mi miiya gol, silva mi siiya miiyik miiyiknan nwowa mi paeya wi saiir wara ninkin iunam tani. Niingaka. Mi Miiya biyie nwowa ya wi kii aunan niugi nhiskii. Mi siya wa nwoki naingwowim simiir miiya wadieki piyamsi owa, iyie, miiyik rani, aniya?

14 Mi inkamin Adi Komii siir mii miiyik miiyikim simiir mirii, simiirin wi ti inkamin iiyin paeyin haininansiin okwowin siir idwo nami haigi siyin miriiyin, wi siir hiriinan nwowi. Mi paeya saiir wara ninkin iu karamae nwowi mi Adi Komii siya dimin miiyik miiyikim wi ta mii aiirsi hauuwi.

15 Mi paeya ti mii imiir niu iuguskii mi siya wi dimin miiyik miiyikim simiir hai rani. Niingaka. Mi siirar kwoinbudin yio wi wara ninkin dig rani. Niingaka. Siirin wi Adi Komii siya hainaowidi. Mi siya wi diminkak nwo rani. Niingaka. Siya wi niinga niinga priiywo kaeyami.

16 Mɨ tari kɨma bɨ nɨnokɨnkɨnkɨm, aniya? Kɨma ɨni Adi Komii siir omaka komiiya ɨni saiir hɨriinan ywowɨm mɨ Adi Komii siir naeyɨuɨn ɨni kɨmiirar yanɨnkɨnɨuniyɨn.
17 Mɨ inkam nwɨrkɨ Adi Komii siir omaka dimɨn whɨrkɨ kɨmbu karam nwowa saiir nɨinɨnkɨigii mɨ Adi Komii siya tɨ inkam ɨiirɨn wɨ yamdiyar swokɨ onkwo nɨinwɨmwɨirnɨnkɨni. Dimusi rani, Adi Komii siir omaka ya krɨmaɨrgɨm.
18 Kɨra tɨ dimɨn hɨriinanɨn kɨnakɨna kɨpi swokɨ ɨksɨsaena. Mɨ inkam nwɨrkɨ kɨmiir bopwoniya waraurɨn, siya nuan dimɨnɨm sɨmiir siyɨu ɨmiir napi mɨ siya hɨnɨina naɨngwowi, kara nɨnokɨnkɨn komiikakɨn mɨ tɨ inkam hɨriinanɨn siir mhɨi kwoɨnɨm kisɨna haigii mɨ siya, siya siyamar naɨngwona karamae nwowi mɨ nuan iikamɨm sɨma wɨ hɨnɨina boɨni, wara inkamɨn siir kwoɨnɨn bɨdi yɨnkisaɨowaenakiyamɨn. Mɨ Adi Komii siya tɨ hɨriinan inkamɨn, siirɨn wɨ hɨnɨina boɨni, siya nɨnokɨnkɨn mɨiyɨkakɨn.
19 Nɨnokɨnkɨna iikamɨm tɨ nuanɨm sɨmiir siir tɨrana ya Adi Komii siir whwonkam ɨda ya bɨdi yɨnkisaɨowaenakiyama. Yokwo Komii saiir yai kwɨra hɨnɨina boɨnka mɨ tɨ hɨriinan iikamɨm sɨma ha naɨngwowi krɨma nɨnokɨnkɨn komiigakɨm. Mɨ tɨ hɨriinan mwrakboɨni siyɨuɨn sɨma tɨriyɨn yɨo ɨni wraisuɨm haɨmna ankɨ krɨma haiiyɨm ɨni hɨriinan ywowɨm. Mɨ Adi Komi siya krɨmiirɨn wɨ hɨriinan nɨtkɨn tɨɨmdɨɨnu haii, ɨiya krɨmiir mhɨi kwoɨnɨm hɨriinan biyɨe nwowi.
20 Mɨ Yokwo Komii saiir yai kwɨra hɨnɨina boɨnka, Bɨiyan Inkam Komii siya ɨna nɨnokɨnkɨnɨn mɨ inkamɨn siir kwoɨnɨn ha naɨngwowi kara nɨnokɨnkɨnkakɨn mɨ ta siir

ninokninkina ya ini niingakiniingar ywowa.
21 Mi diminim inkamki diriraerar nonkwok-
wowim krima simiir biiyan inkamim simiir
inig imiir kipi hainan. Niingaka. Dimusi
rani, digworaekwo whiekakim Adi Komii siya
nonkwokwowim yim kimiiram nimbingim,
kimiir whinkinsiis haiginiuwam mi yim ti
digworaekwowim yim kimiirairgim.
22 Pol kara mi Apolos mi Pita, krima tir minam
nwokim kimiir whindiriraeraram. Adi Komii
siyar nimbinga iiya kwoinbudin omwai waiyaiyin
mi iiya naonaman aka. Mi digworaekwo
whiekakim tariinan mi mhoiiya nimbiyamamim
siyar nimbinkim, ti digworaekwo whiekakim yim
kimiirgim.
23 Mi wim kima Krais siirgim mi Krais siya yio
Adi Komii siirgin. Ɨriig.

4

Biiyan Inkam Komiiyin siir miiyan inkamim yim wi siyar hidi

1 Kima krimiir dinoknkin, krima Krais
siir miiyan inkamkim, siya krimiirin minam
nimbinkin Adi Komii krimiir Wanin siir aowa
aowan nimprio yai kibiyim simiir kigriraowim
iikamim simiir boinmimauuwim.
2 Siyiu whirin miiyan kamim simiirin hiniingin,
siya siir mii imiir sibgu wakaeyokna mirii mi siir
miiyim siya wadie sibgu mirii, siir biiyan inkamin
siir whwonkam idan.
3 Mi kima kariir boinwokiyopnatkaigii inkam
komii komiiyim yai hidiyim simaka, kariir yai
imiir, ya ta ii hiriinana ya yaimin karamaeka.

An kara iriipi hiriinan nu tiranar inkamkin, kara pindan tani. Niingaka. An kara om whiran inkam tani mi kara wi kanakanar swoki hid rani. Niingaka.

4 Kariir kwoinin ha naingwowi siya ini rirmiigi rirmiiya nwowin dimin whirkin swoki kinyiskai rani, kariir kwoin iiir nipiyaokiiyamin Biiyan Inkam Komiiyin sasar ninokninkini.

5 Ŧiya ina niki owa mi kima inkam nwirni siyiuim saiirar kipi niki hid kima Biiyan Inkam Komiiyin siirimar tiki okwokin. Mi siya digworaekwo whiekakim mi kwoinim aowa aowa nwowim mi niibwomambwo nwokiyamim, sima wi idowiiyar nimbini iuguskii wi kimiminki rani. Mi taka ii aiirin, wi Adi Komii siya boinmimauugi irira nwonira simiir mii imiirin wadieki piyasi owa, iyie? Mi tari miiyik rani.

6 Kima ti nomiiyauim, ti yaiyim kara boinmimauuwim, Apolos siya mi kara kririirar yaigim, kimiir whinkisiis haiginiuam, diminim krima diriraerarim mi krima niisiimauuim simiir. Mi kima wa nwoki inokninkinim. Saeya hiniinga, kima digiumii Adi Komii siir yaiya saiir kipi haimriiyiugig mi kira kipi nantamyiriyir mi digiumii nwirni kipi haimriiyiu mi nwiruani aram kipi naingwo. Niingaka.

7 Yipiki kiriir nokmwin okwohaiginiuin inkam komii, iki iikam nhirim simiir kou mwowam? Niingaka. Adi Komii siya hauugim wara digworaekwo whiekakim kima nonkwowim mi kima hiniin dimusi boinkim, dimin miiyik miiyikim kimiir kiriekar diriraerari.

8 Krimiir kwoinim ha naingwokim kima Adi Komii siir digworaekwo whiekakim

simiir bidi haiyim mi kima digworaekwo whiekakam bi hainguguwikim, aniya? Kimiir kwoinim ha naingwowi kima ini digworaekwoki yaokingugunankaiyim, aniya? Kara hiriiyar naingwowi, kima nu kigriraowan inkam komii nwowi mi nim krima wi iriipi hiriinan nu kigriraowan inkam komiiyar mi owi.

9 Krimiirin Adi Komii siya nokmwin okwo haiginiugim aposel inkam paeprikab nwowim. Krima ini simiir boin hiuriyiu inkamnan ywowim mi krima wa nwoki aonamim, ha naonamiyin inkamin yaigak nwowiyin mi iikamim nu tiranim simiir whwonkam ida mi ninomor kouan paek-wosim ikim, ini simiir hiriinan ywowim. Mi simiir nhwoin ini kririirar habitkinkiyim.

10 Krima Krais siir yai aiirin ina boinmimauuim. Mi simiir kwoinim ha naingwowi, simiir mwoim sima ninkisaiowaenakiyami. Mi wim kima ha naingwowi Krais siir siyiupai siyiupaiyim simiir bidi yinokninkin digim mi nim krima niingaka, ha? Mi wim kima ha naingwowi, kiriekak krimar ywo iski. Mi nim krima niingaka, ha? Mi wim kima ha naingwowi kirie komiigak kimar ywo mi nim krima niingaka, ha?

11 Mi biiya iriipi hiriinan mi tisi tariinanar nadigniyin mi nim krima mhii prasae bi naokim mi krimiir kwoinim ha mi simsinkai op minam mi mwinis minim ha mi haingugu. Mi sima, simiir iinaim pa mi unomoknaei krimiir priitio priitiowam mi krima maeyau kwirua nwowipisuam whaowaei.

12 Krima piu minki piyaowi mi miiyim krimiir iingair kipi swoki onkwo mirii umirsisim

haiyam mi naemin sainan. Mi iiya sima krimiir nigbumbuwiyim mi nim krima niingaka, simiirin pi yai miiyik miiyik arar swoki boini. Iiya sima krimiir tirbuwiyim mi nim krima simiirin pi hindara kigninkin diriraerari.

13 Mi iiya sima yai biyie krimiir boiniyim mi nim krima simiirin pi yai hiinsima boini. Krima ini nuan kiigwo paekwowim simiir hiriinan ywowim mi krima ini mhakwokyinan ywowim. Simiir kwoinim ha naingwokim krimiirin, krima biiya hiriinanar nwokim mi tariinanin iriipi hiriinan.

14 Kara ta yaiya kimiir kiyopsibgi haiginiuam bi winkika. Niingaka. Kima ini kariir yinisisimnan ywowim mi kariir kwoinin ini kimiiramar naingwo irkakin mi ta yokwowa kara winkiya kara kimiirsi kauididgikin.

15 Iikam whiekakim sima wa niti Jisis Krais siir yai aiir boinmimauuwim mi yim tiriiginim yim kimiir ad tipmwo rani. Niingaka. Kima hirii hirii ad karamaeka, kanakanairgin kimiir adin. Whisarii rani, kimiir tiriirin biiki biiyin kara nitkin, Jisis Krais siir yai win kibiya saiirim kara nini boinmimauunikin kimiirin mi kima ha wakaeyim mi ina yitim ta mii aiiramin.

16 Ta kara boinanaeiya kimiir, kara dimusi bi boinkin, kara minsi boinkin, kima kariir siyiu iiir kigna apim.

17 Kara Timoti siirin hiriinansi nikropkikin kimiir waraurin. Siya ini kariir yinisimnan ywowin mi kara siiramar naingwokwonanaeikin. Siir naingwo tibmiiya, Jisis Krais siiram naingwo tibmiiya, ini kiriekikirie ywowa mi siya Jisis siir siyiu imiirar sibgu apikin. Mi siya wi Jisis Krais siir

yai imiirar swoki boinmimauuwi kimiirin, kimiir kwoin imiir swoki boinworwokai haiginiuam, siyiuin Krais Jisis siirin kara napiyin siir. Mi siyiuin kara nowomwarkaiyiuwiyim Adi Komii siir iikam imiir. Mi maeyau maeyauim kara ta hiriinan yai kwirua saiir saiira boinmimauu nanaeikim Adi Komii siir iikam imiirin.

18 Kimiir nhirim sima bidi yantamyiriyirim. Dimusi rani, sima ha naingwowi kara wi swoki it rani, yim sima kimiir kwoin imiir haipridkikaiyim tiri. Mi kima wi kariir yai aiir wakaeyokna rani.

19 Niingaka, mi Biiyan Inkam Komiiyin siya kariirim naingwowi mi kara kimiiramin wa nitsauwi mi kara kamim nantamyiriyiriyim wi simiir yai imiir wakae rani. Niingaka. Kara minam niti Adi Komii siir miiya kima miriiya saiir nini apririr kignakiyim kima Adi Komii siir kirie aiirar nasi mirii, iyie? Kimiir kirie aiirar nasi mirii?

20 Adi Komii siya siir iikamim mi simiir dig-woraekwo ikim simiir kigriraowikin ta yaiya saeya yai whoimoni rani. Niingaka. Saeya kirie komiigaka.

21 Kimiir kwoinin ha naingwowi kara kimiiramin idgiu tioni siyiuin siirim nitim, iyie? Mi kwoin hiinsima nwowiyin siirim pi yit, iyie? Mi kimiirim naingwokwonanaeiyin siirim pi yit, aniya? Kima kariir yai aiirar bidi wakaeyokna diriraerarim. Mi kima digworaekwo whiekakim kima tirim simiir ti swoki aingwoki. Mi digworaekwowim biyie nwowim yim kimar sibgu diriraerarkwokin mi kara kimiiramin, wi mairgimairgani siyiuin siiraramar niti. Friig.

5

Hɨi niwɨt nanaeni siyɨuɨn ɨni Adi Komii siir iikam nhɨrɨm om Korin hɨranɨm naɨngwo tɨbmiiyɨm ɨni sɨmiir hɨr nwowɨn

1 Yaiya bɨdi haigirɨrɨrkiya, hɨi nanaeni siyɨuɨn ɨni kɨmiir waraur nwowɨn. Tɨkɨ siyɨu hɨriinanɨn yɨo ɨni kɨpɨikɨ kɨpɨii ywowɨn tɨkɨ siyɨuɨn yɨo ɨni inkamɨn siir adni wig haɨnɨkɨi nonkwonaeɨn ɨni siir hɨriinan ywowɨn. Mɨ iikamɨm hɨranɨm Adi Komii siiram naɨngwo tɨbmii karamae nwowiyɨm, yɨm sɨma tɨ hɨriinan siyɨuɨn siir bɨ swokɨ tɨrikɨm. Niingaka.

2 Kɨma bɨdiya ikɨ ɨnokɨnkɨnɨm kɨmiir inkam nwɨrɨn tɨ hɨriinan siyɨu biyɨe siir tɨrɨn mɨ kɨma nantamyɨriyɨrkak dimusi swokɨ owi, ha? Kɨma tɨ hɨriinan siyɨuɨn siirsiyɨn naɨngwoyɨmiyok ɨdidgak dwo. Mɨ hanɨɨngɨnɨuwi, kɨma siirɨn tɨ haɨnɨknatki, yɨo kɨmaka kɨpi nwo.

3 Kaimwoka, kara kɨmaka kingiin bɨ nwokɨn mɨ kariir kwoɨnɨn siya kɨmaka waraur bɨdi ywowɨn mɨ kara bɨdiyar mɨ hɨdgiyɨn siir siyɨuɨm siya tɨriyɨm sɨmiirɨn.

4 Kara hɨriinan bɨdi boɨnkiyɨn, Bɨiyan Inkam Komiiyɨn Jisɨs siir inɨg ɨiirɨn kɨma ɨrɨpa haɨngiriyɨu boɨnai. Mɨ kariir kwoɨn ɨeya mɨ krɨmiir Bɨiyan Inkam Komiiyɨn Jisɨs siir kɨrɨeya wɨ kɨmaka nɨnkɨn owi.

5 Mɨ kɨma tɨ iikamɨm naɨngwo tɨbmiiyɨm, tɨ hɨriinan inkam biyɨe nwɨrɨn kɨmaka nwowɨn siir haɨnɨknatki Setan siirɨm mɨ siirɨn wɨ Setan siya nwokɨ onkwobumbunɨnkɨnɨm. Mɨ siir kwoɨnbudɨn wɨ Adi Komii siya nwokɨ anmaiwarkainaowidɨm. Mɨ ɨiya Bɨiyan Inkam Komii siya swokɨ ɨtana siya wɨ wadɨeyar nwokɨ owɨm.

6 Yio ti siyiu hiniinin yio miiyik rani, kima hiniina boini, krimiir iikamim wadieyairgim. Mi kima kimiir dimin biyieyim ini hiriiyar kignisu okripkaiyim. Kima ta diminsima ninom nikiuwiya saiir daingwoki. Saeya pi omaka min ku mi inkamin omakainin, pi kiyinsa diriraerar karam ywo mi ta omaka pi saeyar kurimtioki iuguskii. Mi hiriinanki niuwi, kimiir waraurin dimin biyie inkam nwiruwakar diriraerari mi kima siirin hiriiyar kignisu diriraerari. Mi mhoiiya wim kima wi ti hiriinan siyiu iiirar mi tiri.

7 Mi kima kimiir siyiu biyieyin ditkigi, ta diminsima ninom nikiuwiya saiir hiriinan mi kimiir kwoinim rirmiiya nwoki okiyim. Dimusi rani, Krais siya ini kimiir wou nikwo aeni ii komiinan ywowin. Mi siya ini nimwo op hainaowiyin inkamin, krimiir dimin biyie biyieyim simiir haiyoprimdiyiumiigiyam mi ini siir hiriinan ywowin. Mi iiya paeyin hiiniya nirioninkinin Krais siir ninkin isom irinugiyin, siya ini sibsibin biiya Judakim sim nisom nanag hauuwin ini siir hiniin ywowin, krimiir dimin biyieyim simiir haiyoprimdiyiumiigiyam. Mi Krais siya ini krimiir sibsibnan ywowin.

8 Mi nim krima iriipi hiriinan dimin biyieyim, simiirin digiumii timi haimriiyiugig mi ha timi haiyoprimdiyiumiigi swoki. Ya ini Judaki sima tirin bretin yis karamaeyin ini siir hiriinan ywowin ta ii komiiya wou nikwo aeiya, saiirin, ta iiya bretin yis karamaeyin siir naeiya ya simiir dimin biyie biyieyim simiir haiyiprimdiyiumiigiyim saiir niisiimauuga. Mi krima hiriinan tiri, dimin biyieyim biiya krima

tirkaiyiuwim digiumii simiir haimriyiugigi mi krima wi iikam wadieyar nwowi. Mi krimiir yaiyim iriipi hiriinan wi wadieyar mi owi.

9 Mi yokwo kwira kara winkiya kimiiram,
kara hiniina win boinkikin, kima iikamim hii
niwitnanaeiyim simaka kipi napririr.
10 Kara iikamim naingwo tibmii karam
nwowim sima tiriyim hiriinan siyiuim, hii min
niwitnanaeiyim mi inkamam kigmairi ikim mi
inkam nhirmi digworaekwo min tauae haii ikim
mi inkamim uruwai siyaowaini siyiu napi ikim,
kara simiir bi boinkin. Niingaka. Kima ti hiriinan
iikamim simiirin digiumii haimriiyiugigam
naingwowi mi kima ti nu iiirar ti haiburgik iski.
11 Ta yokwowa kara winkiya saiir
yaimwokiyaimwowa saeya hiniinga. Mi inkamin
naingwo tibmiiyin siya hii min nanaei mi siya
inkam nwirni dimin nam kigmairi mi uruwai
siyaowaini siyiuin siir mi api mi inkam nwirni
mi igbumbuwi mi op biyie mi kwiyaei mi inkam
nwirni dimin min mi tauae hai mi yio ti hiriinan
inkamin, kima saika kipi nombopboin mi nae
saika kipi mi ae. Niingaka.
12 Kimiir kwoinim ha naingwowi ta mii
hiriinana inkamin naingwo tibmii Karam
nwowiyin siirin kara hidim, aniya? Niingaka. Mi
krima inkamim naingwo tibmii kiinim simiirara
hidiski.
13 Iikamim naingwo tibmii karamaeyim simiir
siyiuim wi Adi Komii siyar hidi. Adi Komii
siir yaiya biiya sima winkiya saeya hiniina win
boinkika mi ti hiriinan inkam biyieyim kimaka
waraur nwowim simiirin hainimiknatatki. Iriig.

6

Iikamim naingwo tibmiiyim sima simiir nomiiyau imiir kipi boiniuriyiu boin

1 Mi kimiir inkam nwirki siya mairgimairga siir nomiiyau nwirni nwo karamae nwowi, yio wi yaigak nwowi. Mi kima siirin hiriinan dimusi kigninkin tirkim siir nomiiyau iiir boinwokiyopnatkaigiyamin, iki gavman iikamim yipiki Adi Komii siir siyiu iiir nap karamae nwowiyim simiir iin nonkwokiyamin, ha? Kima hiriinan Kipi tir! Siya Kimiiram dam, iikamim yipiki Adi Komii siir yai aiirgiaiir wakaeyokna apiyim kimiiram mi sowiir yaiyim kimar wakae mi sowiirin kimar hidhaiginiu mi sowa wi iripa nwoki ongwomamair aeyim.

2 Kima ti dimin imiir daingwoki, mi nim krima iikamim Adi Komii siirim, mhoiiya krima wi nuan iikamim simiir hidi. Mi kima iikamim yipiki ti nu iiir nwowiyim simiir hidi mi kima ti dimin sim hiriinanin kima, swoki hidnaei siirin wi paniina sibgu ninoknинkini, ha?

3 Kima ti siir daingwoki. Mhoiiya krima wi paekwosim imiir hidi mi tariinanin nu tirin kima hiniina daingwo, kima wi digar nwowi. Ti dimin hiriinanin ti kima kimar tirin kimiir waraurar siir hidim.

4 Mi hiriinanki niuwi inkamin siir nomiiyauin saika nongwomamair ae karam nwowi mi kima siirin wi dimuam kignинkinkii, iki iikamim kima ninoknинkinim, iikam biyie nwowim yipiki Adi Komii siir piugana saiir karamaeyim, simiir hiriirin, ha?

5 Ta yokwowa kara winkiya, kara igao yai win boinkikin mi iikam kimiiramin ha win haugikin mi kima wa nwoki ididim. Dimusika? Mi tari kimiir waraurin inkam nwirmin nwirminki ninokninkin karamaeka ti inkam nwiso naingwo tibmiiyo sowiir hik aiir wokmai haiginiuwamin, aniya?

6 An kara ha naingwowi, Niingaka. Mi ti hiriinanin siir tiriyim kimiir iikam nhirim yimbi io kwoin naingwowi Mi simiir nomiiyauim yipiki Adi Komii siir yai aiir napiyim simiirin pi simar swokini kiyainaki. Mi sima pa nami mi simiirin pi iki iikamim yipiki Adi Komii siir siyiu iiir nap karamae nwowiyim simiiram nikiunami, simiir whwonkam ida nini okwo boinmimauuwam simiir boinwokiyopnatkaigiyam. Mi simiirin pi sima nwoki whinkinsiis haiginiuwim iripa sima nongwomamair aeyam.

7 Mi ti diminin kimiirin wi siya niyopakaiyiuwi. Mi wara iripa kima nongwomamair aeya wi saeya tirbugi mi kima mi kimiir nomiiyau ima, wim wi yaigak kima kimar swoki inwo anwonaei. Mi kiriir nomiiyauin siya kiriir tirbuwi, kira siirin yai komiiyam kipi nam mi hindara daingwo ouwouu iuguski mi iinokiinokin kiriir nomiiyauin siya kinakar nwowi.

8 Mi ti siyiu hiriinanin kima tirin kimiir nomiiyau imiir, yio siyiu biyieki biyie kiingin.

9 Ti simiir ti aingwoki, iikamim yipiki dimin bibiyie tirim, yim wi omin Adi Komii siya kigirkakiyin digworaekwo whiekakim simiir, sima wi siir wara nam tani. Mi kima ti hiriinan iikam biyieyim, yipiki wi Adi Komii siiram nam karam nwowi saika nwowam, kima simiirsi

wɨ naɨngwoyɨmyok rani, aniya? Yɨo wɨ mɨiyɨk nwo rani, tɨ hɨriinan dimɨnɨm kɨma, kɨma kɨmar swokɨ ɨksɨsaenaei. Mɨ iikamɨm yɨpɨkɨ iikam nhɨrmaka prɨinanaeiyɨm hɨi mɨ naeyɨu biyɨemi inɨg hainaniyɨm mɨ iikamɨm yɨpɨkɨ nonkwonam hɨi sɨma sɨma swokɨ prɨinanaeiyɨm mɨ kamɨm ɨrɨpa pɨu kam nhɨrmaka nwowiyɨm mɨ siyɨu biyɨe ha tɨriyɨm, yɨm wɨ tɨ omɨn Adi Komii siya kɨgɨrkakiyɨn digworaekwo whɨekakɨm sɨmiir, wɨ siir wara nwo rani. Nɨingaka.

10 Mɨ iikamɨm yɨpɨkɨ hɨi tauaeiyɨm mɨ digworaekwowam kɨgmaɨriyɨm mɨ op biyɨeya kwiyae whaowaeiya sae kwiyaeiyɨm mɨ ha kwiyae whaowaenamiyɨm mɨ tɨriigɨnɨm yɨpɨkɨ yai bibiyɨe boɨniyɨm mɨ iikam nhɨrmi hinda whɨsariiya prɨiboɨniyɨm mɨ iikam nhɨrmi digworaekwo prɨihai prɨihaiyɨm mɨ tɨ hɨriinan iikamɨm yɨm wɨ omɨn Adi Komii siya kɨgɨrkakiyɨn digworaekwo whɨekakɨm sɨm, wɨ siir hɨriir wara nam tani hɨr nwowamɨn. Nɨingaka.

11 Mɨ kɨmiir iikam nhɨrɨm bɨiya sɨma tɨ hɨriinan siyɨu ɨiirar bɨdi ikɨ tɨrɨm mɨ tɨ dimɨn biyɨe hɨriinanɨm kɨmiir kwoɨnau nwokaiyɨm, yɨm Adi Komii siir naeyɨu ɨeya bɨdi yɨinakiyɨm mɨ kɨmiirɨn siya bɨdi yɨmbinɨm siir iikam nwowam. Mɨ siya boɨnki, kɨma whauriyɨnan mɨ wadɨe bɨdi ywokiyɨm. Dimusi rani, kɨma Bɨiyan Inkam Komiiyɨn Jisɨs Krais siir yai aiiram naɨngwo tɨbmii kɨingɨm mɨ saiir wakaeyokna apkɨm. Mɨ kɨma ɨni siirar ywowɨm. Ɨriig.

Mɨ kɨma siyɨu wadɨe tɨri, kɨriir pɨu aiirɨn, iikamɨm sɨma wɨ Adi Komii siir inɨg ɨiir hainanprapraskii.

Dimusi rani, ta saiirsika

12 Mɨ wɨm kɨma hɨniɨna boɨnikɨm, digworaekwo whɨekakɨm Adi Komii siya nɨkopaisɨsɨr karamae nwowɨm krɨma sɨmiir tɨri wadɨe nwowam wɨ dɨgar nwowi. Mɨ kara pɨ hɨniɨna boɨni, tɨ digworaekwo hɨriinanɨm sɨmiir nhɨrɨm, krɨmiirɨn wɨ sɨma whɨndiraerar tani wadɨe krɨma nwowamɨn. Mɨ kɨma ha boɨni, tɨ dimɨnɨm yɨm wadɨeyaɨrgɨm, krɨma sɨmiirɨn ha tɨr mɨ kara tɨ sɨmiirɨn kɨmiirɨn pɨ hɨniɨna boɨnkii, kara wɨ tɨ digworaekwo nhɨrɨm sɨmiir tɨr tani. Dimusi rani, kara sɨmiiram naɨngwo rani, kariir kwoɨn ɨiir kiyaiyamɨn mɨ kara sɨmiiramɨn pa nwokɨ aɨngwokwonanaeiyɨm. Niingaka.

13 Mɨ wɨm kɨma hɨniɨna boɨnkɨm, naeyɨm Adi Komii siya tɨrɨm krɨma wɨ sɨmiir naei. Krɨmiirɨn mhɨi Adi Komii siya hauugɨn tɨ nae ɨma nwokaiyam mɨ kɨma tɨ naeyɨm mɨ mhɨi ɨkɨm sɨmiiramɨn hɨniɨn kɨpi naɨngwo, kouɨn ɨni sɨma ywowɨn yɨm tɨ dimɨn hɨniɨnɨm yɨm dimɨn komii rani mhoɨiya wɨ Adi Komii siyar swokɨ hauukɨiyɨuwi yaeya mhɨi mɨ yaeya nae. Mɨ krɨmiir naeyɨm mɨ krɨmiir pɨu ɨkɨm, yɨm wɨ siya dɨgi krɨmiir pɨuɨm yɨm Adi Komii siya tɨrkikɨm. Mɨ krɨma mɨ ɨkɨ nhɨr ɨkɨm, krɨma dimɨn biyɨe ɨrni nwɨrni kɨpi tɨr krɨma Bɨiyan Inkam Komii siir digworaekwo ɨmiirarar tɨr mɨ siir inɨg ɨiirarar hainan, digworaekwowɨm krɨmiir pɨu ɨma tɨriyɨm mɨ siya wɨ hɨriinan saiirsi kɨgɨrkaki krɨmiir pɨu aiirɨn.

14 Bɨiyan Inkam Komiiyɨn Jisɨs siya bɨdiyar ikɨ aonamɨn mɨ siirɨn Adi Komii siyar swokɨ hɨdnɨnsiin ɨdwoki. Mɨ mhoɨiya krɨma naonami mɨ krɨmiir pɨu ɨmiirɨn wɨ Adi Komii siyar swokɨ

hidninsiin idwowi, siir kirie komii aeyar.

15 Krima ini Krais siir piua ini saiir iga iin mi piu haimii haimiinan ywowim. Kima ta saiir daingwoki mi kima hiriiyar naingwowi, tiriiginin yio wadiekin, krima, krimiir piuim Krais siir piua hiranki ti hai mi wiga hii nanaeiya saiir piu anaka ti inkin itapiyoki, aniya? Niingaka.

16 Ta saiir daingwoki, inkamin yipiki siir piua wiga hii nanaeiya saika nitapiyoki, yo sowa ini piu kwiruwar ywowiskiyo. Adi Komii siya Yokwo Komii saiirin hiniin boinkikin, inkamin wig iraka iripa piu nwowi, yo sowa ini piu kwiruwar ywowiskiyo.

17 Mi iikamim yipiki Biiyan Inkam Komii siir yai imiir wakaeyokna apim, yim ini saika iripa kwoin whiruwar ywowiskiyim.

18 Siyiuin hii nanaeiyin siirsi dapiyok. Mi ti iikamim, siyiuin hii nanaeiyin siir siira tiriyim yim simiir piu imiirar kiyopsibgi haiginiuwi. Mi iki dimin biyie nhirim iikam ima tiriyim yi simiir piu aiir bi tirbuwikin ti siir hiriinan. Niingaka.

19 Kimiir piuim yim ini wadieki wadie ywowim yim ini Adi Komii siir naeyiuin siir omaka kirienan ywowa. Mi kima ta saiir bi ninokninkinkim? Siir naeyiuin yipiki kimiir hauugikin ini haniin kimiir kwirii idwokaiyam. Kimiir piua ya kimiirgi kimiir piu rani. Niingaka.

20 Yim Adi Komii siir piugim. Dimusi rani, biiya Adi Komii siya siir yinisim iiirar nikropkikin mi siya ina yaowin paeyin hiiiniya nirioninkinin si, krimiir namaiwarkainam. Mi krima Adi Komi siir inig iiir hainanki diminim krima tirim simiirsi.

Dimusi rani, siya krɨmiirɨn dimɨn kɨbikɨ kɨbi ɨiirar tɨrkɨn krɨmiir nanmaiwarkainamɨn. Ɨriig.

7

Iikamɨm yɨpɨkɨ nonkwona pɨ sɨmiir boɨni

1 Mɨ ta kara wɨnkiya yokwoni kɨmiiram kara mɨn swokɨ wɨn boɨnkikɨn, tɨ digworaekwowɨm kɨma srɨigiyɨm, ɨiya kɨma wɨnkiya kariiram. Mɨ kariirar kwoɨnɨn yɨo hɨnɨɨna naɨngwowi ta saiirɨn inkamɨn wig nonkwona karamae mɨ owi yɨ ɨni wadɨeyar mɨ owɨn.
2 Mɨ wigkam whɨekakɨm yɨm hɨi nanaeni siyɨuɨn, dimɨn biyɨekakɨn siir tɨrikɨm. Mɨ tɨ hɨriinan siyɨuɨn yɨo ɨni ywowɨn, kam whɨekakɨm yɨm sɨmiir yapɨyapa wigakar dwo mɨ ɨriipɨ hɨriinan wigɨm sɨmiir yapa yapa kamaka mɨ owi, yɨ ɨni mɨ owɨn.
3 Mɨ inkamɨn yɨpɨkɨ wigak nwowiyɨn, yɨo siya siir wig aiiramar timɨ kiwaki, ɨrɨpa nɨb saɨka wh-wonkaiyamɨn. Mɨ wiga kamkak mɨ owiya, ya saeya saiir kam ɨiiramar timɨ kiwaki, ɨrɨpa nɨb saɨka mɨ whwonkaiyamɨn.
4 Kara tɨ hɨriinan mɨnsi boɨnkikɨn, wig saeya saiir pɨua wɨ sasar kɨgrɨraona rani. Nɨingaka. Saiir kamɨn wɨ siya warar timɨ kɨgrɨrao. Mɨ kamɨn, yɨo ɨriipɨ hɨriinan siir pɨua siya siyar mɨ kɨgrɨraona rani. Nɨingaka. Wiga siya nonkwona wɨ saeya warar timɨ kɨgrɨrao siirɨn.
5 Mɨ sowowaiyɨn ɨrɨpa pɨu nwowamɨn wɨ kɨpi nɨmiiyɨu. Mɨ ɨni mɨ owɨn sowa kwoɨn whɨruwar mɨ okii ɨrɨpa nɨb mɨ whwonkai karamae mɨ owi ɨi nhɨrɨm mɨ sowa Adi Komii siiramɨn wa nwokɨ kwɨs boɨnɨm dimɨnamɨn. Mɨ mhoɨiya, sowa dimɨnamɨn Adi Komii siiram kwɨsboɨn dɨgii

mɨ sowa ɨrɨpa nɨb whwonkaiyamɨn wa tɨ swokɨ aɨngwo mɨ Setan siya sowiir kwoɨn ɨiir nɨkpɨtmai karamaeyɨn wɨ hɨriinankɨ nwowi. Mɨ hɨriinankɨ nɨuwi, sowa wɨ kam nwɨraka mɨ wig ɨraka hɨi saeya prɨinanaeyami.

6 Taka yaiya ya wigkamɨm nonkwonam sɨmiir boɨnkika, ta kɨma nikɨ srɨigiya kariir. Mɨ kara ɨni kwoɨn whɨruwar mɨ okiyɨn. Mɨ ta yaiya ya Adi Komii siir siyɨu komii siir yaiya ya saiir hɨriinan tani. Nɨingaka.

7 Mɨ kara hɨnɨina naɨngwowi tɨ wigkam hɨriinanɨm yɨm sɨma kariir hɨriinan nɨingar timɨ o. Mɨ Adi Komii siya iikam nhɨrɨm yɨm hɨriinanar mɨ onkwokwokikɨm nhɨrɨm tɨ hɨnɨin mɨ nhɨrɨm tɨ hɨnɨin. Adi Komii siya hɨriinanar naɨngwokɨn iikam nhɨrɨm yɨm ha timɨ onkwona mɨ Adi Komii siya iikam nhɨrɨm krɨmiirɨn hɨriinan nɨingar mɨ owamar mɨ onkwokwokikɨn.

8 Mɨ kara ta saiirɨn pɨ hɨnɨina boɨnkii, wigkamɨm yɨpɨkɨ nonkwona karamaeyɨm mɨ wigɨm yɨpɨkɨ sɨmiir kamɨm naowɨm, yɨ ɨni wadɨeyar mɨ owɨm, sɨma hɨriinan nɨinga mɨ owɨm kariir hɨriinan.

9 Mɨ kɨma, kɨmiir kwoɨnɨm sɨbgu naɨngwo omok karamae nwowi mɨ kɨma ha naɨngwowi, ɨrɨpa pɨu kamaka mɨ wig aka nwowamɨn mɨ kɨma hindara nonkwonaei, aeya yɨ nɨkrani. Mɨ yɨo siyɨu mɨiyɨk rani, kɨma hɨriinan nɨingar nwowi. Mɨ ɨrɨpa pɨu kam nwɨraka mɨ wig ɨraka ha nwowi, yɨo tɨ hɨriinan yɨo siyɨu mɨiyɨk rani, ɨni kɨpiigɨ kɨpii ywowɨn.

10 Kara tɨ wigkamɨm yɨpɨkɨ nonkwonam kɨmiir boɨnkii, kara kɨmiirɨn ɨgao yai boɨnkii, wig kɨma kɨmiir kam ɨmiir kɨpi haiburgig. Mɨ tɨ yaiyɨm

kariir kwoinairga bi priinaingwo boinkim. Niingaka. Kariirin Biiyan Inkam Komii Krais siyar boinmauugin mi kara kimiir asi boinkin.

11 Mi wiga yipiki saiir kam iiir sopgigiya, saeya kipi swoki onkwona yaeya kam nwirni. Mi hiriinan karamaeki niuwi, saeya wa ti swoki am saiir kamkikam iiiramar mi kamim yim iriipi hiriinan yim simiir wig imiir kipi mi sopki.

12 Mi tiriiginim, yim kariir kwoinkar naingwo boinkikim, iikam nhirim kimiirin Biiyan Inkam Komii Krais siya bi boinkikin kariirin ti siirin, yim kariir kwoinkar naingwowarkaigim. Mi inkamin yipiki Adi Komii siir yai aiir wakaeyoknaei mi siya wiga Adi Komii siir siyiu napkaramaeya saiir bidi yasae onkwonakiyin mi saeya siiram naingwowi mi saeya wi hiriiyar timi o siirar mi siya saiirin wi kipi sopki ya hiriiyar timi o.

13 Mi wiga Adi Komii siir yai aiir wakaeyokna api mi saeya kamin yipiki Adi Komii siir yai aiir wakaeyokna karamae nwowin siirin bidi yasae onkwonakiya mi siya saika hirar nwokripkaiyam tiri mi saeya siir kipi sopki.

14 Mi saeya siirin wi kipi boriisop mi wi kipi sopki. Dimusi rani, Adi Komii siya ha boinkin, tariigina ya siya bidi yimbingiya. Dimusi rani, siir wiga Krais siir yai imiir sibgu wakaeyokna apka Adi Komii siya ha boinkin, wiga Krais siir yaiyim simiir wakaeyokna ap karamae nwowiya bidi yimbingiya. Dimusi rani, saiir kamin yio Krais siir yai aiir sibgu wakaeyokna apikin. Mi ti yaiyim sima kaimwoki niuwi mi Adi Komii siya wi ha boini, kimiir yinisisimim yim wadiekim. Mi ti yaiyim sima kaimwo nwo karam nwowi mi

Adi Komii siya wɨ ha boini, kimiir yinisisimim yim miiyik rani, yim ini iki iikamim Krais siir yai aiir wakaeyokna ap karamae nwowiyim ini simiir yinisisimnan ywowim. Mɨ yim ti yaiyim yim kaimwowairgim.

15 Mɨ wigkamim Adi Komii siir yai aiir wakaeyokna ap karamae nwowi mɨ wigkamim nonkwonam sima sima ha ninan sopkii mɨ kima yipiki Krais siir yai aiir wakaeyokna apim, kima simiir boin sima swoki onkwonamin. Kima simiirarar kigninkinki. Mɨ wiga yipiki Krais siir yai aiir wakaeyokna apa ya saeya saiir kamin siir kwoin iiir kipi kiyai, saika hiriiyar nwokripkaiyamin yo sowa yapa yapar timɨ o. Mɨ kamin yipiki Krais siir yai aiir wakaeyokna apiyin, yio siya siir wiga saiir kwoin iiir kipi mɨ kiyai, saika hiriiyar nwokripkaiyamin. Yo sowa yapa yapar timɨ o. Wigkam krimiirin Adi Komii siya bidi yimbingiyim, siyamar mɨ krima wɨ siyiu miiyikimiiyikin wɨ siir nwoki apim mɨ krima wɨ iki wigkam nhirim mhii hinsima simaka nwoki owim.

16 Mɨ ni kira wiga naingwo tibmii kiiniya kira ninoknınkin tani, kira kiriir kam iiir tiri, siya Adi Komii siiram naingwo tibmii kiinim. Mɨ iriipi hiriinan, kamin naingwo tibmii kiiniyin, kira ninoknınkin tani kira kiriir wig aiir tirkiyim, saeya Adi Komii siiram naingwo tibmii kiinim. Ɨriig.

Krima hiriiyar dwo mɨ dimin taeminim krima tirim Adi Komii siya nikiuna krimiir siir iikam nwowam krima simiirarar tir

17 Kara pɨ ta yai kwira sae swoki kwaingiyas boinami, iikam kima nwinira irira hiniina dwo

mi diminim Biiyan Inkam Komii siya nimbinim kimiir biiya, iiya siya kimiir kwoin imiir kiyaiyin siir siyiu iiir napam simiirarar dap iski. Kara ti dimin hiriinan kaimwowim pi ti iikamim Adi Komii siir siyiu iiir napiyim iki omom omomim simiirim pi simiirar swoki boinkii.

18 Mi biiya sima kamim simiir mioris imiir kitiyopnimnir haiyim, yi tiriiginin yio min niisiimauugin siya Adi Komii siirgin. Mi Adi Komii siya ti inkamin siir kwoin iiir kiyaii, Jisis Krais siiram naingwo tibmii Kiinam. Mi siya Adi Komii siir yai aiiramin bidi iki wakaeyoknan mi siya ta wisyaiya sima niga saiirin wi kipi swoki iinakmimin. Mi inkamin siir mioisa kitiyopnir hai karamae nwowi mi Adi Komii siya siir kwoin iiirin ha kiyaii, Jisis Krais siiram naingwo tibmii kiinam mi siya Adi Komii siir yai aiiramin bidi iki wakaeyoknan mi siya wi simiiram kipi kiwaki mioris aiir kitiyopnir haiyamin.

19 Mi inkamin mioris kitiyopnir haiyin mi inkamin mioris kitiyopnir hai karamae nwowin, yio ti hiriinan diminin, yio dimin komii rani. Mi diminki dimin komiiyin iikamkim sim wakaeyoknaeiyin ya Adi Komii siir yai aeyairga.

20 Mi tiriiginim hiriinanar tiri, iikamim sima Adi Komii siiramin saiir naingwo tibmii kiini mi simiir miiyim sima miriiyim ta ii aiir, yim ini ywowim. Mi sima wi hiriinanar ti swoki tirnam.

21 Mi kira inkamin whisarii mii niingar priimiriigin. Mi kiriir kwoinin Adi Komii siya kiyaigin siiram naingwo tibmii kiinam, yi ti hiriinanin yi dimin karamaeka kira ta mii hiriinana kira miriiya wi saiirsi kipi

naingwoyimyok. Mi inkamin kiriir kigriraowiyin siya kiriirin rirmiiya nwowaiginiugi, yi ini mi owin mi kira ti hiriinan siyiuin siir mi owamin mairgimairgar timi onam.

22 Ta kima nwowa ti inkamim yipiki kimiir kigriraowim simiir aowa saiir hiriinan ta biiya kima nwowa dimin biyie saiir aowa saeya niki kigriraowa saiir hiriinan. Mi kimiir kwoinim Adi Komii siya kiyaii, siiram naingwo tibmii kiinam, kima siir yai aiir wakaeyokna apam mi kimiirin wi siyar pi ywohaiginiuwin rirmiiyan ti dimin biyieyim yipiki kimiir kigriraowim simiir aowa kima nwowa simiir hirankin. Mi hiriinanki niuwi, kima tariinanin ini Jisis Krais siir iikam rirmiiya nwowim. Mi kima yipiki, whisarii miiya priimiriigi windi, yipiki ti inkamim kimiir kigriraowim simiir mii mi ti hiriinan siyiuin, iikamim yipiki mii umiram miriiyim, yipiki inkam nhirmi aowa nwo karam nwowim mi kimiir kwoinim Krais siya kiyaii, kima siiram naingwo tibmii kiinam mi siir yai aiir wakaeyokna apam mi kima tari-inanin ini Krais siir aowa nwowim, whisarii mii priimiriinan.

23 Mi ta Jisis siya naonama mi siir nhieya ha naokiinaiiniya mi Adi Komii siya kimiirin dimin prasae prasae bi hauugikin kimiir sainamin. Mi tiriiginim ha saingiyim, Adi Komii siir iikam nwowim, kima iki iikam nhirim simiirin hiuyirmai, kimiir nikiunamsi, yaeya siyiu whiram simiir aowa nwowam.

24 Mi ta hiriinan saiirsika kariir nomiiyauim nim krima wi hiriiyar nwokripkaigi Adi Komii saikan. Mi krima wi kwoin whiruwar nwoki. Mi

krɨma wɨ ta mɨi aiirar mɨrii krɨpkaii, ta krɨma mɨriiya bɨigɨ bɨi Adi Komii siya kiyaiya krɨmiir kwoɨn ɨmiir. Mɨ krɨma ha napɨm siir siyɨu ɨiir saiir. Ɨriig.

Wigɨm kam karamae nwowiyɨm mɨ igɨbae ɨkɨm sɨm boɨni

25 Tariinanɨn, kara ta yokwowa kɨmiiramɨn wigɨm kam karamaeyɨm sɨmiir wɨn boɨnkikɨm. Kara kɨmiiramɨn dimusi bɨ wɨnkikɨn, bɨiya kɨma kariiramɨn sɨmiiram nikɨ srɨigikɨn. Kariirɨn Bɨiyan Inkam Komii siya bɨ boɨnkɨn. Nɨingaka. Yɨm tɨ dimɨn hɨriinanɨm kɨmiirɨn, yɨ kariir kwoɨnkar kwanaɨngwo boɨnkikɨm. Adi Komii siya kariirsi naɨngwobumbugɨn mɨ siya kariirɨn wadɨe asi nwo haigɨnɨugɨn mɨ siya kariirɨn kwoɨn mɨiyɨk ɨiirar hauu haigɨnɨu mɨ kɨma tɨ kariir yai ɨmiirar timɨ wakaeyokna ap yɨm kaimwowaɨrgɨm.

26 Kara ha naɨngwowi tɨ hɨriinan siyɨuɨn yɨo wadɨekɨn, inkamɨn hɨriinan wig karamaeyar mɨ owi. Dimusi rani, taka ɨiya iikamɨm nuanɨm sɨma krɨmiirɨn wɨ siyɨu mɨiyɨknan tɨr tani.

27 Mɨ kamɨm yɨpɨkɨ nonkwonam, kɨma kɨmiir wig ɨmiir kɨpi haiburgig mɨ wig wɨm kɨma ɨriipɨ hɨriinan kɨmiir kam ɨmiir kɨpi mɨ haiburgig. Mɨ kamɨn yɨpɨkɨ wig nonkwona karamae nwowɨn, ni kɨra wig nonkwonam kɨpi swokɨ aɨngwo mɨ wiga yɨpɨkɨ kamkak nwo karamae nwowa, ni kɨra kamkak nwowam kɨpi mɨ aɨngwo.

28 Mɨ wigkamɨm yɨpɨkɨ nonkwonam, wɨm kɨma dimɨn biyɨe tɨram kɨpi naɨngwo. Mɨ kara kɨmiirɨn pɨ hɨnɨɨna boɨnkii, iikamɨm yɨpɨkɨ dimɨn biyɨe krɨmiir tɨrɨm, sɨma wɨ kɨmiir kɨmpɨpɨsu

haiginiuwi iikamim yipiki nonkwonam. Kara hiniina naingwowi, ti dimin hiriinanin kimiir kipi kiyipsibgi haiginiu. Niingaka. Kima nonkwona karamae nwowi, wim wi ti nonkwonani siyiuin, hikak siirsi nwo rani. Niingaka.

29 Ti kariir nomiiyauim, ti yaiyim simiir yaimwoki yaimwoim, ti kara win boinkiyim kimiiram yim tisirim. Ɬiya Adi Komii siya nimbingiya krimiir ti nu iiir nwowam, ya ini kingiin nwowa, wi sapi digii mi kwoin ara ta saiiram daingwoki mi Adi Komii siir mii aiirarar mirii iski. Mi tariinanarin, inkamin wigakin yipiki Adi Komii siir mii aiir miriiyim sima nhami nhami kipi mirii, iki kamim nonkwona karamaeyim simiir hiriinan sima mi miriiya.

30 Mi iikamim yipiki Adi Komii siir mii aiir miriiyim mi ha ninouninkiyim, yim iki iikamim ninouninki karamae nwowim simiir hiriinan dwo. Mi iikamim yipiki mairgimairga nwowim, yim sima iki iikamim yipiki kwoin whwokwoka nwo karam nwowiyim simiir hiriinan dwo. Mi iikam yipiki digworaekwo whiekakakim, yim iki iikamim yipiki digworaekwo karamaeyim simiir hiriinan dwo.

31 Mi iikamim yipiki ti nuin siir tiran digworaekwo imiir sainiyim sima ha kipi naingwo, kouin ini sima ywowim. Niingaka. Dimusi rani, ti nuin siir digworaekwowim, mhoiiya yim wi simbi digiguskii.

32 Kara ha naingwowi, wim kima ini ti hiriinanar mi aingwowim. Mi ti umiram naingwokwonanaei kwoinin wim wi Adi Komii siir naingwo rani. Mi inkamin nonkwonam naingwo karamae nwowi

mi siir kwoinin Adi Komii siir mii aiir mirii aramar naingwowi, yim sima ini big nasmirwaiya Adi Komii siiraramar nwowim.
33 Mi kamim yipiki wigak nwowim, yim simiir kwoinim ha naingwowi, nuan digworaekwowim simiir wig imiirin wi mairgimairga sima nwowaiginiuwi.

34 Mi inkamin siir kwoinin dimino whisairam naingwowiyim, yim simiir kwoinin ha naingwowi Adi Komii siya big nasmirwaiya simiiramar mi owim. Mi sima hiriinanam warar mi aingwowi, simiir wigim mairgimairga simaka mi owim. Mi wiga niki onkwona karamae niki owa mi ta wig kopaksim niinga, saiir kwoinin Biiyan Inkam Komiiyin siir dimin taemin imiiraramar daingwo. Sima hiniina daingwo, simiir piua mi simiir kwoinim, yim rirmiiyar dwo Adi siir dimin taemin imiir tiram mi wigim yipiki nonkwonam, yim sima simiir kam imiiramar naingwo iskii, big nasmirwaiya simakar mi owim. Mi sima ti nuan digworaekwowim simiiramar naingwo kripkaii.

35 Mi ti dimin taeminim kara boinkiyim, kara kimiirin hiniina bi boinkikin, kara wari dimin taeminim kima tirim simiir kaiyaokikin. Niingaka. Kara ti diminin kimiirin minam boinkikin, kimiir whinkinsiis haiginiuwim wi siyiu miiyikin siir napam. Mi hiriinanki niuwi, ti digworaekwowim ti nuin siirim yim wi kimiir kwoin imiir kiyaiwao rani, kima Biiyan Inkam Komii siir dimin taemin imiir tiri.

36 Mi inkamin wig aiirin hindara boiritmaiiyin, siya wa ti idid. Dimusi rani, siya iripa piu saika nwowam naingwowi mi siya saiirin wi hindara

ti nonkwona iski mi yio ti hiriinanin yo sowa hii nanae rani. Dimusi rani, sowa bidi yonkwonao.

37 Mi inkamin siir kwoinin siirin siyar swoki kigriraonaei mi siya hiniina naingwowi, siirin wi iikam nhirkim kiyai rani mi siya wi iripa piu saika mi o rani mi siya ta wig aiirin mi onkwona karam mi owi, yio ini mi owin.

38 Mi kamim yipiki wig nonkwonam, yim sima siyiu miiyikimiiyik iiirar tiri. Mi kamim yipiki simiir kwoin imiirar nwowiyim yim kipi nonkwona, yim ini ywowim mi yim sima dimin komii kibi iiirar tirkim.

39 Mi wiga yipiki biiya kamkak niki owa mi saeya yaeya kam nwirni nonkwonam kipi tir, iiya saiir kamin ha niki owiyin. Mi saiir kamin siya naonamkiswo, aeya nikrani, saeya yaeya kam nwirni nonkwonam ha mi aingwokiswo. Mi ti inkamin, ti saeya nonkwonam tirin, yio siya Adi Komii siiram naingwo tibmii kiinan inkam dwo wi yaeya inkam kipi nwo. Niingaka.

40 Mi kara ti siirin hiniina naingwowi, wiga yipiki saiir kamin naowin mi saeya hiriinan kam karamaeyar mi owi, saeya wi mairgimairgar mi owi. Adi Komii siir naeyiuin kariirin siya whinkinsiis haiginiugin mi kariirin siya boinkin ti hiriinanin. Ɨriig.

8

Dimin taeminim uruwai siyaowai ninkin imiiyaeiyim simiir boini

1 Mi dimin taeminim panao kara kimiiram winkii, kara pi dimin taeminim iikamim yipiki ti nu iiir nwowim yipiki Adi Komii siir siyiu

iiir nap karamae nwowim mi uruwai siyaowaini ninkin imiiyaeiyim simiir boinkii. Kara ta yokwowa kimiiramin whisarii bi winkika, biiya kima simiiram niki sriigikim. Kara ha naingwowi, kima hiriinan bidiyar iki boinkiyim, krima ti dimin iiirin ina ninokninkinim. Mi kara pi hiniina boinkii, inkamin dimin taemin whiekak ninokninkiniyin mi ti hiriinan digworaekwowim siirin sima nantamiyiriyiri mi siya paniinsi wakaeyoknasi. Mi krima irni nwirniyam ninan aingwokwowi mi ti hiriinan siyiuin krima krima krimar swoki kinsiisnaei mi krima wi wadie saiirsiyar nwowi, Krais siir hiriinanin.

2 Mi yipiki ha boini, sima digworaekwo whiekakim bidi yinomokninkin digim mi yio Adi Komii siya simiirin wi ha boini, sima miiyik rani, sima bi sibgu naingwo omokim. Mi sima hiniina bi mi aingwokim sima siir digworaekwo whiekakim simiir bidi mi inokninkinim. Niingaka.

3 Mi yipiki Adi Komii siiram naingwokwowiyin, yio wi hiniina boini, sima wadiekim mi sima siir iikamkim.

4 Mi kara kimiirin pi min boinkii, nae dimin taeminim yipiki sima ninkin imiiyaeiyim uruwai siyaowaini. Mi ti siyiu hiriinanin, kara pi hiniina boinki, krima uruwai siyaowai simiirin ina ninokninkinim, yim sima kaimwo rani. Yim sima Adi Komii rani. Adi Komii sasairgin biiyar whiuwiniunan.

5 Digworaekwo kasa kasa rani, ninomor kou hir nwowim mi nu tirin iriipi hiriinan. Mi iikamim yipiki Adi Komii siir yai aiir wakaeyokna apkaramae nwowim sima boin, krima ini Adi Komii siir

hiriinan ywowim. Mi kam adiyaowaeyim yim ha naingwowi, ti uruwai siyaowaiyim, yim hiriiyar nwokim. Mi nim krima iikamim simiirin ina ninokninkinim.

6 Adi Komiiyin nwirki nwiruwairgin, siya krimiir Adigin mi siya hiriiyar nwokin mi siyairgin digworaekwo whiekakim simiir bwamkibwamin mi krima hiriinanar dwo mi siiraramar dinmiininkin. Mi Jisis Kraisin nwirki nwiruwairgin yipikin hiriiyar whauinunan biiya siya ninomor nu sowiir digworaekwo whiekak imiirar mi nonkwokwokin. Mi krimiirin siyar mi onkwokwokikim mi krima siir naeyiu iiir haigim mi krimiirin siya whinkinsiiskim mi krima hiriinan asi nwowi.

7 Mi iikamim yipiki Adi Komii siir yai aiir wakaeyokna apim, simiir nhirim hiniina kigninokninkin tani, ti niksisae uruwai siyaowaiyim yim dimin komii rani. Yim sima ha naingwowi, sima inkamni haniin yaimin dimina mi omboboini. Mi iiya sima naeyim uruwai siyaowai imiir ninkin imiiyaeiyim simiir naeiyim, sima ha naingwowi tiriiginim yim kaimwowairgim. Mi iki naeyim sima swoki aeiyim yim uruwai siyaowaini simar niki inkin imiiyae imairgim mi simiir mhii kwoinim pi miiyik swoki o rani, pi yibgini haniin hindarar kiimitkini. Dimusi rani, simiirin dimin whirkin bi nieyokin. Mi Adi Komii siya pi big nasmirwaiya nwoki rani.

8 Adi Komii siya naeyim uruwai siyaowaini ninkin imiiyaeiyim krima naeiyim simiirsi bi naingwoyimyokikin. Niingaka. Mi iki krima mi ae karamae mi owiyim, simiirsi bi mi

aingwoyimyokikin yim dimin komii rani mi ti diminim krima naeyim, yim wi krimiir tirbu rani mi Adi Komii siya krimiirin wi hiniina naingwo rani, krima iikam bibiyiekim. Niingaka. Mi diminin iki krima nae karamae nwowiyin, yio wi krimiir mi kiyipsibgi haiginiu rani mi Adi Komii siya wi hiriinan saiirsi mi aingwo rani, krima iikam miiyikim. Niingaka. Diminim krima naeyim yim dimin komii rani.

9 Yi tiriiginin yio dimin karamaeka. Mi kima wi mintirao diminim kima naei simiirsiyin. Mi hiriinanki niuwi, kima wi iki iikamim yipiki Krais siir siyiu iiir sibgu ap karamae nwowim wi simiir kiyipsibgi haiginiuwi. Mi yim wi hinda kipiiyar nwowiuguskii. Dimusi rani, sima kimiir kigim, diminim sima haiyaiyin kima naekin.

10 Mi ta hiriinan saiirsika, kira hiniina boini, an kara ti inkamin ti digworaekwo imiirin ina kigninokninkinin. Mi kira ti nae imiirin ha naei ti sima ninkin imiiyaeyim uruwai siyaowaini mi ti inkamin yipiki niki aingwo tibmii kiin karamae niki owin Jisis Krais siiram mi siya kiriir kigi, kira ti dimin iiir naei mi yio siya wi ti naeyim uruwai siyaowaini ninkin imiiyaeyim wi simiir naeyamar mi aingwowi. Mi siir naingwo tibmiiya wi sima kiyipsibgi haiginiuwi biyie nwowamin.

11 Mi ni kira ti dimin imiir asi naei, ni kira hiniina naingwowi, uruwai siyaowaiyim yim dimin komii rani. Mi inkam nwirin dimin whirki nieyok karamae nwowiyin Krais siya siirsi bidiyar mi aowin. Mi siya ha naei ti nae iiirin mi ti diminim Krais siirim siya niki kigna tirim, yim wi kipiii nwoki rani. Dimusi rani, ti naeyim siya naeyim

simiirsika.
12 Kira wi kiriir nomiiyauwin siir kwoin iiir kiyipsibgi haiginiuwi kipiii siya nwowam mi siya Krais siir yai aiirin wi sibgu wakaeyokna ap rani. Dimusi rani, wari diminin kira kwatirkiyin siirsika. Mi kima Krais siirin, wi ti hiriinan siyiu biyieyin wi siir tiri.
13 Mi ta hiriinan saiirsika, ti diminin kara naei, yio wi kariir nomiiyauwin siir kwoin iiir kiyipsibgi haiginiuwi biyie siya nwowim mi dimin taeminim Krais siirim siya niki kigna apim, simiir warar. Mi kara mhoiiya wi ti hiriinan dimin imiir swoki ae rani kara pi boriisopi kariir nomiiyauin siir kwoin iiir nwowaiginiuwim biyie. Dimusi rani, ti dimin taemin hiriinanim simiirsika. Ɨriig.

9

Pol siya mairgimairga dimusi bi nwokin, siya umirim iikamim naingwo tibmii kiiniyim simiir hiranki bi haigin dimin taeminim siya naingwowim simiiramin

1 Kariirin wi dimin whirki nikidu rani, ti diminim kara tiriyim Adi Komii siirim. Kara aposel inkamin mi Jisis Krais siirin karar kigin. Mi Biiyan Inkam Komiiyin mi iikam kima Krais siir yai aiirin wi hiriinansi wakaeyokna api. Dimusi rani, Biiyan Inkam Komii siir digworaekwowim yim kara tirim kimiir, simiirsika.
2 Mi iikam nhirim hiniina naingwo karamae nwowi kara aposel inkam tani, yio dimin komii rani. Mi wim kima om Korin warauran iikamim wim kima kariirin hiniina asi naingwowi, kara aposel inkamkin. Dimusi rani, digworaekwowim

kara niisiimauuwim kimiir simiirsika. Mi kima kimairgim Krais siir yai aiir wakaeyokna apiyim. Mi ti digworaekwowim Kimiirin sima niisiimauugim hiniin, kariirin Biiyan Inkam Komii siya nimbingin aposel inkam nwowamin.

3 Mi iikamim ha boiniyim kariirin hiniin kara aposel inkam tani mi kara simiir yai akan pi hiniina nowarkii boinkii wara yaiyim kara winkiyim simiirin.

4 Mi haniinginiuwi, kara dimin taeminim iikam kimiir warauranki ti hai mi kara pa nwoki aeyim diminim kara tirim kimiir simiirsiyin. Dimusi rani, kara aposel inkamkin.

5 Mi yipiki Biiyan Inkam Komii siir siyiu iiir napiyim wigim, krima simiir mi onkwonaei yio ini mi owin mi krima wi simaka niki amyokiyokiiyim iki aposel kam nhirim simiir hiriinan iki Biiyan Inkam Komii siir nomousisimim simiir hiriinan mi Pita siya, aniya? Mi ini mi owin kara naeyam kariir mii aiiram mi srii?

6 Mi Banabas mi kara krira krirar ti mirii nonkworinu kripkai nae sainamin mi nae imiir naeyamin kririirgi kririir umir imiirarar ti krinmai, aniya?

7 Mi kamim yaii niniiyan inkam nwowiyim sima nae minim simar bi kigriraonaeikim. Mi inkamin numiran sasaeya ninkiniyin mi inkam nhirkim siirin ha pi boinikin, wari dimin taeminim kira ninkikinim simiirin wi kira nae rani. Iikamim wi sibsib kigrirao rani, simiirin iikam nhirkim boini hiniin, kima wi simiir mwiii imiir kwiyae rani. Niingaka. Mi krira kimiiramin naeyam sriii wi wadieyar mi owi, aniya?

8 Tiki yaiyim yim inkami kwoinarar bi priinaingwo boinkikim. Niingaka. Siyiu komiiyin biiya Adi Komii siya hauugiyin Mosesni, yio iriipi hiriinanar mi boinkikin, ti diminim yim kaimwowairgim.

9 Mi bidi bidiniyarin Moses siya yaiyim Yokwo Komiiniyin hiniina winboinkikin, bulmakauin witnid nokwobrombropiyin siir yai aiirin wi uridni kipi kogripikou mi hiriinan tiri, siya wi ti witnid imiir nae rani. Niingaka. Adi Komii siya bulmakau imiiram bi naingwokin iiya siya ti yaiyim Moses siir boinmimauuwim.

10 Niingaka, siya ti yaiyim minam winkikin iikam krimiir whinkinsiis haiginiuam bulmakauni haniin. Moses siya ti yaiyim minam winkikim, krima ti yai imiir ninokninkinim. Mi inkamin yipiki nu hainopin mi inkamin yipiki sasaeyim wai nwowim simiir ningugu haiyin, sowa nwisairarin wi umir kinar haiswowi ta miiya sowa miriiya saiirsiyin.

11 Mi krima Adi Komii siir yaiya kimiir bidiyar iki boinmauuim ya ini naenan ywowa kimiir mhiiyim saeyar kiniu haiginiuwi. Mi hiriirankiniuwi mi tari kima wi nae krimiir hauu rani, krimiir piu aiirsi, aniya?

12 Mi iki iikam nhirim yipiki kimiir whinkinsiisiyim, sima naeyim kimiir warauranki mi haii, simiir piua saiir kirie haiginiuam mi ti hiriinan siyiuin yio ini wadieki wadieyar mi owin, krima kimiir biiyan inkamim nae mi haiyim. Mi biiyar nwoyokiyokiinaniyin mi tariinanar yadigiyin, krima iikam kimiir warauranki dimin sim whir bi swoki haimiminkim. Krima inkam

paeprikabnan nwokim mi krima mhiigar mi aokim. Mi krima kimiir kwoin imiirin wi hiriinan saiirsi nikpitmai rani. Mi krima hiriinan tiri, wim wi Jisis Krais siir yai aiir wakae rani.

13 Kima ta yai aiir daingwoki, Isrel simiir pris inkamim yipiki omaka Adi Komii siir inig hainaniya saiir miriiyim, sima simiirin pa mi boinki, sima naeyam ti nae nhirim ti iikam ima hainaniyim ta omaka aiir Adi Komii siiram. Mi ti pris inkamim ti diminim ti kam ima haigingigim hiiya nae haiginiya saiir, sima simiirin pa haii mipa ninkin imiiyae Adi Komii siir mi haimiiyim pi simar swoki aei.

14 Mi ti hiriinan siyiu kaimwoin Biiyan Inkam Komiiyin yio iriipi hiriinanar mi boinkin. Ti iikamim yipiki Krais siir yaiwin kibiya saiir boinmimauuim, yim sima nae digworaekwo minim wi iikamim yai sima boinmimauuim simiir hiranki haii simiir piu aiir kirie haiginiuam.

15 Mi ti hiriinan siyiuin kariirin ini wadie siya ywowin kimiir aposel inkamin siya sriiyamin kimiir. Mi biiyarin kara kimiiram bi kaugin diminamin mi tariinanin kara ta yokwowa kimiiramin hiriinanam bi winboinkikin, kima kariir kigriraowim. Mi kara mhiigi nao kingiin nwokiswo mi kara kimiiramin pi naeyam dimuim mi sriigii. Niingaka. Kara pi boriisopi dimin whirin inkam nwirni iinanki haiyim. Mi kara dimin haii mi kara wi ha boin tani kara Krais siir yaiwin kibiya saiir boinmimauuin mi umir bi haigin. Niingaka.

16 Mi kara mairgimairga kanakana bi nwonakin Krais siir yai win kibiya saiir boimimauuamin.

Niingaka. Kariirin Biiyan Inkam Komii siyar nimbingikin ta saiir tiramin. Mi kara simiir boinmimauu karam nwokiswo mi kariir kwoinin kanakanarin wi io prasae di ywowi. Mi kara ta yaiya Biiyan Inkam Komii siya boinkiya kariir ya wi digiumii pi haimriiyiugigin.

17 Mi kariir kwoinairga priinaingwo tirkiswo ta miiya Krais siir yaiwin kibiya saiir boinmimauuwiya mi kara wi umir digworaekwo ta mii aiirsiyar pi mi haiyin. Mi ya tariigina ya kariir kwoinairgi bi priinaingwo tirka. Niingaka. Adi Komii siyar nimbingin kariirin ta mii aiir miriiyamin. Mi hiriinankiniuwi mi kara wi umir, digworaekwo nae min hai rani, ta mii aiirsiyin.

18 Mi hiriinan tirkiswo mi kara wi piki hiniin umirin si pi haiyin ta miiya kara miriiya saiirsiyin, ha? Kara wi ti si pi haiyin. Mi iiya kara Krais siir yaiwin kibiya iikam imiir boinmimauuwi mi kara simiiramin wi nae umir minam srii rani. Niingaka. Mi sima Adi Komii siir yaiya hinda whisariiyar priihaii. Mi ti hiriinan siyiuin ti mairgimairga kara nwowin, ya tariigina ya kariir umir aeya.

19 Kara inkam nwirni aowa bi nwokin mi kara ini iikamim simiir whisarii mii priimiriiyan inkam ywowin. Mi kara iikam whiekakim simiir kwoinim wi digar piyamisi owin Jisis Krais siiram kiyaiiyim, siiram naingwo tibmii kiinim.

20 Mi iiya kara Isrel simiir iikamim simaka nwowiyin, kara pi Isrel simiir siyiu imiirar mi api mi Moses siir siyiu komii ikin. Mi ta hiriinan saiirsiyairga kara iikamim simiir kwoinim saiirsiyar kiyaii, sima Jisis Krais siiram naingwo tibmii kiinim. Mi hiriinankiniuwi mi ti Moses

siir siyiuin siya boinkiyin kariir, yio wi nwo rani, kariir kou. Mi ti iiyim kara nwowim hir kara simiirar mi apkim mi ta hiriinan saiirsiyairga kara simiir kwoinim saiirsiyar kiyaigin. Mi wi Moses siir siyiu komiini yaiyim wi sima nwo rani, simiir kouin. Mi sima wi Krais siir yaiwin kibiya saiiram ninmiininkini.

21 Mi kara Moses siir siyiu komiiyin siirin naingwo owouu rani. Mi siirin digiumii bi haimriiyiugin. Niingaka. Mi kara tariinanin ini Krais siir yai imiir wakaeyokna apin. Mi iiya kara iki iikam nhirim yipiki Mosesni yaiyim sim wakaeyokna ap karamae nwowiyim simaka nwowiyim, kara Moses siir yai imiir bi napikin. Kara ti hiriinan siyiuin minam tirkin, kara wi iki iikamim simiir kwoin imiir niki kiyaiyim Jisis Krais siiram naingwo tibmiikiinim. Mi ti hiriinan kara tirin, kara Adi Komii siir siyiu iiir bi taouugakin, kara Jisis Krais siir siyiu iiir napkin.

22 Mi iiya kara iikamim yipiki naingwo tibmii kirie nwo karam nwowiyim Jisis Krais siiram, simaka nwowiyim mi kara diminin mairgimairga sima nwo karamae nwowiyin kanaka, siir bi tirikin. Niingaka kara diminin sima naingwowiyin hiniin yio ini ywowin kara siirarar tirikin. Mi hiriinan saiirsika, kara simiir kwoin imiirin asi kiyaii kirie nwowamin, Jisis Krais siiram naingwo tibmii kiinamin. Mi iinokiinokin kara iki iikamim hinda tindanim simaka nwowiyim, kara diminin iki sima naingwowiyin hiniin yio wadiekin, kara siirarar napikin. Mi ta hiriinam saiirsika, kara simiir kwoin imiirin hiriinansi kiyaigin Jisis Krais siiram naingwo tibmii kiinim.

23 Mɨ kara ɨinok ɨinokɨn hɨriinan ta saiirsi tɨrkɨn Krais siir yaiwɨn kɨbiya saiir hainanamɨn. Mɨ Adi Komii siya kariirɨn wɨ hɨriinan saiirsi hainan prapraskii kariirɨn mɨ ɨkɨ iikam nhɨr ɨkɨm.

24 Kɨma ta saiir daɨngwoki. Iikam whɨekakɨm ɨkɨ nɨnkɨkɨn iwɨtiyɨm sɨma bɨikɨnar bɨ nwoswowikɨm. Nɨingaka. Nwɨrkɨnwɨruaɨrgɨn pɨ bɨi iwɨt okwoɨu. Mɨ tɨ inkamɨn bɨi niwɨt okwowɨn dimɨnɨn pɨ sasar haiyɨskii. Mɨ tɨ hɨriinan siyɨuɨn, tɨ iikamɨm yɨpɨkɨ nɨnkɨkɨn iwɨtiyɨm kɨma Krais siir yai aiiramɨn hɨriinan sɨbgu wakaeyokna api mɨ kɨma dimɨn mɨiyɨkɨn Adi Komii siya wɨ hɨriinan saiirsi hauuwi.

25 Mɨ iikam whɨekakɨm yɨpɨkɨ nɨnkɨkɨn iwɨtam naɨngwowiyɨm, dimɨn haiyɨm, sɨma ɨinokɨinokɨn nhami nhami bɨ niwɨtikɨm mɨ sɨmiir pɨua kɨrɨe saiirsiyar nwowi. Sɨma tɨ hɨriinan mɨnsi tɨri, sɨma wɨ ɨkɨ iikam nhɨrɨm sɨmiir nwokɨ iwɨt haiburɨm mɨ wɨ dimɨnɨn Adi Komii siya hauuwi iikamɨm bɨi nwowɨm sɨmiir wɨ siir nwokɨ haiyɨm. Krɨma dimɨn komii komii ɨmiirarar tɨr Adi Komii siiram wakaeyokna apɨm mɨ krɨma wɨ siir dimɨn mɨiyɨk mɨiyɨk ɨmiir nwokɨ haiyɨm. Yɨm sɨma tɨ dimɨnɨm tɨ kamɨm nɨnkɨkɨn iwɨtiyɨm bɨi nwowiyɨm sɨma haiiyɨm wɨ sɨmiir hɨriinan biyɨe nwo rani. Nɨingaka. Yɨm sɨma wadɨekɨ wadɨe ɨmaɨrgɨm mɨ wɨ hɨriiyar nwoyokiyokɨikaeyami.

26 Kara tɨ inkamɨn yɨpɨkɨ hɨnda tɨnda niyaeyɨmyok kaowiyɨn siir hɨriinan bɨ nɨnkɨkɨn iwɨtikɨn. Nɨingaka. Kara ɨni inkamɨn yɨpɨkɨ maeyaua niwɨt okwowiya saiirgɨsaiiramar nanmainonkwowiyɨn ɨni siir hɨriinan ywowɨn. Mɨ tɨ hɨriinan siyɨuɨn kara ɨinokɨinokɨn Adi Komii siir mɨi aiir asi mɨriinanaei. Mɨ inkamɨn yɨpɨkɨ yaii

niniiyin siya siir iina hinda bi priitio priitiowika. Niingaka. Mi ti hiriinan siyiuin, ta Adi Komii siir miiya ta kara miriiya ya hinda bi mi priimirii priimiriiga. Niingaka.

27 Kara kariir piu aiirar kirie haiginiunaeikin karar kigriraowamin mi saeya wi kariir kwoin iiirarar nwoki wakaeyokna apim. Kara ti hiriinamin minam tiri, mhoiiya kara Adi Komii siir yai aiir boinmimauuwi mi siya kariirin wi hiriinan boin tani, kara inkam paii rani mi kara siir dimin miiyik miiyikim wi simiir hai rani. Friig.

10

Kima, kimasiyar mintiraona kima wi dimin biyie kipi tir

1 Ti kariir nomiiyauim kara ha naingwowi kima ina sibgu inokninkinim siyiuin Adi Komii siya tirin krimiir yidiwi wanwiyaeyim simiir. Mi ta iiya krimiir yidiwi wanwiyaeyim sima Moses siir wakaeyokna apnamim niimau mieki mieya hiriir mi taka iiya Adi Komii siya wau mirsima saiir yikropki simiir siyiu iiir nisiimauu apnamam. Mi taka iiya siya simiirin bidiyar mi whinkinsiis haiginiuin. Mi iikamim sima ini whii komiiya pariidnan dapiya ini saiirar mi iyapidnaidamim mi simiir nwirki bi swoki aomin aominkin.

2 Mi diminin krimiir yidiwi wanwiyaeyim sima tirin, iiya simiirin waumir sima saeya kiikii ikoua sima kigna apam mi iiya sima whii komii kwira pariidnan nikiuwiya sae mi iyapidama, yim tiki digworaekwo hiriinanim, yim iikam imiir niisiimauugim sima Moses siirarar wakaeyokna ap iskiyim. Mi sima ini siirarar mi

wakaeyokna apim iikamim yipiki baptaisim simiir hiriinan yipiki hiniina niisiimauuim sima Biiyan Inkam Komii Krais siirgim mi simiirin ini siyar kigirkakim.

3 Mi iiya sima niimau boskwonau hir nwowa, sima naeyin mana nikiuwiiyin siir naekim, yipiki Adi Komii siya hauugiyim simiir siir hirankin. Mi tiriiginin simiirin siya whinkinsiis haiginiugin simiir naingwo tibmiiya kirie nwowam.

4 Mi sima opa yipiki Adi Komii siya hauugiya simiir saiirar mi kwiyae. Mi tariigina simiirin saeya kinsiis haiginiugin mi simiir naingwo tibmiiya komiigi komii asi nwokika. Mi ta opa sima kwiyaeya, ya siiya komiiya saiir hiranki nitka. Mi ta siiya komiiya ya aknainan Krais siir niisiimauuga simiir kwoin iiir kinsiis haiginiuam ta opa sima kwiyaeya simiir piu aiir kinsiis haiginiuam saiir hiriinan.

5 Mi Adi Komii siya simiirin ti hiriinan siyiu kaimwoin siir asi whinkinsiis haiginiugin, Adi Komii siya mairgimairga iikam hoimgakim bi nwokin mi ta hiriinan saiirsika siya hiriinan asi tirkin mi Adi Komii siya iikam imiirin hiriinan saiirsi nisomsom aokao digiyam tirkin. Mi simiir piuis biyieyim niimau hinda tinda digar asi nwokikim.

6 Adi Komii siya ti hiriinan diminin minam tirkin, krimiir niisiimauugin krima wi iki dimin biyie hiriinanim sima tirim wi simiiram naingwowisi, simiir tiram.

7 Krima uruwai siyaowaini inig kipi hainan, krimiir yidiwi wanwiyaeyim simiir iikam nhir ima tira saiir hiriinan. Mi ti Adi Komii siir yaiyim

biiya Moses siya winkiyim Yokwo Komii saiir yim hiniina win boinkikim.
8 Mi iikam krima ti hiriinan siyiu biyieyin hii sima priininae priininaeiyin siir kipi tir, biiyan iikam nhirim sima tirim simiir hiriinan. Mi Adi Komii siir kwoinin paenan ha niugiyin simiiram mi siya simiir iikam nhirim ina yisomsom aokaokiyim. Mi 23,000 nim yim iikwiruwa saiirar mi kwaonam.
9 Krima Biiyan Inkam Komii siir kwoin iiir kipi kiyai, io krimaka nwowam, biiyan iikam nhirim sima tirim simiir hiriinan. Mi Adi Komii siya io simaka ha nwowin mi siya mipugim ina yikropkiyim mi simiirin ini sima piyaokaokiyim.
10 Krima Adi Komii saika kipi ninkinwaowarkii boin, biiyan iikamim simiir nhir ima tira saiir hiriinan. Mi sima diminam ha boinanaeyim mi Adi Komii siya siir paekwosimin siir yikropki mi siya ha nitin mi simiirin siya yisomsom aokaoki.

11 Mi ti digworaekwowim ti krimiir yidiwi wanwiyae imiir tirim yim iiya sima niimau boskwoki boskwonau hir nwowa ha tirkim. Mi ti digworaekwowim Moses siya winkiyim Adi Komii siir Yokwo Komii aiir, yim krimiir niisiimauugim krima wi simiir hiriinan kipi tir. Sima ti iikamim ti tariinan nwowim krimiir niisiimauugim, iiya Krais siya swoki itana ini kingiin nwowa. Mi krima krimasiyar mintiraona krima wi dimin biyie kipi swoki tirmimin biiya krimiir yidiwi wanwiyaeyim sima tirim simiir hiriinan.

12 Yim tiriiginim yim ini ti sima tirim ini simiir hiriinanar mi imbiyamim mi wim kima iikamim yipiki ha naingwowim wim kima kiriekim mi kima

Krais siir siyiu iiir napim ini kimiir yidiwi wan-wiyaeyim simiir haiburim. Mi kima kimasiyar mintiraona kimiir kwoinim iki iikam nhirim sima kiyaii mi kima wi siyiu biyie tiri.

13 Mi kima wi hiniina kipi naingwo, ti digworaekwowim kimiir kwoin imiir kiyaii, kimiir nikpitmaiyam mi tiki hiriinan diminin iki iikamim, iki hinda tinda nwowim simiirin ini iriipi hiriinanar mi tirin. Yim sima yaeya rani. Niingaka. Adi Komii siya wadiekin, kimiirin wi siyar whinkinsiisi. Mi siya iki dimin bibiyieyim wi simiir kigninkinki rani, kimiir kwoin imiir nipiyaokiiyam mi kimiirin wi sima nikpitmai rani. Kimiirin wi siyar whinkinsiis haiginiuwi ti hiriinan dimin biyieyim ti kimiir kwoin imiir kiyaiyam tiriyim simiirsi nokworinuim.

14 Ti kariir nomiiyau kiingi kiinim, kima uruwai siyaowai simiirsiyin aru dwo wim wi simiir inig imiir wara pi hainanisi. Dimusi rani, kimiirin wi Adi Komii siyar whinkinsiis haiginiui mi wi siyar kigriraowi.

15 Kara ti yaiyim iikamim yipiki ninokninkin miiyikakim kimiiram boinkikin mi kima ti yaiyim ti kara boinkiyim simiir ti aingwoki mi simiir ti sibgu hid.

16 Mi iiya krima kumuniyin opa mobin siir nwokaiiya nhwo saiiram kwisboiniyim mi krima iki saiir kwiyaeiyim mi krima hiniina niisiinauuwi, krima mi Krais siya krima ini nwiruwar ywowiskiyim mi ini kwoin whiruwar mi okiyim ta siir nhie aiiramin biiyar naokiinaiinama mi bretin krima niinibimbir aeyin yio min mi isiimauugin krima mi Krais siya krima,

ini kwoin whiruwar ywowim ta siir piua biiyar naowa yipiki paeyin hiiiniyar niriioninkinin saika ninkin irinugiyin.

17 Mi iikam whiekakim krima kasa rani mi krima ini bret haruan siirarar yaeyim. Mi bret haruan krima naeyin yio tiriiginin yio min niisiimauugin krima whiekakarin ini Krais siir piu kwiruwa sairarar yinkiamamasuim.

18 Kima Isrel simiir iikamim simiir daingwoki mi iikamim yipikki ti nae imiir naeyim biiya priskim sim haiginim hiiya naemin dimin haiginiya Adi Komii siiram, yi tiriiginim yim min niisiimauugim sima mi Adi Komii siya, sima ini kwoin whiruwar ywokiyim ta hiiya nae min haigin inkin imiiyaeya saikan.

19 Mi ta yaiya kara boinkiya kimiir ya ta saeya, nae minim mi wraisu min ikim yipiki sima ninkin imiiyaeyim niksisae uruwai siyaowaini mi ti naeyim yim dimin komiigim, iyie? Uruwai siyaowai sima ywo dimin komiiyin? Niingaka. Yim naeyim yim nae imairgim. Mi yim ti uruwai siyaowaiyim, yim tidiyiu min imairgin.

20 Mi iikamim yipiki ti dimin taemin imiir nap karamae nwowiyim mi Adi Komii siir naeyim siir ninkin imiiyaeyim hiini sima nio haiginiyim, yim sima simiirin pi uruwai siyaowaini swoki inkin imiiyaei pi Adi Komii siir ninkin imiiyae rani. Niingaka. Mi kara pi boriisopi kima ti dimin hiriinanim uruwai siyaowaini ninkin imiiyaeyim simiir naeyim. Mi kima ti hiriinan dimin imiir tiri, yi tiriiginim yi min niisiimauugin kima mi uruwai siyaowai sima, wim ini iripar yinkiamasuim mi ini kwoin whiruwar ywowim.

21 Mɨ kɨma Bɨiyan Inkam Komii siir op mobɨn wɨ siir kwiyae rani, kɨma uruwai siyaowaini op mobɨn siir kwiyaei. Kɨma wɨ hɨriinan tɨr tani. Nɨingaka. Mɨ kɨma naeyɨm Bɨiyan Inkam Komii siir hɨiya saiir haigɨniyɨm siir nɨnkɨn ɨmiiyaeyam wɨ sɨmiir nae rani, kɨma tɨ naeyɨm uruwai siyaowaini nɨnkɨn ɨmiiyaeyɨm sɨmiir naei: Kɨma wɨ hɨriinan kɨpi tɨr. Nɨingaka.

22 Mɨ kɨma hɨriinan tɨri, wɨm wɨ Bɨiyan Inkam Komii siir kiyopsɨbgi haigɨnɨuwi mɨ siya wɨ ɨo kɨmakar nwowi mɨ kɨmiirɨn wɨ siya pɨ tɨoɨn. Siyaɨrgɨn kɨrɨe komiigakɨn mɨ nɨm krɨma ɨni nɨinga ywowɨm. Mɨ siya kɨmiir tɨowi mɨ kɨma wɨ siir nikwowaisii rani. Nɨingaka.

23 Wɨm kɨma tɨ digworaekwo ɨmiirɨn hɨnɨɨna boɨnkɨm, tɨ digworaekwowɨm krɨma tɨriyɨm yɨm wadɨeyaɨrgɨm. Mɨ kara kɨmiirɨn pɨ hɨnɨɨna boɨnkii, tɨ digworaekwo hɨriinanɨm, yɨm wɨ kɨmiir whɨnkɨnsiis haigɨnɨu rani, Adi Komii siiram sɨbgu wakaeyokna apɨm. Sɨma wɨ kɨmiir kwoɨn ɨmiir kɨrɨe haigɨnɨu rani, Adi Komii siiram sɨbgu wakaeyokna apɨm sɨmiir nhɨrɨm sɨma sɨmaɨrgɨm mɨ kɨma, tɨ kɨma tɨrɨm sɨmiiram daɨngwoki.

24 Kɨma wɨ kɨmamar kɨpi naɨngwona mɨ kɨma wɨ ɨkɨ iikam nhɨrɨm sɨmiir whɨnkɨnsiisam daɨngwo.

25 Mɨ kɨma wɨ kɨpi nɨdid wraisuɨm maket haigɨniyɨm sɨmiir saɨnsiyɨn mɨ sɨmiirɨn hɨnɨɨna kɨpi mɨ srɨi, tɨ wraisu bɨiya uruwai siyaowaini nɨnkɨn ɨmiiyaekɨm mɨ kɨmiir kwoɨnɨm wɨ hɨriinan naɨngwoyɨmyok karamae saiirsi nwowi.

26 Mɨ yaiyɨm yɨpɨkɨ Adi Komii siir Yokwo Komii aiir wɨnkiyɨm bɨdi bɨdiniyar yɨm hɨnɨɨna wɨn boɨnkikɨm, tɨ nuɨn yɨo Bɨiyan Inkam Komiiyɨn

siirgin mi digworaekwowim siir mi owim iriipi hiriinan siir. Mi krima ina ninokninkinim mi krima digworaekwo whiekakim simiirin wa naei.

27 Mi iikam nhirim yipiki Adi Komii siir yai aiir wakaeyokna ap karamae nwowiyim, sima kiriiram boinkii, simiir omaka hiriir namam nae simaka naeyam. Mi kima ti naeyim sima hauuwi kimiir, simiirsiyin wi hiniina kipi naingwo, tiki naeyim inkamki bidi yamisi inkin imiiyaeyim, iyie? Kima hindara wakaemumu ae. Mi kima hiriinan tiri mi kima wi iripa nwoki ongwomamair aeyim

28 Mi kima ti inkam inaka nidwowi mi siya kimiirin ha boini, tiki naeyim biiya iikamkim sim niki inkin imiiyaeyim uruwai siyaowaini sima. Mi kima ti nae imiirin wi kipi nae wim wi inkamin kimiir nokmwin aeyin wi siir kwoin iiir pi kinsiis haiginiuwisi.

29 Kara siir kwoin iiir boini, kimiir iiir boin tani ti diminim siya niki boinmauuim simiir kipi nae. Mi kima hiniina naingwowi, krima ti nae imiir nae karamae dimusi nwowi mi tari yi minsika, iki iikam nhirim yim Krais siir yai imiir bi sibgu wakaeyokna apikim, aniya?

30 Mi kara nhwo Adi Komii siiram kwisboinkiyim mipa mi boin wadiekii. Dimusi rani, ti naeyim kara naeyanim simiirsika. Mi iikam sima hiniina dimusi boinkim kara siyiu miiyiknan bi tirkin ti dimin taeminim kara naeyim simiirin, ha?

31 Mi kara kimiirin ta saiirin pi hiniina boini, ti naeyim kima naeyim mi opa kima mi kwiyaeya mi wraisu minim kima naeyim mi dimin taeminim

kima mi tir ikim, kima simiir tiri mi ti iikamim yim Adi Komii siir inig iiir hainanprapraskii. Dimusi rani, ti simiirsika.

32 Mi kima wi ti dimin hiriinanim simiir kipi tir. Juda iikamim mi Juda iikam tani ikim mi iikamim Adi Komii siir isid nwowim wi simiir kiyopsibgi haiginiu rani, siyiu biyie tiramin. Niingaka.

33 Yim ti dimin taemin hiriinanim ti kara boinkiyim kimiir, yim kariir kwoinkar naingwo boinkikim. Kara ti dimin taeminim minam tirkikim iikamim simiir whinkinsiis haiginiuwim. Kara ti diminim karamar bi tirkin, kariirar swoki whinkinsiis haiginiuwim. Kara ti dimin taeminim minam tirkin, iikamim simiir whinkinsiis haiginiuwim. Mi simiirin wi Adi Komii siya nwoki anmaiwarkainam simiir dimin biyieyim simiir hirankin ti sima tirim. Ɨriig.

11

1 Kima ti dimin taeminim kara tiriyim simiir kigna ap, ti kara mi kigna apiyim dimin taeminim Krais siya mi tirim simiir saiir hiriinan.

Wigim simiir mwo imiir kaigrisu idwokaiiyim, Adi Komii siir inig hainaniya omaka saiir simiir boinka

2 Kara kimiirin dimusi bi hainanprapraskikin, kima ti dimin taeminim kara boinmimauuim iinokiinok simiir wakaeyokna tirkim.

3 Kara ha naingwowi kima ti yaiyim kara boinim simiir dinoknинkin Jisis Krais siyairgin kamim simiir kougi kou nwowin mi kamim yim ini simiir wigim simiir kou ywowim mi Adi Komiiyin yio ini Jisis Krais siir kou ywowin.

4 Mɨ ta hɨriinan saiirsika mɨ inkamɨn omaka
Adi Komii siir inɨg hainaniya saiir hɨriir nami mɨ
siya pagra siir mwo nwowa saiir kibwaehai kara-
mae nwowi mɨ siya Adi siir yaiya hɨriinankakar
boɨnmɨmauuwi, yɨo tɨ hɨriinan siyɨuɨn yɨo Jisɨs
Krais siir kiyopsɨbgi haigɨnɨuwi.

5 Mɨ wigɨm sɨmiir mwowɨm dimɨn taemɨn
nɨtɨmwanɨu karamae nwowi mɨ sɨma Adi Komii
siir yaiya ha boɨnmɨmauuwi omaka siir inɨg
hainaniya saiir hɨr, yɨ tɨ hɨriinan siyɨuɨn yɨ saiir
kam ɨiirar swokɨ kiyopsɨbgi haigɨnɨuwi. Mɨ saeya
hɨriinan naɨngwo karamae nwowi mɨ saeya wɨ
wiga yɨpɨkkɨ saiir kan aiir pɨiriyao ɨuguskiiya mɨ
nɨdidgak ha nwowiya wɨ saiir hɨriinan nwowi.

6 Mɨ wigɨm sɨmiir mwowɨm dimɨn taemɨn
nɨtɨmwanɨu karamae nwowi mɨ saiir kamɨn saiir
kan aiir pɨiriyaokii mɨ yɨ tɨ hɨriinan siyɨuɨn yɨ
saiir nɨsiimauuwi hɨnɨɨn, saeya siyɨu mɨiyɨknan bɨ
napika. Nɨingaka. Yɨ wɨ hɨriinan tɨr tani. Mɨ wigɨm
dimɨn taemɨn sɨmiir mwo ɨmiir nɨtɨmwanɨuwi,
yɨm sɨma wɨ nɨdidgak nwo rani.

7 Mɨ kamɨm ɨiya sɨma Adi Komii siir yai aiir
boɨnmɨmauuwiyɨm mɨ ɨiya sɨma nhwo Adi Komii
siiram mɨ kwɨsboɨniyɨm, sɨmiir mwowɨm dimɨn
taemɨn kɨpi nɨtɨmwanɨu. Dimusi rani, kamɨm yɨm
Adi Komii siir kɨrɨeya mɨ siir dimɨn kɨrɨe komii
komiiyɨm paenan nɨuyaeiyɨm mɨ digworaekwo
whɨekak ɨkɨm sɨmiir sɨbgu kɨgɨrkakikɨm. Mɨ yɨm
wigɨm. Nɨingaka. Yɨm sɨma sɨmiir kamɨm sɨmiir
kɨrɨeya mɨ sɨmiir dimɨn mɨiyɨk mɨiyɨkɨm paenan
nɨuyaeiyɨm mɨ sɨmiir inɨg komii ɨkɨm, yɨm sɨmiir
nɨisiimauuwi.

8 Adi Komii siya Adam siir pɨua Iv saiir pɨua

saiir hiranki bi haiga mi siya ha bi nonkwokwokin. Niingaka. Adi Komii siya Iv saiir piu aiirin diminin Adam siir piu hiranki haiyin siir nonkwokwokin.

9 Adi Komii siya Adam siirin Iv saiir whindiriraeraram bi nonkwokwokin Adi Komii siya wiga Iv dapiya saiir nonkwokwokin Adam siir whindiriraeraram.

10 Mi ti hiriinanin yi ini mi owin wig sima mi itimwaniuwiiyim dimin taemin simiir mwo imiir. Yi ti hiriinanin yio min niisiimauugin, wig imiirin ini kam imar kigirkakim. Mi simiirin ini simar kigriraonamim iiya sima omaka Adi Komii siir inig hainaniya saiir namiyim. Sima wi ti hiriinan dimin iiir tir. Dimusi rani, Adi Komii siir paek-wosimin ini simiirar kigin.

11 Wigim yim simiir kamim simiir aowar timi o. Mi nim krima iikamim yipiki Biiyan Inkam Komii siirim, nim krima ini nwiruwar ywowiskiyim. Mi irni nwirniyin ha timi inan whinkinsiis ankinsiis wadie sibgu nwowamin.

12 Krima irni nwirni dinan whinkinsiishaiginiu, wadie sibgu owamin. Dimusi rani, bidi bidiniyarin, Adi Komii siya biigi biiyan wiga saiirin inkamin Adam nikiuwiyin siir piu hiranki haiyin diminin siir nonkwokwokin. Mi hirankar nitiyokiyokiinaniyin mi ini tariinanar yadigniyin, wig sima kam krimiir asi naokainae. Mi ta hiriinan saiirsika krima irni nwirniyam asi naingwowi. Mi iikamim mi digworaekwowim ti nu iiir nwowim yim Adi Komii siyar nonkwokwokim.

13 Mi kima ti dimin imiir daingwoki mi simiir hidgi. Mi wigim dimin taeminim Adi Komii siiram

kwisboinkii mi sima simiir mwowim dimin taemin nitimwaniu karamae nwowi mi ti hiriinanin yio wadiekin, iyie? Miiyik rani? Yio miiyik rani, ini biyie ywowin.

14 Mi krima tariinanin ta saiir ti naingwoki mi inkam nwirin siir kana prei nwowi wigmi kanim simiir hiriinan, siya wi nidid prasae kipi kin. Dimusi rani, ta saiirsika.

15 Mi yim wigim yim ta saiirsiyin nididgak bi nwowikim. Dimusi rani, ta kan hiriinana simiirin Adi Komii siyar hauugin simiir mwo imiir higrinuam.

16 Mi iikamim ti hiriinan diminim simiirsi ninkinwaowarkii boinam naingwowi mi kara simiirin pi hiniina boini, aposel kam krima iikam imiirin wi dimin whir kigna apam kipi swoki kiwaki mi kara ti hiriinansi boinkikin. Ɬriig.

Mi om Korin hiran iikamim sima simar tirbunakim kumuniyin aiirsiyin

17 Mi tariinanin kara iikam kimiirin pi haigin idwoki rani, ti diminin kara kimiir boinkiyin siirsi. Dimusi rani, ti dimin biyieyim, kima tiriyim yim ini dimin miiyik miiyikim kima tirim, iripa kima haingiriyiu owiya Adi Komii siir inig iiir hainanam, ini saiir haibura.

18 Mi diminin biigi bii pi kara boinkii, yio hiniingin, kara iikam nhirim sima boina saiir wakaekin, kima Adi Komii siir inig iiir hainanam namiyim, kima iripa bi sibgu owikim kima yapa yapae priiyo priiyo amikim. Mi kara ta yai aiir wakaekiyin mi kara simiir yai nhirim simiirin ini kaimwowar mi okiyin.

19 Mɨ ya ɨni kaimwokɨkaimwowar ywowa. Mɨ kɨma wɨ kɨmiir iikam nhɨrɨm wɨ sɨmiir yaiyɨm wɨ sɨmiir nɨinakrɨmkrɨpkii mɨ tɨ iikamɨm yɨpɨkɨ ta yaimwokɨyaimwo aiir sɨbgu apiyɨm yɨm wɨ idowɨiya sɨmbi nɨmbini.
20 Mɨ hɨriinamkɨ nɨuwi, kɨma ɨrɨpa haɨngiriyɨu owi Adi Komii siir inɨg ɨiir hainanam mɨ naeyɨm kɨma naei, yɨm Bɨiyan Inkam Komii siir nae rani. Nɨingaka.
21 Mɨ kɨma nhɨrmiyam nikɨ o karamae nwowi mɨ sɨmiirɨn bɨi kɨma kɨmar hainami, kɨma kɨmar naeyamar mɨ hɨriinankɨ nɨuwi tɨ iikamɨm yɨpɨkɨ mhoɨiya nɨti, yɨm wɨ mhɨigar ninɨ aoni. Mɨ tɨriigɨnɨm yɨpɨkɨ bɨi namɨm naeyɨm yɨmbi kɨma kɨmar kwaeswonami mɨ kɨmiir mhɨiyɨm pɨ dɨgɨ dɨgar nwowi mɨ kɨma op mɨnɨm pa kwiyae nanaei mɨpa kwiyae whaowaenami.
22 Mɨ kɨma kɨmiir omaka hɨrar nikɨ ɨdwokai aenaniyɨm pa nopi, ha? Kɨma omakakakaɨrgɨm mɨ kɨma hɨrar pɨ yɨdwokai aeyɨn mɨ kɨma hɨriinan tɨr tani. Nɨingaka. Kɨma omaka Adi Komi siir inɨg hainaniya saiir nɨtiyɨm mɨ kɨma pɨ Adi Komii siir isidɨn sɨmiir iikamɨm pɨ sɨmiir nanokou kao rani. Kɨma ha naɨngwowi, yɨm sɨma ɨni kɨmiir inkam biyɨenan ywowɨm mɨ dimɨn taemɨnɨm yɨmbi kɨma kɨmar kwaeswonami. Mɨ kɨma tɨ iikam paeprikab hɨriinanɨm sɨmiir kiyopsɨbgi haigɨnɨuwi tɨ dimɨn hɨriinanɨn kɨma tɨrkiyɨn. Mɨ kɨma panɨɨna naɨngwowi, kara kɨmiirɨn tɨ dimɨn ɨmiirɨn wɨ panɨɨna tɨ boɨn, ha? Mɨ kara kɨmiir tɨ hainanprapraski. Mɨ tɨ tari tɨ sɨmiirsika, aniya? Nɨingaka.
23 Mɨ yaiya kara boɨnkiya kɨmiir ya kara Bɨiyan

Inkam Komii siir hiranki haiga. Ta yaiya ya hiniinga, Judas siya Biiyan Inkam Komii Jisis siirin wir niiyaka napwougin mi siirin kimidiniya sau omomin siir iin yonkwoki, taka niiyaka Biiyan Inkam Komii siya bret iiir haiya saiir.

24 Mi siya ti bret iiir haiyin mi ina boin wadiekiyin Adi Komii siir. Dimusi rani, siirin siya hauugin. Mi siya bretin ha niinibimbiirgiyin mi siya siir kigna miriiyim kamim simiirin hiniina boinki, tiki diminin yio kariir piu aiir nikrigin. Kara naowi, kara wi iikam kimiir whinkinsiis haiginiuwi mi mhoiiya kima wi ti kara tirin, wi hiriinanar niki tiriyokiyokiiyim. Mi ti tariinan kara tirin, kara min niisiimauugin, kima wi kariiram nwoki aingwokiyim, ti diminim kara tirim kimiir simiiram.

25 Bretin siya hauuwin simiir saiir hiriinan. Mi siya wain op mobin ha mi haiyin mi siya boinki, ta wain opa ti mob iiir nwomaiya ya min niisiimauuga, Adi Komii siir yai win kibiya yipiki siya boinmimauuwa kimiir whinkinsiis haiginiuam, ya saiir niisiimauugin. Mi tariigina kara wi minsi tirbwakainaei kariir nhieya saeya naokiinaiini saiirsika.

26 Mi mhoiiya kima ti bret iiir naei mi ta wain opa mobnau tir nwomaiya saiir mi kwiyaei, ti siya tira saiir hiriinan, yio kima Krais siir niisiimauuwi siya iikam krimiir whinkinsiisam naokin. Mi wi siyar swoki itbudgiiyim.

27 Mi kimiir nhirim ti bret iiir naeyim mi ta opa mob iiir mi okaiya saiir mi kwiyaeyim, yim min niisiimauugim dimin taeminim Biiyan Inkam Komii ieya tirim simiir niisiimauugim. Mi kima ti

dimin imiir naingwo omok karamae nwowi, kima tira saiir hiriinan mi Adi Komii siya wi ha boini, kima siyiu miiyiknan bi tirkim. Mi kima wi ta Krais siir nhieya mi siir piu aka, wi sowiir kiyopsibgi haiginiuwi.

28 Mi iikamim simiir kwoinim sibgu daingwo omok mi ti dimin biyieyim yim dinangrirmiigi. Mi mhoiiya ti bretin sima naei mi ta opa sima mi kwiyaei, yo dimin komiiyin Biiyan Inkam Komiiyin siya tirin siir niisiimauugin.

29 Dimusika? Mi inkamin ta yaiya Biiyan Inkam Komiiyin siir piu aiir boina saiir yai mwo aiir ninokninkin karamae nwowi mi siya ti nae iiirin ha naei mi ta op aiirin ha mi kwiyaei mi siya wi ha naingwowi, tiriiginin yio dimin bi nikrigin. Mi sima wi sima simar swoki iigikiyaonaei Adi Komii siya simiir nonkwobumbunamin.

30 Mi ti hiriinan siyiuin kimiir iikam nhirim makinii mi sima kirie karamae ha nwowi mi kimiir iikam nhirim sima wa naonami. Dimusi rani, sima kimakar ninkin aekim ti bret iiirin mi kimakar mi inkin kwiyaekim ta opa ti mob iiir nwomaiya saiirin. Mi kima bi niki aingwo omokikim ti dimin hiriinanin kima tirin saiir hiriinan.

31 Mi kima Biiyan Inkam Komii siir nae iiir naeyam naingwowi mi biiyin kima, kimiir kwoinin niki sibgu hidi mi Adi Komii siya kimiirin wi nonkwobumbuninkin tani.

32 Mi krimiir Biiyan Inkam Komiiyin siya krimiir nonkwobumbuninkini siya minam naingwowi krima krimiir dimin biyieyim simiirin digiumii haimriiyiugig. Adi Komii siya ti hiriinan minam tiri, krima wi wadie nwoki owim mi mhoiiya krima

wɨ tɨ iikamɨm yɨpɨkɨ tɨ nuan digworaekwowɨm sɨmiir napiyɨm wɨ sɨmaka nao rani.

33 Mɨ ta hɨriinan saiirsika tɨ kariir nomiiyauwɨm kɨma ɨrɨpa haɨngiriyɨu aei Bɨiyan Inkam Komii siir nae ɨmiir, kɨma wɨ ɨkɨ iikam nhɨrɨm sɨmiiram tikɨ o sɨma nɨtam. Mɨ mhoɨiya kɨma tɨ nae ɨiir naei mɨ kɨma wa nwokɨ aɨngwokiyɨm tɨ dimɨnɨn bɨiya siya tɨrɨn krɨmiir siiramɨn.

34 Mɨ kɨmiir nhɨrkɨm mhɨigɨ naowi mɨ kɨma bɨiyɨn naeyɨm hapi kɨmiir omaka hɨra tikɨ aenani. Mɨ mhoɨiya kɨra ɨkɨ nhɨr ɨmaka wɨ haɨni wɨt mɨ ɨrɨpa wɨ haɨni wɨnɨ haɨngiriyɨu aeni, Bɨiyan Inkam Komii siir nae ɨmiir naeyamɨn. Mɨ Adi Komii siya wɨ ɨo nwo karamae hɨriinankɨ nwowi mɨ Kɨmiirɨn wɨ nonkwobunbunɨnkɨn tani, warɨ dimɨn biyɨeyɨm kɨma tɨrɨm sɨmiirsiyɨn. Kara boɨnkiyanɨm tariinan yɨm hɨriinankɨm. Mɨ mhoɨiya kara nɨti kɨmiir kɨgam mɨ kara kɨmiirɨn digworaekwo nhɨrɨm kɨma nikɨ srɨigiyɨm kariiram yɨm wɨ haɨni ninɨ boɨni. Ɨriig.

12

Dimɨn kɨbi kɨbiyɨm Adi Komii siir naeyɨu ɨeya hauuwɨm krɨmiir sɨmiir boɨni

1 Tɨ kariir nomiiyauwɨm kara tɨ yai ɨmiirɨn mɨnam naɨngwo wɨnkikɨn kɨma tɨ dimɨn taemɨnɨm Adi Komii siir naeyɨu ɨeya hauuwɨm krɨmiir sɨmiir sɨbgu ɨnokɨnkɨnɨm.

2 Kɨma ta saiir dɨnokɨnkɨnki, bɨiya kɨma Adi Komii siir yai aiir bɨ wakaeyoknakɨm. Kɨmiir kwoɨnɨm Setan siya kiyopiyaokɨiyɨm mɨ kɨma kɨmiir kwoɨn ɨiirar napkɨm mɨ kɨma uruwai

siyaowaini inig asi hainankim. Mi tiriiginin kimiirin wi yaimin dimin whir di swoki boini.

3 Mi hiriinanki niuwi, kara ha naingwowi, kima dinoknınkin, iikamim sima hiniina boini, Jisis siir ti kiyopsibgi haiginiu! Mi Adi Komii siir naeyiuin wi ti hiriinan iikam imaka nwo rani. Mi Adi Komii siir naeyiuin iikamim simiir kwoinau nwokai karamae nwowi mi sima wi hiriinan boin tani, Jisis Krais siya Biiyan Inkam Komiigin digworaekwo whiekak imiir kigirkakikin. Niingaka.

4 Adi Komii siir naeyiuin kirie komii komii kasa bi hauugin iikam imiirin. Mi ta kirie hiriinana Adi Komii siir naeyiuin siya siyar hauu iskii, yaeya inkam nwir karamaeka.

5 Mi krima wi digar nwowi miipai miipaiyim Jisis Krais siir kwoin iiirarar naingwo mirii. Mi ti inkamin yipiki krimiir kigirkakiyin, siya siyairgin Adi Komii nwiruwan.

6 Digworaekwo whiekakim Adi Komii siirim krima tiriyim krima siir kirie aiirar tiri. Mi Adi Komii siya siyairgin iikamim simiir kwoin imiir kiyaiiyin ti digworaekwowim sima tirim simiirsi.

7 Adi Komii siir naeyiuin siir kirieya siya iikam whiekakim simiirin yapa yapar niisiisiimauuwikin. Mi krima simiirin hirii hiriinankina bi kigikim. Mi krima simiirin minam tirkim, krima wi iki iikam nhirim Adi Komii siir piugana saiirim wi simiir nwoki whinkinsiis haiginiuwim.

8 Adi Komii siya iikam nhirim yim sima dimin hauuwikim mi nhirim yim sima diminin. Adi Komii siir naeyiuin iikam kimiir kwoinim siyar kiyaii. Mi kimiirin siyar sibgu inoknınkin

haiginiuwi Adi Komii siir yai miiyik miiyikim simiir ninokninkinim. Adi Komii siir naeyiuin sasairgin iki iikam nhirim simiir kiyaiiyin. Mi simiirin pi siyar mi iisiimauuwi Adi Komii siir dimin taemin imiirin. Mi sima Adi Komii siir yaimwokiyaimwo aiirin pi iki iikam nhirim sim nini boinmimauu iuwi.

9 Adi Komii siir naeyiuin sasairgin iikam nhirmi kwoin kiyaiiyin mi sima siir asi sibgu wakaeyoknaei.

10 Mi siya siir kirieya iki iikam nhirim simiir warar mi hauu mi sima dimin taeminim wi ti hiriinan nwoki tirim. Mi iikam nhirim yim wi dimin kirie komii komiiyim biiya inkamki tir karamae nwowim yim wi simiir mi tiri. Mi iikam nhirim yim wi dimin taeminim Adi Komii siirim yim wi simiir nanaakninkii haiginiuwi. Mi iikam nhirim yim wi dimin kibi kibiyim Adi Komii siir hiranki nitim mi dimin taeminim niksisaeiyim uridyiu biyieni hindanki mi iti yim wi simiir mi boinmimauuwi krimiirin. Mi iikam nhirim yim wi yaeya yaigin kwir mi boini yaigina biiya sima ninokninkin karamae nwowa saiir. Mi iikam nhirim yim wi ta yaiya saiir ninkpit boinmimauuwan inkam mi owi iki iikam nhirim sim.

11 Mi ti hiriinan diminpai diminpaiyim yim Adi Komii siir naeyiuin sasair hauuwi krimiirin. Siya siir kwoin iiirar napikin mi simiirin pi siir kwoinkar mi prihidnonkwokwo hauugi iikam imiirin. Ɨriig.

Iikam whiekak krima Krais siir piua saiir piu haimii haimiigim

12 Krima ta saiirin ina ninokninkinim krimiir piua kwiruwarga mi saiir piu haimii haimiiyim kasa rani mi nim krima iikamim Krais siirim nim krima ini piunan ywowim. Krima kasa rani mi krima ini piu kwiruwar ywowiskiyim.
13 Krimiir iikam nhirim yim Judami piugana saiirgim. Mi nhirim yim Grikmikim mi kimiir nhirim yim whisarii mii miriiyan iikamkim mi kimiir nhirim yim dimin whirki bi kinyiskaiigim. Mi nim krima ini nwiruwar ywowiskiyim iiya Adi Komii siir naeyiuin ini haniin krimiir kwoinau kwirii idwokaiiyin. Mi krimiirin nwiruwa nwowamin wi siya ninkiamasu haiginiuwi. Adi Komii siir naeyiuin siya nikropkiyin siya ha nitin, siya kimidiniya ini haniin krimiir kwoin imiir yauuni kwirii idwokaini. Mi krimiirin iripa siyar yinkiamasu haiginiu nwiruwa nwowamin.
14 Krima ina ninokninkinim krimiir piuim kwiruwa rani. Niingaka. Sima hoimgakairgim.
15 Mi inkam nwiri iga ha boini, kara iina rani mi hiriinanki niuwi mi kara wi ti inkamin siir piu haimii nwo rani. Mi siir iga hiriinan boini, ya dimin komii rani, wi saiir yai kipi wakae. Dimusi rani, ya ti inkamin siir piu haimiiga.
16 Mi inkam nwirni wiina ha boini, kara nhwona rani mi hiriinanki niuwi mi kara wi ti inkamin siir piu haimii nwo rani. Mi siir wiina hiriinan boini, ya dimin komii rani, wi saiir yai aiir kipi wakae. Dimusi rani, ya saeya ini ti inkamin siir piu haimii ywowa.
17 Kara pi hiniina boini, krimiir piu irkaka nhwona arar nonkwokwokiswo mi krima dimin taeminim wi paniina pi wakae omokin? Mi krimiir piu irkaka wiin arar nwokiswo mi krima dimin

taeminim wi paniin paniina pi whakin? Nim wi dig di ywowi.

18 Adi Komii siya krimiir piu aiirin piu haimii kwiruwar bi nonkwokwokikin. Niingaka. Siya krimiir piu haimii haimii imiir nonkwokwowin mi simiirin ini yapa yapa maeyaugakar ywowaiginiuwin, siyar naingwokiyin saiir hiriinan.

19 Mi krimiir piua saeya piu haimii kwiruwakiswo mi krimiir piua wi sibgu di yowi. Mi piugi piua ya wi papi pi yowin.

20 Krimiir piuim sima piu haimii haimii kwiruwa rani, simiir piu haimii haimiiyim kasa rani. Mi krimiir piuim ini kwiruwar ywowiskiyim.

21 Mi inkam nwirin siir nhwonan siir iina aiirin wi hiniina boin tani, krima kiriiram naingwo rani, krima, krima krimar mi owi ini mi owim. Mi ti hiriinan siyiuin siir mwoin siir iga kwis owiirin wi hiniina boin tani, kara kowiiram naingwo rani kara, kanakanar mi owi ini mi owin. Niingaka.

22 Krimiir piu haimii haimii nhirim krima ha naingwowi, yim dimin komii rani. Mi krimiir piuim ti hiriinan piu haimii haimiiyim sima wara nwo karam nwowi mi krima wi kirie di ywowi. Niingaka.

23 Mi krimiir piu haimii nhirim nididgak krima nwowiyim, krima simiirin iinokiinokin hiriiyar hagiprakainanaeikim dimin taemini.

24 Mi krimiir piu haimii nhirim yim krima simiir bi haigiprakaiigim. Ti dimin hiriinanim yim Adi Komii siya nonkwokwokikim mi piu haimii haimii nhirim krima naingwowiyim hiniin yim inigak rani, krima simiirin dimin miiyik imiirar

higrinɨuwikɨm. Mɨ krɨma sɨmiirɨn ha naɨngwowi, yɨm ɨni krɨmiir pɨu haɨmii haɨmii nhɨrɨm sɨmiir haiburɨm.
25 Adi Komii siya tɨ hɨriinan mɨsi nonkwok-wokikɨn, krɨma, krɨmiir. Pɨu ɨmiirɨn wɨ haɨmii haɨmii pɨ nwowisi mɨ sɨma wɨ kwɨrni kwɨrnisi nwokɨ aɨngwoyɨmyokɨm.
26 Mɨ krɨmiir ɨgrɨbɨn owɨnyaigɨ pikiiyɨm mɨ siya urur prasae bɨ swokɨ kɨnkiikɨn pɨu kwɨrkaka pɨ warar nɨnkɨn kɨmpɨpɨsugi ta siya mɨ kɨmpɨpɨsugiya saiir hɨriinan yɨo ɨni krɨmiir isidɨn saɨkar yɨnkɨn owɨn. Mɨ inkam nwɨrkɨ kɨmpɨpɨsuwi mɨ isid whɨrkakɨn yɨo wɨ warar mɨ ɨnkɨn kɨmpɨpɨsu ɨrkakii saɨkar. Mɨ tɨ hɨriinan sɨyɨuɨn, inkam nwɨrɨn siya maɨrgɨmaɨrga nwowi mɨ nɨm krɨma wɨ maɨrgɨmaɨrga saɨkar mɨ ɨnkɨn owi.

27 Mɨ wɨm kɨma tɨ iikamɨm krɨmakar nwowɨm, nɨm krɨma ɨni Krais siir pɨua saiir hɨriinan ywowɨm. Krɨma ɨrɨra nwɨnɨra ɨni siir pɨu haɨmii haɨmiinan ywowɨm.
28 Adi Komii siya siir iikam nhɨrɨm sɨmiirɨn hɨnɨɨna nɨmbingɨn, hɨnɨɨna nwowam. Siya bɨiyɨn kam krɨmiir nɨmbingɨn siir aposel inkam nwowam. Mɨ krɨmiir mhoɨiya siya kam nhɨrɨm sɨmiir yɨmbin profet kam nwowam, yɨpɨkɨ Krais siir yai ɨmiir nɨnomokɨnkɨn haigɨnɨuwiyɨm. Mɨ tɨ sɨmiir mhoɨiya siya kam nhɨrɨm sɨmiir yɨmbin, iikam nowomwarkaiyɨuwiyɨm Adi Komii siir yaimwokɨyaimwo aiir. Mɨ sɨma wɨ wadɨe nwokɨ owɨm mɨ wɨ Adi Komii siirgɨsiir siyɨu ɨiir nwokɨ sɨbgu apɨm. Mɨ siya nɨmbingiya sɨmiir saiir mhoɨiyan, siya iikam nhɨrɨm sɨmiir yɨmbin, dimɨn kɨrɨe komii komiiyɨm sɨmiir tɨram mɨ nhɨrɨm

iikamim yipiki maki niiyim simiir ninimninskii ikim mi nhirim iikam nhirim sim whindiriraerari ikim siyiupai siyiupaiyim sim mi nhirim iikam nhirmi kigriraowi ikim mi nhirim yaigina biiya sima ninokninkin karamaeya saiir ninomokninkinan ikim.

29 Mi tariinanin wi paniina tiri? Mi kima hiriiyar naingwowi ti kam whiekakim wi aposel kam kinar nwowi? Mi kima hiriiyar mi aingwowi, ti kam whiekakim wi profet kam kinar nwowi? Mi kima hiriiyar mi aingwowi, ti kam whiekakim wi iikam nowomwarkaiyiuan inkam kinar nwowi Adi Komii siir yai aiir? Mi kima hiriiyar mi aingwowi iikam whiekakim wi dimin kirie komii komii kinar mi tiri?

30 Mi kima hiriiyar naingwowi iikam whiekakim wi iikamim makak makakim wi simiirar ninimniskii swowi? Mi kima hiriiyar naingwowi, krima whiekakim wi yaiginim biiya krima ninokninkin karamae nwowim wi simiirar ninomokninkin digi? Mi kima hiriiyar naingwowi, krima whiekakim wi yaiyim biiya sima ninkpit boin karamae nwowim wi simiirar ninkpit boin digi? Niigaka. Adi Komii siya iikam krimiirin yapiyapi dimin hauugin irni nwirni ninan whinkinsiisim.

31 Kara kimiir boinkii, kima ti dimin komii komiiyim Adi Komii siir naeyiu ieya hauuwim iikam krimiir simiir dinokninkinki. Mi tapa kara kimiirin pi dimin kibi whirin iki dimin nhirim simiir haiburin pi siir boinkii, Adi Komii siir naeyiu ieya hauuwin krimiir, kima wakaeyokna apam. Ɨriig.

13

Iikamim irni nwirniyam naingwowiyim Krimiir yaiga

1 Mi kara iikamim omom omomanim simiir
yaigin imiir boini mi paekwosimi yaigin ikim
mi kara nhirmiyam naingwokwo karam nwowi
mi simiirin miiyik sibgu tir karamae mi owi mi
ti yai hiriinanim kara boinim yim wi naekak
nwo rani. An wi inkamin ii whisarii priihain
priihainiyin diminam hain karamae nwowiyin an
wi siir hiriinan nwowi.

2 Mi Adi Komii siir naeyiuin kirie kariir hau-
uwi mi kara ti Adi Komii siir dimin iiirin iikam
imiirin wi hainingin boinmimauuwi. Mi kara Adi
Komii siir aowa aowan dimin taeminim simiir
ninomokninkini mi kara ti dimin taeminim simiir
yaimwokiyaimwo imiir mi inokninkini mi kariir
naingwo tibmiiya kirie ha nwowi mi kara ti mhiu
iiir boinkii, siya hapi maeyau gwir namwoiuam,
kira damki mi kara simiirin hiriinan boinkii na-
mam mi kara iikam nhiram naingwokwo karam
nwowi mi kara wi miiyan inkam komii nwo rani.

3 Mi kara iinokiinokin kariir umirim nae naeya
sainanaei iikam paeprikabim simiiram mi Krais
siir yai win kibi aiir boinmimauuwi mi inkam
biyieyin krimiirin paeya ha nitoudnankaigii
mi kara simiiram ha kiwakii mi krima paeki
ha niuwaokaokii mi kara iikam nhirmiyam
naingwokwo karam nwowi. Mi kariir mii
kibiya ya wi naekak nwo rani mi sima wi kariir
whinkinsiis rani. Niingaka.

4 Mi krima iikam nhirmiyam
naingwokwonanaei mi krima simiiramin wi

io nwosisau rani. Mi krima iikam nhirmiyam naingwokwonanaei mi krima wi simiiram kigmair tani. Mi krima iikam nhirmiyam naingwokwonanaei mi krima wi krimiir inig imiirar hainanprapras rani. Mi krima wi ha mi boin tani, kouwin ini krimar ywowin mi krima wi krimamar naingwona rani.

5 Mi krima iikam nhirmiyam naingwokwonanaei mi krima simiirin wi siyiu miiyiki miiyik iiirar tiri. Mi krima wi krimiir piu aiiramar naingwona rani. Mi krima simiirin wi io aisiima niki osisauu rani. Mi krima dimin biyie biyieyim iikam nhirkim tirbumbuninkin haiginiuwim krimiir wi simiir swoki aingwo rani.

6 Krima wi mairgimairga nwo rani, nhirkim dimin biyie tiri. Mi sima krimiirin dimin miiyikni tiri mi krima wi mairgimairga haini nwowi.

7 Mi dimin taemin biyieyim krimiir tiri, krima wi yaimin dimin nomboboin tani, nim wi yai mikrimar nwowi. Mi iinokiinokin krima wi dimin miiyikam ti aingwo, iki iikam nhirim simiiram. Krima wi nhami nhami kipi naingwo dimin miiyik miiyikim Adi Komii siya krimiir tiranim siiramin. Krima kirie hiriiyar dwoyokiyokii mi hiki ti dimin biyie biyieyim krimiir nimbiniyim simiirar timi hai.

8 Mi ti kwoin hiriinanin iikam nhirmiyam krima naingwokwonanaeiyin yio wi hiriiyar nwoyokiyokiii. Mi mhoiiya ta ii aeya nimbinii mi krima wi ii priei boimimauu rani, Adi Komii siir yai aiirin. Mi mhoiiya ta ii aeya nimbinii mi krima wi ii priei boin tani iki yaigin nhir imiirin. Mi ti dimin taeminim ti krima naingwowim hiniin

yim wi hiriiyar namyokiyokiiyami, yim wa digii.
9 Mi tariinanin krima ti diminim simiirim sibgu aingwo rani, krima simiirin komii naingwo rani.
Mi tariinanin krima ti Adi Komii siir dimin mwoki mwowim ini haini boinmimauunamim ti digworaekwowim mhoiiya nimbiyamanim.
10 Mi mhoiiya ti dimin taeminim digi dig nwowanim yim wi simbi nimbiyami. Mi ti diminim ti hindara nwosisaeyim, ti krima naingwowim hiniin, yim dimin kibiki kibikim, yim ti digworaekwowim yim wa digiuguski.

11 Mi iiya kara yinisim sapisapar nwowa kara yinisim sapisapnan boinkin. Mi iinokiinokin kara boiniyim, kara pa ninokninkini diminpai diminpaiyim ti yinisim sapisapim diminpai diminpai ninokninkiniyim simiir hiriinan. Dimusi rani, kariir kwoinin yinisim praigakni kwoinan nwokin. Mi tariinanin kara inakamae komii bidi yasae okiyin. Mi ti kwoin hiriinanin yinisim praigananin kara siir wara nonkwo rani. Yio ti hiriinan kwoinin, yio bidi digiyin.
12 Mi tariinanin krima Adi Komii siir dimin taeminim hoimgak naingwo rani, ti iikamim yipiki simiir aknainim opnain iokaka saiir nonkwo kigiyim simiir hiriinan, digworaekwo whiekakim whauuriyinan bi nwokim. Mi mhoiiya krima Adi Komii saika nwowi mi krima wi haini sibgu inokninkini, diminin Adi Komii siya naingwowiyin kougi kou nwowin ta Adi Komii siya ninokninkina iikam whiekak krimiir saiir hiriinan.
13 Mi ta ii aiirin, tiki siyiu whoimim yio wi hiriiyar niki okripkaii mi ti siyiuim yim hiniingim, krimiir

naingwo tibmiiya ini Adi Komii siirgisiiramar naingwo hirirua. Mi krimiir kwoin komiiyin ini ta nimbina Adi Komii siya nimbina ini saiiramar naingwo tibmii kiin iskiya mi krima ini Adi Komii siya mi iikam ikim, ini simiiramar naingwokwo iskiyim. Mi ti dimin komii komii whoimim yim wi digi rani mi whirin yipikin kougi kou nwowin yio minkin, iikam nhirmiyam naingwokwonanae. Ɨriig.

14

Mi dimin miiyik miiyikim yipiki Adi Komii siir naeyiu ieya hauuwim krimiir yim ini iki dimin taemin nhirim simiir haiburim

1 Mi iikam kima biikibiiyin iikam nhirmiyam daingwokwo. Yio tiriiginin kougi kouwin ini siya ywowin. Mi kima Adi Komii siiramin diminamin wi hiriiyar nwoki naingwokwokripkaiyim kimiir hauuwam siir naeyiuin siir hirankin. Mi ta kirieya siya hauugiya ti diminim simiir boinmimauuam yim Adi Komii siya bidi yiisiimauuim iikam imiir mi taka kirieya ini iki kirie nhirim simiir haibura.

2 Mi ti iikamim yipiki yaiginpai yaiginpaiyim sim yaiyim sim boiniyim, yipiki sima ninokninkin karam nwowim, sima iki iikamim simiir whinkinsiis haiginiuwam bi tirkim yio Adi Komii siirgin ti sima boinin. Mi iikamim wi ninokninkin tani ti yaiyim sima boini, simiir yaimwokiyaimwowim Mi Adi Komii siir naeyiuin siya kirie ti iikam imiir hauuwi mi sima wi ti aowa aowan dimin taeminim iikamki ninokninkin karamae nwowim wi simiir boini.

3 Mi ti iikamim yipiki Adi Komii siir yai aiir boinmimauuwiyim, sima iikam imiirin minam boini, kirie simiir hauuwim, simiir kwoin imiir kirie haiyiniuwam. Mi ta simiir yaiya, iikam imiirin wi saeya kiprid haiginiuwi yipiki simiir kwoin imiirsi naingwoyimiyokiyim wadie sibgu owam. Mi ta hiriinan yaiya wi simiir nwoki wok-maihaiginiuim.

4 Mi iikam yipiki yaigina Adi Komii siir naeyiu ieya hauuwa simiir saiir boini, sima wi dimin taeminim sima simar swoki kinsiisnaeiyim wi simiir boini. Mi yipiki Adi Komii siir yai imiir boinmimauuwi iki iikamim simiir, sima wi iikamim Adi Komii siir piugana saiirim wi simiir whinkinsiisi kirie simiir naingwo tibmiiya saeya nwowim.

5 Kara ha naingwowi kima iki yai nhirim kima ninokninkin karamaeyim simiir boin mi kariir kwoinin ha naingwowi, kima whiekakim Adi Komii siir yai kibiya saiirarar boinim. Ya tariigina ya dimin kirieki kirie waiwiiya tirana, saeyairga. Mi ti iikamim simiir yaiyim yipiki Adi Komii siir yai aiir boinmimauuim, yim ini ti iikamim yipiki yaigin kwirni yaiyim sima ninokninkin karam nwowim simiir boiniyim ini simiir haiburim. Mi inkamin yipiki ta yaiya saiir yaimwokiyaimwowa saiir sibgu inkpit boini kimiirin mi tiriiginim sima iripa kimaka haingiriyiu owi mi taka yai hiriinana ya wi Adi Komii siir yaiya saiir hiriinan nwowi.

6 Ti kariir nomiiyauim, mhoiiya kara kimiiram niti, kimiir kignakiyam mi kara kimiirin yaigina yipiki Adi Komii siir naeyiu ieya hauuwa saiir nini boini kimiirin mi kara wi kimiir

whinkinsiis haiginiu rani. Mi kara kimiirin dimin nhirim Adi Komii siya niisiimauuwim karir, kimiir boinmimauuwi mi kara Adi Komii siir yaimwokiyaimwo nhir imiir mi isiimauuwi, yim tiriiginim, yim nikrani kimiirin wi sima whinkinsiis haiginiuwi.

7 Mi inkamin yipiki ii haini mi siya sibgu hain karamae nwowi mi iki iikam nhirim sima wi sibgu wakae sibgi rani. Niingaka. Mi iriipi hiriinan, inkamin irii sibgu tio karamae nwowiyin mi siya mwai wi sibgu wao rani mi iki iikam nhirim sima wi sibgu wakae sibgi rani. Mi ti dimin whiso yio wi miiyiknan nwo rani, wi biyieki biyie nwowi.

8 Mi inkamin iiyin sibgu hain karamae nwowi mi iikamim sima wi paniina ninokninkini, sima yaiiyam nami? Niingaka, sima wi ninokninkin tani.

9 Mi ti hiriinan siyiu kaimwowin mi iikamim sima yaigin kwir boini, yipiki iikam nhirkim ninokninkin karamae nwowa mi ta simiir yaiya wi tiki iikam nhirim simiir kiyopsibgi haiginiuwi.

10 Mi ti nu iiirin, hinda tindan yaiginim kasakasa rani, siir nwowim. Mi ti yaiginim yim yaim-wokakinairgim.

11 Mi hiriinanki niuwi mi kara ti diminim inkam nwirki boinim kariir, kara wi ninokninkin tani. Mi siya wi ha naingwowi, kara om whiran inkamkin. Mi an kara wi ha mi aingwowi siya om whiran inkamkin. Mi krima wi iripa boin tani.

12 Mi ya tariigina ya hiriinansika. Dimusi rani, kima minam naingwokim, kiriepai kiriepaiyim Adi Komii siir naeyiu ieya hauuwim miipai miipaiyim sim miriiyam. Mi hiriinanki niuwi,

kimiir kwoin komiiyin wi ti kirieyim simiir haiyim daingwo siir hiranki miipai miipai imiir miriiyam. Mi hiriinanki niuwi, Adi Komii siir iikamim simiir kwoinim wi hiriinan saeya kirie haiginiuwi.

13 Mi iikamim sima yaigin kwir boini, yaigina sima ninokninkin karamae nwowa saiir mi sima wi Adi Komii siiramar ti swoki srii kirie simiir hauuim. Mi sima ta yaiya saiir yaimwokiyaimwowa wa nwoki sibgu anaakninkii haiginiuim iki iikam nhirim simiir.

14 Kara ha boini, siya wa tiri ta saiirin. Dimusi rani, kara Adi Komii siiram kwisboini mi siir inig iiir hainanpraprasi, ta yaigina kara ninoknin karamae nwowa yipiki Adi Komii siya hauuwa kariir, ya kariir kwoinbudin sasar naingwo kwisboini mi kariir kwoinin yio ini hindira priiyakiirirrin.

15 Mi hiriinanki niuwi, kara Biiyan Inkam Komii siiramin wi kariir kwoinbud ieya kwisboinkii mi kariir kwoinin iriipi hiriinan. Mi mwai kariir kwoinbud ieya mi waowi mi kariir kwoinin iriipi hiriinan, yio wa mi waowi.

16 Mi kira nhwo kwisboini Adi Komii siiram mi siir inig iiir mi hainanpraprasi iki yaigin nhirim ti iikam ima ninoknin karamae nwowim simiir mi sima wi paniina ninoknin kini ta kira boina saeya wadieki niuwi mi sima kiriirin wa nwoki boinim hiniin, tariigina ya yai mwoki yaimwo aeyairga. Mi kira yaigin kwirniyin wi hiriinanar boini, ha? Mi siya ta yaiya kira boina saiir yaimwokiyaimwowa wi ninoknin tani. Niingaka.

17 Mi kira hiriinan tiri mi kira Adi Komii siir inigin hiriiyar sibgu hainani mi ta kiriir yaiya iki iikam nhir imiirin wi paniina whinkinsiis

haiginiuwi?

18 Kara Adi Komii siirin minsi boin wadiekii,
kara iki yaiginpai yaiginpaiyim sim boinikin. Mi
ti yaiginim kara boiniyim kima ninokninkin kara-
mae nwowiyim simiirin yi kara bidi haiburin.

19 Mi kara iikam nhirim Adi Komii siir piugana
saiirim simaka nidwowi mi krima iripa ha
haingiriyiu owi Adi Komii siir inig hainanam
mi kara biiyin ha niki aingwowi, kara diminin
priei kipi boin yaigina krima ninokninkina saiirin
mi ya tariigina wi simiir nwoki whinkinsiis
haiginiuwim wadie sima sibgu owam. Kara
simiirin wi dimin whiekak boinmimauu rani,
yaigina sima ninokninkin karamae nwowa saiirin.
Mi tiki yaiyim yim wi simiir whinkinsiis haiginiu
rani.

20 Ti kariir nomiiyauim, diminim kima
naingwowiyim, kima yinisim praigakni kwoinan
kipi naingwo. Kima inikamaeni kwoinan dwo.
Mi dimin taemin biyieyim iikamkim sim napiyim
simiir warar dinkin aingwoyokiyokiigi, kima
simiirin digiumii haimriiyiugig. Mi ti hiriinan
siyiuin siirin hindara daingwo owouu iuguski,
yinisimin iniiyibar niki owiyin siir hiriinan. Mi
dimin miiyik miiyikim yipiki kima naingwowiyim,
yim ini inikamaeki sibgu aingwo omokiyim kwoin
miiyikin ini simiir hiriinan ywowim.

21 Mi Adi Komii siir yaiya Yokwo Komii hir
nwowa biiya profet Aisaiaki si winkiya, ya
iikamim yaigin kwir boiniyim simiirin hiniina
boinkikin,

kara, Biiyan Inkam Komiigin, kara pi ti iikamim
yipiki Isrel simiir nuin siir hiranim simiirin

pi yaeya yaigin boini, iikamim yipiki om whiranim sima simiir boinam. Mi yaigina kara simiir hauuwi mi sima wi kariir yai imiir boinmimauuwi. Mi kariir iikamim sima wi kariiram naingwo tibmii kiin tani. Niingaka.

22 Mi hiriinanki niuwi, ti yaiginim yipiki Adi Komii siir naeyiu ieya hauugiyim kimiir, sima iikam hauugiyim kimiir, sima iikam kimiir whinkinsiis haiginiuwi, yipiki Adi Komii siir yai aiiram naingwo tibmii karamae nwowim mi sima wi saiir wakaeyam nwoki aingwowim. Ya wi tiriiginim yipiki Jisis Krais siiram naingwo tibmiiyim wi simiir wara whinkinsiis haiginiu rani. Mi wi ti iikamim yipiki Jisis Krais siiram naingwo tibmii kiin karamae nwowim wi simiirarar hauuwi. Mi yim tiriiginim yim sima ini hiriiyar naingwowim Adi Komii siya kaimwokikaimwowairgin. Mi Adi Komii siir naeyiuin siya inkami kwoin hiurworwokaii, dimin taeminim sima niisiimauuwim simiir boinmimauuwam, yipiki Jisis Krais siiram naingwo tibmiiyim simiir whinkinsiis haiginiuwankim. Mi hiriinanki niuwi mi wi simiir kwoin imiir nwoki whinkinsiis haiginiuwim siiraramar nanaokoukaowim.

23 Mi Adi Komii siir iikamim sima iripa haingiriyiu owi mi sima yaigina sima ninokninkin karamae nwowa saiir boini mi iikam nhirim yipiki ta yai aiir wakae ninokninkin karamae nwowi mi iikam nhirim yipiki Krais siiram naingwo tibmii karamae nwowi mi sima ha napninopkainaniyim mi sima wi ha boini, ti iikamim sima pi whaowaei.

24 Mi omkakim Adi Komii siir yai aiirarar

boɨnmɨmauuwi, yaigɨna sɨma nɨnokɨnɨnkɨna saiir mɨ iikam nhɨrɨm yɨpɨkɨ Krais siiram naɨngwo tɨbmii karamae nwowi ini hanɨɨn sɨmiir kwɨrii ɨdwokaiyɨm mɨ tɨ yaiyɨm sɨmiir mɨ wakae karamae mɨ owi mɨ siya wɨ ha naɨngwowi, siya dimɨn mɨiyɨknan bɨ tɨrkɨn. Mɨ ta hɨriinan yaiya siir kwoɨnɨn wɨ saeya hɨugrɨmkrɨpi.

25 Mɨ tɨ yaiyɨm siir kwoɨnau hɨr nwokaiyɨm yɨm siya bɨ nikɨ ɨnokɨnɨnkɨnwaokɨn mɨ mhoɨiya sɨma wɨ idowɨiyar nwowɨguski. Mɨ siya nɨti, siya ogmwo wa nɨnɨ hɨuni mɨ siya wɨ Adi Komii siir inɨg ɨiir hainani mɨ siya wɨ ha boɨni, tariigɨna ya kaimwokɨ kaimwoka, Adi Komii siya ɨni sɨmaka nwowɨn. Ɨriig.

Sɨma ɨrɨpar haɨngiriyɨu o Adi Komii siir inɨg ɨiir sɨbgu hainanam

26 Iikamɨm yɨpɨkɨ kanaka nɨnkɨn apnɨnopkai mɨriiyɨm Krais siir mɨi aiir, kɨma wakae! Mɨ ɨiya kɨma ɨrɨpa haɨngiriyɨu hainani Adi Komii siir inɨg ɨiir mɨ kɨma wɨ hɨnɨɨna tɨr. Nwɨrɨn yɨo wɨ mwai dokwo wao mɨ nwɨrɨn yɨo Adi Komii siir mɨi ɨmiir dowomwarkaiyɨu mɨ nwɨrɨn yɨo wɨ yaiya Adi Komii siya nɨisiimauuwa siir, yɨo wɨ saiir boɨnmɨmauu mɨ nwɨrɨn yɨo wɨ yaigɨna kɨma nɨnokɨnɨnkɨn karamae nwowiya wɨ saiir boɨn mɨ nwɨrɨn yɨo wɨ yaiya saiir tɨ swokɨ ɨnkpɨt boɨnki kɨmiir mɨ kɨma whɨekakarɨn wɨ hɨnɨɨna tɨr. Mɨ kɨma wɨ iikamɨm yɨpɨkɨ hapaiir nwowɨm wɨ sɨmiir kwoɨn ɨmiirsi daɨngwoyɨmyok mɨ kɨma ta saiirɨn hɨriinanar tɨri mɨ Adi Komii siir iikamɨm sɨmiir naɨngwo tɨbmiiya wɨ kɨrɨe hɨriinan saiirsi nwowi.

27 Mɨ sɨma yaigɨn kwɨra kɨma nɨnokɨnɨnkɨn karamaeya saiir boɨni mɨ saiirɨn nwɨskɨ mɨ boɨni mɨ

nwoɨmgɨ mɨ boɨni ɨni mɨ owɨn, sɨma sɨmar timɨ boɨn. Mɨ wɨm kɨma whɨekakɨm sɨmiirɨn wara boɨnam kɨpi naɨngwo. Niɨngaka. Biɨyɨn inkam nwɨrkɨ tikɨ boɨn mɨ nwɨrɨn yɨo mhoɨi timɨ boɨn. Mɨ siya saiir boɨni mɨ ta yai aiirɨn wɨ nwɨrkɨ nɨnkpɨt boɨnkii kɨmiiramɨn.

28 Mɨ hapaiirɨn inkamkɨ ta yai aiir nɨnkpɨt boɨnan inkam karamkɨ nɨuwi mɨ inkamɨn yɨpɨkɨ yaigɨna kɨma nɨnokɨnkɨn karamaeya saiir boɨnɨn siya kɨmaka nɨnkɨn ɨdwokaii mɨ siya wɨ tɨ yaiyɨm sɨmiir kɨpi swokɨ boɨnmɨmɨn, siya hinda yaimɨkrɨmar dɨdwo. Mɨ mhoɨiya siya wɨ sasar boɨn Adi Komii saɨkan.

29 Mɨ yaiya Adi Komii siya nɨisiimauuwa sɨmiir, ya nwɨs mɨ nwoɨmuwakar timɨ boɨn saiirɨn. Mɨ ɨkɨ iikam nhɨrɨm yɨpɨkɨ hɨr nwowɨm, yɨm ta yai aiiram maugi mɨ saiir hɨdgi, tari ta yaiya saiir yai mwokɨ yaimwowɨm ɨni Adi Komii siir yasi hɨrɨrɨua, iyɨe? Siir tani.

30 Mɨ nwɨrɨn yɨo wɨ hindara boɨn mɨ Adi Komii siya tɨ yai ɨmiirɨn wɨ inkam nwɨrni nɨisiimauuwi. Mɨ siya wa nɨnsiin okwokii tɨ yai ɨmiir nɨnkpɨt boɨnkiyam mɨ inkamɨn bii boɨnɨn yɨo wɨ hindara dɨdwo tani.

31 Mɨ hɨriinan tɨri mɨ kɨma Adi Komii siir yaiya wɨ nwɨnwɨra nwɨnwɨra dokwo boɨn. Mɨ ta hɨriinan saiirsika mɨ kɨma whɨekakarɨn wɨ nwokɨ ɨnokɨnkɨnɨm Adi Komii siir yai aiirɨn mɨ kɨmiir naɨngwo tɨbmiiya wɨ kɨrɨe nwokɨ owɨm.

32 Mɨ tɨ iikamɨm yɨpɨkɨ tɨ dimɨn taemɨnɨm Adi Komii siir naeyɨu ɨeya prɨihauuwɨm sɨmiir haii, Adi Komii siir yai aiir boɨnmɨmauuwɨm mɨ sɨma sɨmiir kwoɨnɨm mɨ sɨmiir yaiyɨm sɨmiirɨn sɨbgu kɨgrɨrao.

33 Dimusika? Adi Komii siya dimin taeminim
iripa bi nitapiyokin. Niingaka. Adi Komii siya ha
naingwowi, kima iripa haingiriyiu owim, siir inig
iiir hainanam mi kwoin miiyik haiyam mi sibgu
idwowim mi kwoin hiinsima nwowim mi kwoin
whirkiwhiruwa nwowim.
34 Mi tiki wig hiriinanim sima iripa kimaka
haingiriyiu owi Adi Komii siir inig iiir hainanam,
yim sima hinda yai mikrimar dwo. Mi nim krima
pi simiir kigninkin boin tani iki iikam nhirim
simiirin naingwo tibmii kiiniyim simiirin. Mi ti
diminin siir boini, siyiu komiiyin Adi Komii siir
yokwo aiir nwowin yio hiniina boinkin, wigim bii
sima nidwokaii, sima wi inkamim inig komiigakim
wi simiir hiriinan kipi nwo.
35 Mi sima dimin ninoknинkinam tiri mi sima
wi simiir omaka hiriir dam mi simiir kam imiirin
wi hir tini sriiyiu ti diminin Adi Komii siir yai
aeya boina saiir yaimwokiyaimwowa. Ya hiriinan
siyiuin siyiu miiyik rani, iiya kima Adi Komii siir
inig hainaniyim siir omaka aiir mi wigim saiirar
kipi boin.

36 Mi kima kariir yai aiir wakae karamae dimusi
nwowi, ti kara boinkiyim wigmi mi wim kima
simiirin kimidiniya yaeya yai boin? Mi kima
hiriiyar naingwowi, Adi Komii siir yaiya biiyin
kimiiram arar nitka, aniya? Niingaka. Mi iikamim
Adi Komii siir yai aiir ninoknинkinim ini kima
kimar ywowiskiyim, aniya? Niingaka.
37 Mi kimiir nwirin ha naingwowi, siirin yai
Adi Komii siya hauugin mi siya ha mi aingwowi
Adi Komii siir naeyiuin siya siyar naingwo
hauugin kiriepai kiriepaiyim siirin mi siya wa

dɨnoknɨnkɨnki, ta yaiya kara wɨnkiya kɨmiiram kɨmiirɨn Adi Komii siya nɨmbingikɨn ta yai aiir wakaeyoknam.

38 Mɨ tɨ hɨriinan inkamɨn ta yai aiir nikwowaisii mɨ wɨm kɨma ɨriipɨ hɨriinan, wɨ siir timɨ ik-
wowaisii.

39 Mɨ hɨriinankɨ nɨuwi mɨ tɨ kariir nomiiyauɨm kɨma tɨ dimɨn taemɨnɨm Adi Komii siya nɨisiimauuwi kɨma boɨnmɨmauuwam, wɨ sɨmiir sɨmiirar daɨngwokwonanae mɨ tɨ kamɨm yɨpɨkɨ wɨ yaigɨna kɨma nɨnoknɨnkɨn karamae nwowa saiir boɨni mɨ kɨma sɨmiirɨn wɨ igbid kamiyau kɨpi hai.

40 Mɨ kɨma Adi Komii siir inɨg ɨiir hainani mɨ ɨkɨ dimɨn taemɨnɨm sɨmiirɨn sɨbgu sɨbgu tɨr mɨ sɨbgu sɨbgu kiiriimdiyɨu haigɨn. Mɨ iikam whɨekakɨm diriiyar kɨpi boɨnswo. Nɨingaka. Ɨriig.

15

Pol siya Krais siya naonama mɨ siya swokɨ ɨnsiin ɨdwowa saiir boɨnkɨn

1 Mɨ tariinanɨn tɨ kariir nomiiyauɨm, kara mɨnan naɨngwowi, kɨma ta yai wɨn kɨbiya yɨpɨkɨ bɨigɨ bɨi kara boɨnmauuwa Jisɨs Krais siira, saiir daɨngwowarkaigi. Kɨma tɨ yai ɨmiir wakaeyɨm mɨ kɨmiir kwoɨnɨm ɨni kɨrɨeyar ywokiyɨm.

2 Ɨhɨ, ɨni ywokiya ta yai wɨn kɨbiya kara kɨmiir nikɨ boɨna mɨ kɨma saiirɨn hɨriiyar nonkworɨnukrɨpkaii mɨ kɨmiirɨm wɨ saeyar nanmaiwarkainaei. Mɨ hɨriinan karamaekɨ nɨuwi mɨ kɨma wɨ hindara prɨinaɨngwo tɨbmii kɨini.

3 Mɨ yaiya kara Jisɨs Krais siir hɨrankɨ kara haiya ya kara bɨdi boɨnmɨmauuwa kɨmiir. Taka yaiya ya yai whoɨmoni rani. Mɨ ta yaiya ya hɨniina boɨnka,

Jisis Krais siya krimiir dimin biyieyim simiirsi naokin, ta sima winboinkiya biiya Adi Komii siir yokwo aiir saiir hiriinan.

4 Mi siya ha naonamin mi sima siirin kimidiniya ienau haingikaigi mi ii kwoimaka siirin Adi Komii siya swoki hidninsiin idwoki. Yim sima biiya ta Adi Komii siir yokwo aiirin ti hiriinan dimin kaimwo imiirar mi winboinkikim.

5 Mi iiya Adi Komii siya Jisis Krais siir hidninsiin idwowa mi siya biiyin Pita siir hiriir yimbiyam mi mhoiiya siya siir aposel kam iuur nwiso simiir hiriir yimbiyam. Mi sima siirin warar bidi mi kigiyim.

6 Mi mhoiiya, siya iikam whiekakim naingwo tibmii kiiniyim simiir hiriirin idowiiyar yimbiyam mi sima ini siirar mi kigim. Mi ti iikamim yipiki siiram naingwo tibmii kiinim mi siir siyiu iiir napim, 500 bidi haiburim. Mi ti iikamim simiir nhirim yim ina niki owim mi nhirim yim bidi yaokaowim.

7 Mi mhoiiya siya Jems siir hiriir yimbiyam mi siya siirin bidiyar mi kigiyin. Mi siya siir aposel kamim simiir hiriirin ha mi imbiyamim mi sima siirin bidiyar mi kigim.

8 Mi mhoiigi mhoiiyin siya ha nitin, kimidiniya kariir tiriir yimbini. Mi kara siirin bidiyar mi kigiyin, yinisimin siir yopiiya siirin siyiumwoni naokaina karam nwowiyin siir hiriinan.

9 Dimusi rani, kara ini aowa ywowin kara inigak bi nwokin. Mi an kara ini ti Jisis Krais siir aposel kamim simiir aowa ywowin. Dimusi rani, biiya Adi Komii siir iikamim hinda tinda nwowim simiirin kara tirbugim. Mi kara tariinanin ti hiriinan kwoin asi naingwowi. Kara

inkam paiigipaii rani, Jisis Krais siir aposel inkam nwowamin.
10 Mi dimusi rani, kariirin Adi Komii siir naingwobumbuwa, saeyar nitmaisok okwokin mi kariirin saeyar kinsiis haiginiugin. Mi tariinanin kara ini Jisis Krais siir aposel inkam nwowin. Kariirin kwoin miiyikin Adi Komii siya hauugin mi siya whisarii bi nwokiyamkin. Niingaka. Kara mii komiiya siya hauuwa saiirar miriiyin mi ta miiya kara miriiya ini iki iikam nhirmi miiyim simiir haibura. Kara ta miiya kana kanar bi miriigin. Niingaka. Adi Komii siir naingwobumbuwa saeya kanakar nwoka. Mi taka ii aiirin, ta naingwobumbuwa ti mii imiirin sasar mirii iskika.
11 Mi ti diminin yio dimin Komii rani. Dimusi rani, krima whiekakin kimiirin ta Adi Komii siir yai kibi aiirarar mi boinmimauugim. Mi ta yaiya saeyairga kima naingwo tibmii kiina. Ɨriig.

Iikamim naokaowim wa swoki insiin idwodwowi

12 Mi ta yaiya krima boinmimauuwa saiir yaimwokiyaimwowa ya hiniinga. Ɨiya Jisis Krais siya naonama, siirin Adi Komii siyar swoki hidninsiin idwo. Mi hiriinanki niuwi mi kimiir nhirim hiriinan dimusi boinkim, iikamim yipiki naokaowim sima wi swoki insiin idwo rani. Mi sima ti hiriinan boinim, sima ini habwowhaenan ywowim mi sima ti hiriinan yai biyie asi boinkim.
13 Mi simiir yaiya kaimwokiswo mi ta Jisis Krais siya naonama Adi Komii siya siirin wi di swoki hidninsiin idwowi.
14 Mi ta Jisis Krais siya naonama mi Adi Komii siya siirin hidninsiin idwo karamkiswo mi ta Adi Komii siir yaiya ta inokiinok krima

boinmimauuwiya saeya wi naekak di ywowi. Mi hiriinankiswo mi kimiir naingwo tibmiiya Adi Komii siir yai aiiram nwowa ya wi naekak di ywowi.

15 Mi ti iikamim simiir yaiyim sima yai kaimwokiswo mi ta yaiya iikam imiir krima boinmimauuwa Adi Komii siir mii imiir, yim wi pi yiksisaeyin. Dimusi rani, nim krima iikam imiirin min nowomwarkaiyiugim, ta Jisis Krais siya naonama mi siirin Adi Komii siya swoki hidninsiin idwowa saiir. Mi simiir yaiya saeya yai kaimwokiswo mi Adi Komii siya ti iikamim naokaowim simiirin wi hidninsiin idwo rani, omwai hiriiyar waiyayokiyokiiyamin. Niingaka.

16 Mi Adi Komii siya ti iikamim naokaowim simiir hidninsiin idwo karam nwowi mi wi iriipi hiriinanar pi mi tirin, siya Jisis Krais siirin wi di mi hidninsiin idwowi, iiya siya naonama.

17 Mi Adi Komii siya Jisis Krais siirin hidninsiin idwo karam nwokiswo ta siya naonama mi ta kimiir naingwo tibmiiya Adi Komii siya namai-warkaina kimiir ya wi dimin komii di ywowi. Mi hiriinan nwokiswo mi wim kima wi iikam miiyiknan di ywowi Adi Komii siir whwonkam idan.

18 Mi ta yaiya ti iikamim sima boina saeya kaimwo nwokiswo mi Adi Komii siya iki iikamim naokaowim simiirin wi hidninsiin idwo rani. Mi mhoiiya ti iikamim naokaowim, yipiki Jisis Krais siiram naingwo tibmii kiinim, sima wi omwai Adi Komii saika waiyayokiyokii rani, sima wi hiriiyar nonkwobumbuninkin iuguskii.

19 Krima Krais siiram daingwo tibmii kiin mi si-

iram dwokwokin. Mi krima siiramin ti iiyim ti tariinan krima nwowim ti nu iiir, simiiraramar nwokwokini siiramin, krimiir whinkinsiis haiginiuwam mi krima wi iikam miiyiknan nwo rani, nim wi siyiu biyieki biyieyin si nwowi. Mi mhoiiya krima naowi mi krimiir naingwo tibmiiya Jisis Krais siiram naingwo tibmii kiina, ya wi krimiir whinkinsiis haiginiu rani. Mi mhoiiya iki iikam nhirim krimiirsiyin wi naingwoyimyok prasae di kini. Mi sima krimiirin wi hiniina pi boinin, krimiir kwoininin yio ini biyie ywowin.

20 Mi sima wi hiriinan di boini. Dimusi rani, Adi Komii siya mhoiiya wi krimiirar mi whinkinsiisi. Adi Komii siya Jisis Krais siya naonama mi siya siirin bidiyar swoki hidninsiin idwowin. Ya ta yaiya ya yai kaimwowairga. Mi dimusi rani, Adi Komii siya hiriinanar tirkin. Mi krima ta saiirin ina ninokninkinim, siya ti iikamim naokaowim simiirin wa mi hidnisiin idwowi.

21 Mi tariinanin, dimusi rani, ti inkam nwiruwan Adam siir dimin biyieya saiirsika, iikam, whiekakim wi asi naokaoyokiyokiii. Mi yio ti inkam nwirin Jisis Kraisin, yio dimusi rani, yio siir mii aiirsika mi ti iikamim naokaowim, simiirin wi Adi Komii siyar swoki hidninsiin idwowi.

22 Mi iikamim Adam siir yiinie nwowim, nim krima iriipi hiriinan nim krima wa mi aowi, krima wi ii priei nwo rani. Mi ti hiriinan siyiuin, iikamim yipiki Jisis Krais siir piugana saiirim yipiki wi mhoiiya naowi, Adi Komii siya krimiirin wi yaripar swoki hidninsiin idwodwoswokii iripa saika sibgu oyokiyokiikaeyamam.

23 Mi siya krimiirin wa swoki hidninsiin idwowi

iiya siir kwoinkar naingwowi krimiiram saiir. Jisis Krais siya biiyin krimiir dimin biyie imiirsi naowin mi siirin Adi Komii siyar swoki hidninsiin idwo. Mi mhoiiya Jisis Krais siya swoki iti mi krimiirin wi Adi Komii siya swoki hidninsiin idwowi, yipiki, Jisis Krais siir piugana saiirim.

24 Mi iiya Krais Jisis siya swoki iti mi ti dimin taeminim yim wa digii mi digworaekwowim ti nuin siir kigirkakiyim simiir kirieyim yim wi siyar digiguski. Mi kamim bii nwowiyim mi gavmani inkam ikim, yipiki siir mii inaka nantamyiriyirim mi Setan ni isidin yio iriipi hiriinan. Mi Jisis Krais siya siir iikam imiirin mi digworaekwo ikim, yim siir Adin, Adi Komii siir hauugii mi yio siya wi inkam komiinan namidwokaiyiuwi simiir kigirkakamin.

25 Mi simiirin wi Jisis Krais siyar kigirkaki mi wi ta iiya siya siir sau omom iiir hainururgi, wi saiirar nadigiuwi mi siya simiirin wi hiriiyar nonkworinu kripkaii siir whinkwo paekwoni.

26 Mi diminim mhoiigimhoii siya tirbugii, yio krimiir naoni siyiu ieya mi yio ti diminin yio wi hiriiyar digiguski.

27 Dimusika? Adi Komii siir Yokwowa ti dimin iiirin hiniina boinka, Adi Komii siya digworaekwo whiekakim Jisis Krais siir iinarar bidi yonkwo digim. Mi ta yaiya ya ha boinka, ti digworaekwowim yim ini Jisis Krais siir whinkwo paekwoni aowa arar nwowim. Mi dimusi rani, Adi Komii siya digworaekwowim Jisis Krais siir whinkwo paekwoni aowa kinar ywowim. Mi ta hiriinan saiirsika, Adi Komii siya wi Jisis Krais siir whinkwo paekwoni nwo rani. Niingaka.

28 Mɨ Adi Komii siya tɨ digworaekwowɨm Jisɨs Krais siir whɨnkwo paekwoni aowa kɨna nwodɨgi mɨ yɨo siyarɨn Adi Komii siir yɨnisɨmɨn sɨmiirɨn wɨ siyar kɨgɨrkaki. Mɨ yɨo Jisɨs Krais siyarɨn wɨ siir Adɨn siir whɨnkwo paekwoni nwowi. Mɨ digworaekwo whɨekakɨm sɨmiirɨn wɨ Adi Komii sasar kɨgɨrkak swowi.

29 Mɨ yɨm tɨ iikamɨm yɨpɨkɨ ha boɨnɨm, Adi Komii siya iikamɨm naokaowɨm sɨmiirɨn wɨ swokɨ hɨdnɨnsiin ɨdwo rani mɨ sɨma wɨ pɨkɨ hɨnɨɨn siyɨuɨn op siirsi baptais haigɨnɨuwi, ɨkɨ iikamɨm naokao ɨmiirɨn? Mɨ sɨmiir yaiya saeya kaimwo nwokɨswo mɨ Adi Komii siya wɨ iikamɨm naokaowɨm sɨmiirɨn wɨ hɨdnɨnsiin ɨdwo rani. Mɨ sɨma iikamɨm naokaowɨm sɨmiirɨn wɨ op panɨɨna baptais haigɨnɨuwi iikamɨm naokaowɨm mɨ wɨ pɨkɨ hɨnɨɨn dimɨn kɨbiyɨn si nɨmbiyami, tɨ dimɨn ɨiirsiyɨn, ha?

30 Mɨ sɨmiir yaiyɨm sɨma yai kaimwo nwokɨswo mɨ krɨma Jisɨs Krais siir iikamɨm sɨmiirɨn wɨ hɨrii hɨrii dimuam boɨnɨnaei ta Adi Komii siya sɨmiir hɨdnɨnsiin ɨdwowana Jisɨs Krais siir hɨdnɨnsiin ɨdwowa saiir hɨriinan saiir. Mɨ iikamɨm yɨpɨkɨ naokaowɨm, sɨma swokɨ ɨnsiin ɨdwo karamae nwowi mɨ nɨm krɨma wɨ Adi Komii siir mɨi aiir mɨrii rani mɨ wɨ ɨkɨ iikamɨm yɨpɨkɨ krɨmiir nɨsomaowam tɨrɨm wɨ sɨmiiram nam tani. Nɨɨngaka.

31 Tɨ kariir nomiiyauɨm, iikamɨm ɨinokɨinokɨn kariir nɨsomaowam tɨri. Dimusi rani, wɨm kɨma ɨni Bɨiyan Inkam Komiiyɨn Jisɨs Krais ɨni siir pɨugan aiir nwowɨm. Yɨo tɨ dimɨnɨn, yɨo kariir kwoɨnɨn maɨrgɨmaɨrga, siya nwowiyɨn yɨo siir

dimɨn mwokɨmwo ɨeya mɨ ta hɨriinan saiirsika, kara ta yaiya kɨmiir asi boɨnkika.

32 Mɨ kara nuan inkamɨm sɨmiir kwoɨn ara nwokɨswo mɨ an kara wɨ ɨkɨ mwanhu mɨ wra mɨnɨm om Efesas hɨranɨm sɨmaka bɨdi pɨmɨ ɨntɨowɨn. Mɨ kara wɨ pɨkɨ hɨniin dimɨn kɨbiyɨn siir tɨ haii siir hɨrankɨn, ha? Mɨ kaimwokɨ nɨuwi, ta yaiya iikamɨm naokaowɨm yɨm wɨ swokɨ ɨnsiin ɨdwo rani. Mɨ krɨma iikam nhɨrɨm sɨmiirɨn wɨ hɨriinanar kɨgnɨnkɨn boɨnkii, daɨngwo, owouugi mɨ mhoɨiya krɨma naemɨn naei mɨ opmɨn kwiyaei mɨ krɨma ha naonami mɨ nɨm wɨ hindara nwokɨ dɨgɨguskiyɨm. Mɨ tɨ hɨriinan boɨniyɨm sɨma, sɨma yai mɨiyɨkni boɨn tani, nɨm krɨma ɨna nɨnokɨnkɨnɨm. Krɨma tɨ sɨma tɨra, saiir hɨriinan kɨpi tɨr.

33 Tɨ yaiyɨm sɨmiir wakaeki, iikamɨm yɨpɨkɨ kwoɨn bibiyɨe naɨngwowɨm wɨ sɨma kiyɨpsɨbgi haigɨnɨuwi ɨkɨ iikamɨm yɨpɨkɨ sɨmaka naprɨrɨrɨm sɨmiir kwoɨn ɨmiirɨn. Yɨm tɨkɨ yaiyɨm yɨm yaimwo ɨmaɨrgɨm. Wɨm wɨ nhɨrkɨm pɨ kiyɨpsɨbgi haigɨnɨuwisi kɨma sɨbgu daɨngwo mɨ sɨmaka kɨpi naprɨrɨr.

34 Wɨm kɨma kɨpiinan bɨ nwokɨm mɨ kwoɨn mɨiyɨk bɨ naɨngwokɨm mɨ kɨma warɨ dimɨn biyɨeyɨm kɨma tɨrɨm sɨmiirɨn digɨumii haimriiyɨugig. Mɨ kɨmiir nhɨrɨm yɨpɨkɨ Adi Komii siir yai aiir nɨnokɨnkɨn karamae nwowɨm sɨmiirɨn kara pɨ tɨ hɨniina boɨni mɨ kɨma wɨ nɨdidkakar nwowi. Ɨriig.

Mɨ iikamɨm naokaowɨm sɨma swokɨ ɨnsiin ɨdwodwowi sɨmiir pɨuɨm yɨm wɨ sɨma nwowi

35 Mɨ kam nhɨrɨm yɨm wɨ hɨniina boɨni, ta yaiya iikamɨm naokaowɨm sɨmiir boɨna sɨma

swoki insiin idwodwowam, ya yai paii rani. Mi iikamim naokaowim sima wi paniina swoki insiin idwodwowi? Mi sima wi paka hiniin piua sae haii?
36 Mi sima hiriinan boini mi an kara wi hiniina boini, kima inkam paii rani, wakae! Mi kira dimin whirni nid haingikaii mi siya wi aisiima niki whaksisauu rani. Mi mhoiiya siya ha kinanpiyiknaiinii mi wa mwriinanaiinami. Mi kima dimin nidin opkak nwowiyin siir haingikaii mi siya wi swoki whak rani mi wi mi mwriinanaiinam tani. Mi iikamim yipiki naokaowim sima wa swoki insiin idwowi, ti dimin nidin waibrosin kima haingikaigiyin mi ha whaknanaiiniyin siir hiriinan.
37 Mi diminin kira haingikaiyin siir nidin nid komii rani. Kira nhwo iiir bi ninkinkin. Niingaka. Mi iiya kira nid iiir haingikaiiyim mi mhoiiya pi nhwo ieya whaknanaiinii.
38 Paenid nhirin yio si piua pi sai mi owi mi nhirin siyin yipi sai mi owi. Mi Adi Komii siya hinda siir kwoin ara naingwokiyin mi ti diminpai diminpaiyim simiir nhwoim ina yimbimbiiyamim.
39 Mi diminpai diminpaiyim sima piu kwiruwa bi nwokim simiir piuim ini kipa kipa ywowim. Inkamim yim sima piu mi nuan wraisuim yim sima piu mi ipiyinim yim sima piu mi anasuim yim sima piu.
40 Mi ti diminpai diminpaiyim yipiki ninomor kou hir nwowim, yim simiir piuim yim ini sima mi owim. Mi tiriiginim yipiki ninomor kou hir nwowim, simiir dimin kirie kibi kibiyim paenan niuyaeiyim yim ini sima ywowim. Mi tiriiginim

yipiki ti nu iiir nwowiyim yim simiir dimin kirie kibi kibiyim paenan niuyaeiyim yim ini sima mi owim.
41 Mi yio bieni dimin kibiyin paenan niuyaiyin yio ini sai mi owin mi bwani dimin kibiyin paenan niuyaeiyin yio ini sai mi owin mi nauun whiekakim yim iriipi hiriinan, sima whiekakarin iripa bi mi okim nhirim simiir kirieya paenan niuyaeiya ini nhirim simiir imiir haiburim.

42 Mi iiya Adi Komii siya iikamim naokaowim simiir hidninsiin idwowi, simiir kwoinbudin omwai hiriiyar waiyayokiyokiiyam, yim wi ti hiriinan nwowi. Krimiir piuim ini ti dimin nidim krima haigiiyim numir ini simiir hiriinan ywowim. Mi iiya iikam ima naowiyim mi krima simiir piuis biyieyim pi iriipi hiriinan ieyar mi haingikaigii. Mi ti piuim sima bi kimiminkiikim pa whiigi sasauuwi mi ti piuim Adi Komii siya hidninsiin idwowi mhoiiya sima wi swoki whii rani. Niingaka.
43 Mi ti piuim ti ienau krima haingikaigiiyim, yim miiyik rani. Mi ti piuim Adi Komii siya hidninsiin idwowanim, wi sima nwowi piu wadieki wadieyin. Mi piuim tiki krima haingikaigiiyim yim kirie rani. Yim ini opair ywowim. Mi ti piuim wi Adi Komii siya hidninsiin idwowi, yim tiriiginim yim kirieki kirie ima.
44 Mi ti piuim ti krima haingikaigiiyim, yim nuan piu ima. Mi ti piuim wi Adi Komii siya hidninsiin idwowi, yim ti piuim yim wi ninomor kou hiran piu win nwowi. Nuan piuim mi ninomor kouan piu ikim.
45 Taka yaiya ya ini Adi Komii siir Yokwo

Komii aiir nwowa. Adi Komii siya biigi biiyin Adam siirar nonkwokwokikin. Siyairgin inkam kiingi kiinin yipiki ti nu iiir naprirarin. Mi Jisis Krais siirin inkamin ninomor kouwanin sima siirin hiniin boinkikin mi Adamin yipiki mhoiiya nwowin, krimiirin wi kwoinbud win siya hauuwi mi krimiirin wi siyar tirkii, omwai hiriiyar waiyayokiyokiigiyamim.

46 Mi yim ti piuim ninomor kouanim, krima wi bii simiir niki hai rani. Niingaka. Krima biiyin wi nuan piua wi saiir haii mi mhoiiya wi ti piuim ninomor kouanim wi simiir haii.

47 Adi Komii siya biigibiiyin Adam siirin nuni nonkwokwokin mi Jisis Kraisin, ti mhoiiyan Adamin, yio ninomor kouanki nitkin.

48 Mi nim iikamim yipiki ti nu iiir nwowiyim, nim krima ini Adam siir kwoinbudin ini siir hiriinan ywowim yio Adi Komii siya krimiirin nuni nonkwokwokikin. Mi nim krima iikamim yipiki wi ninomor kou hir nwowi, nim krima wi ti inkam nwirin, Jisis Krais nikiuwiyin, nim wi siir kwoinbudin omwai waiyayokiyokiiiyin nim wi siir haii.

49 Mi dimusi rani, nim krima ini ti nu iiir nwowim Mi hiriinanki niuwi mi nim ini Adamni hiniin ywowim, ti inkamin ti nuin siir tiranin. Mi ti hiriinan siyiuin, mhoiiya ninomor kou hir nwowi, nim wi Jisis Krais siir hiriinan nwowi, tiki inkam nwirin ninomor kouanin.

50 Mi ti kariir nomiiyauim kima wakae! Kara kimiir boinki, ti piuim, ti nuin siirim, Adi Komii siya kigirkakiyin, hiriirin wi wara nam tani, hir nwowamin. Mi digworaekwowim yipiki naokaowiyim mi whiiiyim, yim wi ti omin ti

digworaekwowim naokao karamae nwowiyim, yim wi simiir hiriir wara nam tani. Niingaka.

51 Wakae! Panao kara kimiirin pi yaiyim aowa
nwowim simiir boinkii. Mi krima Krais Jisis siir
iikamim krimiir nhirim krima wi nao rani mi
krima wi hiriinan tir tani. Mi krimiirin Adi Komii
siya boinkii mi krimiir piuim yim wi sima nwowi.
52 Mi Adi Komii siya siir paekwosim imiir
boinkii, kid maskiyam mi wi kimiminki rani, wi
sinani haniin sinankii mi ti krimiir piuim wa
ninkpitki, iiya ti kid ieya maskii. Mi ti iikamim
naokaowim, simiirin wi Adi Komii siya hidninsiin
idwowi, yim wi swoki ao rani. Niingaka.
53 Adi Komii siya krimiir piuim wi simiir
tirkii yaeya piu nwowamin. Mi saeya ninomor
kouan piu nwowi mi saeya wi wai piu
nwo rani. Niingaka. Sima wi hiriinanar
nwoyokiyokiikaeyami.
54 Kaimwoka, ta piua nu tirana ta krima
haingikaigiya, mhoiiya saeya piu win nimbiyami
mi wi hiriinan wadieyar nwoyokiyokiikaeyami.
Mi ta piua yipiki naonama, mhoiiya saeya swoki
insiin idwowi mi wi pi ninkpitkii mi wi sai nwowi
mi ya wi kwoinbud winin siir haii mi saeya wi
hiriiyar nwoyokiyokiikaeyami. Mi ta ii aiirin mi ta
yaiya Adi Komii siir Yokwo Komii aiir nwowa ya
wi digi digar nwowi. Ta yaiya ya hiniina boinka,
nao aiirin Adi Komii siya bidi ikwowaisii iguskiya.
Mi iikamim mi aokaonanaeiyim yim iriipi hiriinan
siya bidi mi onkwobumbuninkinkiyim.
55 Mi hiriinanaki niuwi, hiriinan tiri mi iikamim
wi swoki aokao rani. Niingaka! Mi nao saeya
wi krimiiram swoki it rani, krimiirnii owakiiyam.

Niingaka.

56 Mi tariinanin krima wi hiriiyar kimpipisu kripkaii mi wa mi aowi. Dimusi rani, ti dimin bibiyieyim krima tirim simiirsika. Adi Komii siir siyiu komii krimiir bidiyar yiisiimauuwin dimin bibiyieyim krima tirim simiirin. Mi ta iiya ti dimin bibiyieyim ti krima tirim mi siyiu komii ikin, yim wa digiguski.

57 Krimiirin Adi Komii siya whinkinsiiskin. Mi krimiir Biiyan Inkam Komiiyin Jisis Krais siya bidi yonkwobumbuninkinkiyim dimin biyie saiir kirie imiirin, yipiki krimiir tiriya, krima naokaonanaeiyam. Mi hiriinankiniuwi mi krima wi Adi Komii siir ti boin wadie mi siir inig iiir ti hainan.

58 Ti kariir nomiiyau kiingi kiinim, yipiki kara naingwokwonanaeiyim, kima sibgu dokworinu mi ta yaimwokiyaimwowa kara kimiir boina saiiram daingwo tibmiikiin. Kimiir kwoinim kipi swoki kisina mimin ti diminim kara boinkiyim simiirsiyin. Kima kirie hiriiyar dwokripkai mi ta Biiyan Inkam Komii Jisis Krais siir mii aiirarar mirii iski. Mi wim kima ta saiirin ina ninoknkinkinim, ta kimiir miiya yipiki kima miriiya Biiyan Inkam Komiiyin Jisis Krais siiram ya wi hindara priiyokaeyam tani, ya wi naeyar budi. Mi hiriinankiniuwi, tariigina saeya hiriinan tiri mi ni kira tari siir mii kibi aiir miriigin. Ɨriig.

16

Umirim Adi Komii siir iikamim simiir whinkinsiis haiginiuwi ikim

1 Mi tariinanin kara kimiirin pi min boinkii, wari umirim kima haingiriyiu haiginiuim simiir

nhirim iikamim yipiki Adi Komii siirim om komii Jerusalem hir nwowim simiir ti whinkinsiis haiginiu. Mi iikamim Adi Komii siirim nu haimii Galesia hiranim kara kimiirin ti hiriinan siyiu kaimwo iiirar mi boinkii wim kima iriipi hiriinanar timi tir.

2 Mi ti umirim ti kima haiiyim, ti miiyim kima miriiyim simiirsi, kima irira nwiniran sande sandeyim ti umirim simiirin haimii haimiiyim ha timi kiyau haigirarao. Mi iiya kima umir budie haiiyim kima komiiyar timi haigi. Mi iiya kima sapisap mi haiiyim, kima sapisapar timi haigi. Mi iiya kara niti kima wi mii komii mirii rani, umir iripa haingiriyiu haiginamin simiir hauuam.

3 Mi kima kimiir kam nhirim simiir dimbin ti umirim kima haingiriyiu haiginim simiir hainamim om komii Jerusalema hiriir. Mi iiya kara niti mi kara simiir miiyim wi yokwoni winkii sima hainamim ti umir imaka iki biiyan kamim naingwo tibmii kiiniyim simiir nini hauugigam. Mi ti kamim ti kima nimbinim, simiirin wi kara nikropkii om komii Jerusalema hiriir.

4 Mi kara ha naingwowi, ini mi owin karar mi ami om komii Jerusalema hiriirin mi sima wi kanakar ninkin ami. Ɨriig.

Pol siya om Korin hiran iikamim simiir kignakiyam tirkin

5 Kara kimiirin wi mhoiiya nini kignaki. Kara wi nu Masedonia hiriir niki ami, biiyin wi hiran nu iiir niki boinmimauuwi Adi Komii siir yai aiirin.

6 Kara kimakan wi ii priei nwonaki rani. Mi tari wi hiriiyar tiri, kara wi bwan hoimgak rigar nwowi iiya opudgi hugi mi iiya naoki mi kininaei.

Mɨ mhoɨiya kara om whɨra namam naɨngwowi, kariirɨn wɨ kɨma whɨnam mɨ kariirɨn wɨ siyɨu hɨr tinɨ whɨnapyɨkɨugig.

7 Kara kɨmiirɨn hindara ninɨ kɨgnakiyɨm mɨ ha swokɨ kwamsauɨm pɨ boriisopi. Bɨiyan Inkam Komii siya kariiram naɨngwowi, kara kɨmaka bwanɨm wɨ ɨuwarɨgar nwowi.

8 Mɨ kara wɨ om Efesas tɨrar nwowi mɨ wɨ ta yaewou nae komiiya Pentikos dapiya wɨ saeyar nɨmbiyami.

9 Tariinanɨn kara tɨrar nwowamar tɨri. Dimusi rani, tɨ omɨn siir tɨran iikamɨm yɨm sɨma Adi Komii siir yai aiir wakaeyam tɨri. Mɨ kariir siyɨuɨn yɨo bɨdi kiwakiyɨn ta mɨi komiiya Bɨiyan Inkam Komiiyɨn siira, saiir mɨriiyam siir yai aiir boɨnmɨmauuam. Mɨ ta mɨi aiirɨn sau omom whɨekakar nɨkɨdugar wɨndi wɨ dɨg nwo rani.

10 Mɨ Timoti siya kɨmiiram nɨti, kɨma wɨ siir boɨnwɨn akamɨe. Mɨ siya kɨmaka waraur ninɨ onii, kɨma siirɨn wɨ sɨbgu kɨgrɨrao siya mɨrii Bɨiyan Inkam Komii siir mɨi aiir, kariir hɨriinan.

11 Mɨ kɨma siirɨn wɨ hɨniina kɨpi boɨn, siya inɨgak rani kɨma wɨ hɨriinan kɨpi tɨr. Kɨma wɨ siir whɨnkɨnsiis haigɨnɨu mɨ siya kɨmiiramɨn wɨ kwoɨn maɨrgɨmaɨrgakakar nikɨ ɨtɨm. Mɨ kara siiramɨn wɨ tɨrar nikɨ okwokɨnɨm tɨkɨ nomiiyau nhɨrɨm naɨngwo tɨbmiiyɨm sɨmaka.

12 Mɨ tariinanɨn kara pɨ krɨmiir nomiiyauɨn Apolos nɨkɨuwiyɨn pɨ siir boɨni. Kara siirɨn mɨnam nɨmpiwɨrwɨr srɨigrɨpkaii, siya ɨkɨ nomiiyau nhɨrɨm sɨmaka nɨnkɨn ɨtɨm kɨmiir kɨgnakiyam. Mɨ siya tariinanar namɨm pɨ boriisopi, mhoɨiya siyɨuɨn

rirmiiya nwokii mi siya wi haini niti kimiir kignakiyamin. Friig

Mhoiigi mhoiiyan yai nhir ikim

13 Mi kima sibgu mintirao mi naingwo tibmiiya Jisis Krais siiram naingwo tibmiiya sibgu donkworinu. Mi kima siirin digiumii kipi haimriiyiugig. Mi kima kipi nidid, kima sibgu dokworinu kripkai.

14 Mi kimiir miipai miipaiyim kima miriiyim kima iikam nhirmiyamin warar daingwokwonanaei.

15 Kima Stefanas simiirniiyin ina ninokninkinim nu Grik hirin simaniiyar naingwo tibmiigim biigi biiyin. Sima mii komii aiirar miriigim Adi Komii siir iikam imiir whinkinsiisamin. Kima ti kariir nomiiyauim, kara kimiirin pi igao yai boinkii.

16 Kima simiir yai imiir wakaeyokna mi kamim yipiki simaka miriiyim, simiir yai imiirin iriipi hiriinan wara. Mi simar mi tiriya saiir hiriinanar timi tir, simiir siyiu iiirar timi ap.

17 Mi taka iiya kara mairgimairga asi nwowi. Dimusi rani, Stefanas, Fotyunetas mi Akaikas simiirsika sima kariiram nitkim. Mi wim kima kariiram bi nitikim mi yim sima nikrani, bidiyar yitim kariiramin.

18 Kima ta saiir dinokninkinki, sima mairgimairga kariiram tiri kara nwowim ta sima mi tiriya mairgimairga kima nwowam saiir hiriinan. Mi hiriinankiniuwi mi kima ti hiriinan kamim simiir diisiimauu mi simiir dokboinmamair haiginiu.

19 Ti iikamim yipiki Adi Komii siir inig iiir haingiriyiu hainaniyim iripa iki om nhirim nu

komii Esia hiranim simiir hiranim, sima kimiir nokboinmamairgikim, Akwila mi siir wig aeya Prisila mi iikamim yipiki iripa Adi Komii siir inig iiir haingiriyiu hainaniyim simiir omaka hir, sima kimiiram naingwokwonanaei. Mi sima kimiirin pranae pranae bi nokboinmamairgikim.

20 Mi ti nomiiyauim ti om Efesas tiranim yipiki Adi Komii siiram naingwo tibmii kiinim, sima kimiir nokboinmamairgikim. Irni nwirni nokboinmamairiyim nomiiyaunan hindara dapirimdinam.

21 Mi tariinanin ta yokwowa Pol kariir iingi iingar nonkwo winkika mi kara kimiiram ha nokboinmamairgikin.

22 Wi Adi Komii sasar hauu iskii, hik komiigi komiiya ti iikam yipiki siiram naingwokwo karamae nwowim simiirin. Kara kimiiramin minam naingwowi krimiir Biiyan Inkam Komiiyin siya pi nitsauuim.

23 Mi kara iinokiinokin wi Biiyan Inkam Komiiyin Jisis wi siiram sriinanaei siya whinkinsiis haiginiuim siir naingwobumbu komii aeya. Mi ta siir naingwobumbuwa wi kimaka hiriiyar nwoki okripkaiyim.

24 Kara kimiiramin nhami nhami naingwokwo rani, yipiki kima kanaka haingiriyiu okiyim Jisis Krais siir iikamim. Iriig.

Yai Wɨn Kɨbiya
The New Testament in the Sepik Iwam Language of Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Sepik Iwam long Niugini

copyright © 1989 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Sepik Iwam (Iwam, Sepik)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.
You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023
5350dc83-93b2-5000-9c98-dcdb728ba84f